DZIENNIK URZĘDOWY
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 24 lipca 2009 r. **Nr 53**

TREŚĆ:
Poz.:

ZARZĄDZENIE WOJEWODY

1383 – Nr 316/2009 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających 9059

UCHWAŁY RAD MIAST

1384 – Nr XL/301/09 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 maja 2009 r. zmieniająca uchwałę określającą zasady nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata, przyznania pierwszeństwa w nabywaniu lokali ich najemcom, wyrażenia zgody na stosowanie przez Zarząd Gminy bonifikat od ustalonej ceny w przypadku sprzedaży lokali mieszkalnych ich najemcom oraz zastosowania umownych stawek oprocentowania rozłożonych na raty niespłaconych części ceny 9061

1385 – Nr XXXV/306/2009 Rady Miejskiej w Połczynie-Zdroju z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu opieki nad zabytkami 9062

1386 – Nr XXVIII/267/08 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Trzebiatów na 2009 r. 9153

1387 – Nr XXXI/332/2009 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela oraz w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin 9175

1388 – Nr XXXI/335/2009 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Węgorzyno 9176

1389 – Nr XXXI/336/2009 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie pozbawiania drogi gminnej położonej na terenie gminy Węgorzyno dotychczasowej kategorii 9176

1390 – Nr XXXVIII/259/2009 Rady Miejskiej w Złocieńcu z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie regulaminu określającego szczegółowe warunki korzystania z kąpielisk w Gminie Złocieniec 9177

UCHWAŁY RAD POWIATÓW

1391 – Nr XXXV/183/09 Rady Powiatu w Białogardzie z dnia 16 kwietnia 2009 r. w sprawie wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi przez wyznaczoną jednostkę oraz za parkowanie usuniętego pojazdu na wyznaczonym parkingu strzeżonym 9179

1392 – Nr XXXIII/175/2009 Rady Powiatu Drawskiego z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie uchwalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Drawski 9180

1393 – Nr XXXIII/178/2009 Rady Powiatu Drawskiego z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie zmiany Statutu Powiatu Drawskiego 9187

(ciąg dalszy spisu treści na stronie następnej)

1394 – Nr XXVII/267/2009 Rady Powiatu w Gryfinie z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego 9187

1395 – Nr XXX/192/2009 Rady Powiatu w Łobzie z dnia 28 kwietnia 2009 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia tygodniowego wymiaru zajęć dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Łobeski 9193

1396 – Nr XXX/193/2009 Rady Powiatu w Łobzie z dnia 28 kwietnia 2009 r. w sprawie zaliczenia do kategorii dróg powiatowych dotychczasowej drogi gminnej „Sielsko do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 0914Z" 9193

1397 – Nr XXX/194/2009 Rady Powiatu w Łobzie z dnia 28 kwietnia 2009 r. w sprawie pozbawienia dróg położonych w gminie Węgorzyno kategorii dróg powiatowych 9194

1398 – Nr XXVII/III/188/09 Rady Powiatu w Sławnie z dnia 27 marca 2009 r. w sprawie udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze powiatu sławieńskiego 9195

UCHWAŁA ZGROMADZENIA OGÓLNEGO ZWIĄZKU GMIN ZLEWNI JEZIORA MIEDWIE

1399 – Nr III/52/09 Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie z dnia 18 lutego 2009 r. w sprawie zmian w planie finansowym Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie na 2009 rok 9206

KOMUNIKAT

1400 – ogłoszenie Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego w okresie od stycznia do maja 2009 9206

Poz. 1383

ZARZĄDZENIE NR 316/2009
Wojewody Zachodniopomorskiego
z dnia 7 lipca 2009 r.

w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających.

Na podstawie art. 192 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547; z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1760; z 2005 r. Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 34, poz. 242, Nr 146, poz. 1055, Nr 159, poz. 1127, Nr 218, poz. 1592; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 112, poz. 766; z 2008 r. Nr 96, poz. 607, Nr 180, poz. 1111), w związku z uchwałą Nr XXXIV/346/09 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego, w porozumieniu z Komisarzem Wyborczym w Koszalinie zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządza się wybory uzupełniające do Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie w okręgu wyborczym Nr 6, w którym wybiera się jednego radnego.

2. Datę wyborów wyznacza się na niedzielę 20 września 2009 r.

§ 2. Dni, w których upływają terminy wykonania czynności wyborczych określa kalendarz wyborczy stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego i podlega ogłoszeniu na terenie gminy w sposób zwyczajowo przyjęty.

w.z. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Andrzej Chmielewski
WICEWOJEWODA

Załącznik do zarządzenia Nr 316/2009
Wojewody Zachodniopomorskiego
z dnia 7 lipca 2009 r. (poz. 1383)

KALENDARZ WYBORCZY

Data wykonania czynności	Treść
do 22 lipca 2009 r.	– podanie do publicznej wiadomości, w formie obwieszczenia, zarządzenia wojewody
do 1 sierpnia 2009 r.	– podanie do publicznej wiadomości informacji o granicach i numerach okręgów oraz liczbie radnych wybieranych w okręgu wyborczym oraz o wyznaczonej siedzibie gminnej komisji wyborczej
do 1 sierpnia 2009 r.	– zawiadomienie Komisarza Wyborczego o utworzeniu komitetu wyborczego
do 4 sierpnia 2009 r.	– zgłaszanie do Komisarza Wyborczego kandydatów na członków gminnej komisji wyborczej
do 6 sierpnia 2009 r.	– powołanie przez Komisarza Wyborczego gminnej komisji wyborczej
do 21 sierpnia 2009 r. (do godz. 24^{00})	– zgłaszanie gminnej komisji wyborczej list kandydatów na radnych
do 26 sierpnia 2009 r.	– nadanie numerów zarejestrowanym listom kandydatów na radnych
do 27 sierpnia 2009 r.	– zgłaszanie do gminnej komisji wyborczej kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych
do 30 sierpnia 2009 r.	– powołanie przez gminną komisję wyborczą obwodowej komisji wyborczej; – podanie do publicznej wiadomości, w formie obwieszczenia, informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz o wyznaczonej siedzibie obwodowej komisji wyborczej
do 5 września 2009 r.	– rozplakatowanie obwieszczenia gminnej komisji wyborczej o zarejestrowanych listach kandydatów na radnych, zawierającego numery list, dane o kandydatach umieszczone w zgłoszeniach list wraz z ewentualnymi oznaczeniami kandydatów i list
do 6 września 2009 r.	– sporządzenie spisu wyborców
18 września 2009 r. godz. 24^{00}	– zakończenie kampanii wyborczej
19 września 2009 r.	– przekazanie przewodniczącym obwodowych komisji wyborczych spisu wyborców
20 września 2009 r. godz. 6^{00} - 20^{00}	– głosowanie

Poz. 1384

UCHWAŁA NR XL/301/09
Rady Miejskiej w Policach
z dnia 29 maja 2009 r.

zmieniająca uchwałę określającą zasady nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata, przyznania pierwszeństwa w nabywaniu lokali ich najemcom, wyrażenia zgody na stosowanie przez Zarząd Gminy bonifikat od ustalonej ceny w przypadku sprzedaży lokali mieszkalnych ich najemcom oraz zastosowania umownych stawek oprocentowania rozłożonych na raty niespłaconych części ceny.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 52, poz. 420) i art. 25 ust. 1 i 2, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 7a oraz art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 i Nr 281, poz. 2782; z 2005 r. Nr 130, poz. 1087, Nr 169, poz. 1420, i Nr 175, poz. 1459; z 2006 r. Nr 64, poz. 456, Nr 104, poz. 708, Nr 220, poz. 1600 i 1601; z 2007 r. Nr 69, poz. 468 i Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 220, poz. 1412 i z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 42, poz. 335 i 340) oraz § 26 ust. 1 pkt 5 Statutu Gminy Police (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2004 r. Nr 38, poz. 724; z 2008 r. Nr 2, poz. 23, Nr 50, poz. 1095) Rada Miejska w Policach uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr LII/391/02 Rady Miejskiej w Policach z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata, przyznania pierwszeństwa w nabywaniu lokali ich najemcom, wyrażenia zgody na stosowanie przez Zarząd Gminy bonifikat od ustalonej ceny w przypadku sprzedaży lokali mieszkalnych ich najemcom oraz zastosowania umownych stawek oprocentowania rozłożonych na raty niespłaconych części ceny (zmienionej uchwałami: Nr VIII/68/03 z dnia 29 kwietnia 2003 r. oraz Nr XVII/121/07 z dnia 20 grudnia 2007 r.) wprowadza się następujące zmiany:

1) występujące w uchwale wyrazy „Zarząd Gminy" zastępuje się wyrazami „Burmistrz Polic";
2) w § 9 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
   „6) proponowania lokalu zamiennego dotychczasowemu najemcy, któremu wypowiedziano umowę najmu w związku z koniecznością przeznaczenia wynajmowanego przez niego lokalu na cele niekomercyjne lub z uwagi na ważny interes Gminy".

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zbigniew Kropidłowski

Poz. 1385

UCHWAŁA NR XXXV/306/2009
Rady Miejskiej w Połczynie-Zdroju
z dnia 29 kwietnia 2009 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu opieki nad zabytkami.

Na podstawie art. 15 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218) oraz art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2007 r. Nr 192, poz. 1394), Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się" Gminny program opieki nad zabytkami na lata 2009-2012 Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Połczyna-Zdroju.

§ 3. Zobowiązuje się Burmistrza Połczyna-Zdroju do sporządzania co dwa lata i przedkładania Radzie Miejskiej w Połczynie-Zdroju sprawozdania z realizacji programu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Franciszek Pilip

Załącznik do uchwały Nr XXXV/306/2009
Rady Miejskiej w Połczynie-Zdroju
z dnia 29 kwietnia 2009 r. (poz. 1385)

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI na lata 2009-2012 MIASTA i GMINY POŁCZYN – ZDRÓJ

WSTĘP

Połczyn Zdrój jest kurortem znanym w Polsce i za granicą. W oparciu o bogate złoża znakomitej jakości borowiny i permskich solanek miasto z powodzeniem podtrzymuje i rozwija ponad 300-letnie tradycje uzdrowiskowe, natomiast teren gminy jako wchodząca w znacznej części w skład Drawskiego Parku Krajobrazowego stanowi jeden z najbardziej urokliwych i atrakcyjnych turystycznie zakątków Pomorza Zachodniego (ze strony www.polczyn-zdroj.pl).

Środowisko kulturowe to ważny czynnik życia i działalności człowieka. Zabytki są nie tylko materialnym śladem przeszłości, lecz także cennym elementem kultury, przyczyniającym się do kształtowania przyjaznego otoczenia człowieka. Bogactwo i różnorodność dziedzictwa kultury może w istotny sposób przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, a tym samym do poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Na krajobraz kulturowy składają się zarówno elementy przyrodnicze, jak też wytwory i osiągnięcia cywilizacyjne człowieka. Są to zarówno pojedyncze obiekty i zespoły budowli, dzieła sztuki, elementy zagospodarowania przestrzeni, krajobrazy miejskie i wiejskie kształtujące świadomość i tożsamość regionalną mieszkańców.

W działaniach samorządów lokalnych, podobnie jak w polityce państwa, istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego oraz powiązanie ochrony zabytków z ochroną środowiska przyrodniczego. Sprawny i skuteczny system ochrony i opieki nad zabytkami powinien odbywać się przy udziale samorządów, właścicieli i użytkowników zabytków oraz mieszkańców i wspólnot lokalnych.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek sporządzenia programu opieki nad zabytkami (art. 87 ustawy). Głównym odbiorcą programu jest społeczność lokalna, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców, gdyż zachowane i należycie pielęgnowane dziedzictwo kulturowe wyróżnia obszar gminy i przesądza o jej atrakcyjności.

Przyjęty przez Radę Gminy w formie uchwały gminny program opieki nad zabytkami jest elementem polityki samorządowej. Powinien służyć podejmowaniu planowych działań dotyczących: inicjowania, wspierania, koordynowania badań i prac z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego.

Opracowanie i uchwalenie gminnego programu opieki nad zabytkami nie powinno być traktowane jedynie jako realizacja przez gminę ustawowego zadania. Programy służyć mają bowiem rozwojowi gminy poprzez dążenie do poprawy stanu zachowania zabytków, eksponowania walorów krajobrazu kulturowego, wykorzystania atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, gospodarczych i edukacyjnych. Inne ważne cele gminnego programu opieki nad zabytkami wskazane przez ustawodawcę, jak określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków eliminujących sytuacje konfliktowe czy tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami, sprawiają, że program ten może pełnić ważną rolę społeczną, a jego konsekwentna realizacja stać się istotnym czynnikiem rozwoju gminy.

Program opieki nad zabytkami powinien pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania powinny być ukierunkowane na poprawę stanu zabytków, ich adaptację i rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Jednocześnie przyczynić się mogą do zwiększenia atrakcyjności regionów, podniesienia konkurencyjności oferowanych produktów turystycznych, a także szerszego od dotychczasowego wykorzystania potencjału związanego z zachowanym dziedzictwem kulturowym.

Gminny program opieki nad zabytkami między innymi poprzez działania edukacyjne budzić też może w lokalnej społeczności świadomość istniejącej wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni. Wspólna dbałość o zachowanie wartości kulturowych umacnia poczucie tożsamości, wspiera identyfikację jednostki z tzw. „małą ojczyzną", wzmacnia procesy integracyjne w społeczności lokalnej minimalizując niektóre negatywne skutki tendencji do powszechności.

Współpraca środowisk samorządowych, konserwatorskich i lokalnych przy realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami przynieść powinna wszystkim stronom wymierne korzyści: zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń, polepszenie stanu obiektów zabytkowych, zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych, rozwój społeczno-gospodarczy.[1]

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Przygotowanie i realizacja programu opieki nad zabytkami należy do ustawowych obowiązków samorządu gminnego, nałożonych ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o opiece nad zabytkami i ochronie zabytków (art. 84 - 87; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), w której określono tryb sporządzenia oraz cele gminnego programu opieki nad zabytkami.

1. Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest na okres 4 lat przez Zarząd Gminy, (wójta, burmistrza, prezydenta Miasta) i ma na celu, w szczególności:

„1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych (wojewódzkich, powiatowych, gminnych) wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
2) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania;
4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;

[1] Z opracowania „Poradnik metodologiczny z „Poradnika metodycznego - gminny program opieki nad zabytkami" opracowanego przez Zespół powołany przez Dyrektora Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie w 2008 r.

5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem zabytków;
7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami." (art. 87 ust. 2 cytowanej ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

2. Po zaopiniowaniu przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Gminny Program Opieki nad Zabytkami jest uchwalany przez Radę Gminy i publikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

3. Zarząd Gminy jest zobowiązany do sporządzania co dwa lata sprawozdania z realizacji programu i do przekazania go Generalnemu Konserwatorowi Zabytków i Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.

Podstawowym celem sporządzania i realizacji gminnych programów opieki nad zabytkami jest zachowanie walorów krajobrazowych i utrzymanie w jak najlepszym stanie zabytków znajdujących się na terenie władania samorządu poprzez różnorodne działania związane bezpośrednio z materialną substancją zabytków, ich zagospodarowanie w różnych formach nie powodujących uszczerbku dla zabytkowych wartości, jak i działania zmierzające do podniesienia wiedzy o zabytkach i świadomości potrzeby utrzymania dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców gminy.

2. UWARUNKOWANIA PRAWNE OCHRONY ZABYTKÓW I OPIEKI NAD ZABYTKAMI W POLSCE

Zabytki zostały objęte ochroną zadeklarowaną jako konstytucyjny obowiązek Państwa i każdego obywatela (art. 5, art. 6 ust. 1 i art. 86 Konstytucji RP).

2.1. Podstawowym aktem prawa regulującym ochronę i opiekę nad zabytkami jest ustawa z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami) wraz z aktami wykonawczymi[2], w której określono przedmiot, formy i zasady ochrony zabytków i opieki nad nimi.

[2]

1. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. z 2005 r. Nr 112, poz. 940).
2. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury (Dz. U. z 2005 r. Nr 24, poz. 200) Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 212, poz. 2153).
3. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. z 2004 r. Nr 150, poz. 1579).
4. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2004 r. Nr 124, poz. 1305).
5. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 10 maja 2004 r. w sprawie rzeczoznawców Ministra Kultury w zakresie opieki nad zabytkami (Dz. U. z 2004 r. Nr 124, poz. 1302).
6. Rozporządzenie ministra Kultury z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie wywozu zabytków i przedmiotów o cechach zabytków za granicę (Dz. U. z 2004 r. Nr 84, poz. 798).
7. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 kwietnia 2004 r. w sprawie organizacji wojewódzkich urzędów ochrony zabytków (Dz. U. z 2004 r. Nr 75, poz. 706).
8. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie nagród za odkrycie lub znalezienie zabytków archeologicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 71, poz. 650).
9. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 9 lutego 2004 r. w sprawie wzoru znaku informacyjnego umieszczanego na zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (Dz. U. z 2004 r. Nr 30 poz. 259).

W art. 3 cytowanej ustawy zdefiniowano przedmiot ochrony i opieki:

„1) zabytek - nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich część lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związana z jego działalnością i stanowiąca świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, którego zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
2) zabytek nieruchomy - nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1;
3) zabytek ruchomy - rzecz ruchoma, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 1;
4) zabytek archeologiczny - zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem; (...);
12) historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny - przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;
13) historyczny zespół budowlany - powiązana przestrzennie grupa budynków wyodrębniona ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi;
14) krajobraz kulturowy - przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;
15) otoczenie zabytku - teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych."

Ustawa rozróżnia pojęcie ochrony zabytków, do której zobowiązane są organy administracji publicznej i pojęcie opieki nad zabytkami, którą sprawują właściciele zabytków.

Zadania organów administracji publicznej w zakresie ochrony zabytków zostały określone w art. 4 cytowanej ustawy, jako podejmowanie „...działań mających na celu:

1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska".

Opieka nad zabytkami, sprawowana przez właściciela zabytku polega na zapewnieniu warunków (art. 5 ustawy o ochronie zabytków):

„1) naukowego badania i dokumentowania zabytków;
2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
5) popularyzowania oraz upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury".

Art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami precyzuje, co podlega ochronie i opiece (bez względu na stan zachowania):

„1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:

a) krajobrazami kulturowymi,
b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
c) dziełami architektury i budownictwa,
d) dziełami budownictwa obronnego,
e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
f) cmentarzami,
g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;

2) zabytki ruchome będące, w szczególności:
   a) dziełami sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
   b) kolekcjami stanowiącymi zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które tworzyły te kolekcje,
   c) numizmatami oraz pamiątkami historycznymi, a zwłaszcza militariami, sztandarami, pieczęciami, odznakami, medalami i orderami,
   d) wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, środkami transportu oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznymi dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującymi poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego,
   e) materiałami bibliotecznymi, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539; z 1998 r. Nr 106, poz. 668; z 2001 r. Nr 129, poz. 1440 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984),
   f) instrumentami muzycznymi,
   g) wytworami sztuki ludowej i rękodzieła oraz innymi obiektami etnograficznymi,
   h) przedmiotami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:
   a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
   b) cmentarzyskami,
   c) kurhanami,
   d) reliktami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej. „

Art. 6 ust. 2 zapisem „Ochronie mogą podlegać także nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej" dopuszcza ochronę zabytków niematerialnych.

Art. 7 określa formy ochrony zabytków:

1) wpis do rejestru zabytków[3];
2) uznanie za pomnik historii[4];
3) utworzenie parku kulturowego[5];
4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu, bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Do rejestru może być również wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru, a także nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku.

Rejestr zabytków dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków.

Uznanie zabytku nieruchomego za pomnik kultury następuje w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Park kulturowy tworzy w celu ochrony krajobrazu kulturowego Rada Gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Uchwałą Rady Gminy określa się nazwę parku kulturowego, jego granice, sposób ochrony, a także zakazy i ograniczenia.

Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (art. 18 ust. 1).

---

[3] Rejestr zabytków prowadzi wojewódzki konserwator zabytków.

[4] art. 15 uooz - na mocy rozporządzenia Prezydenta RP.

[5] art. 17 uooz - Rada Gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

W dokumentach strategicznych i planistycznych, województwa, powiatu, gminy powinien zostać uwzględniony krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, należy ustalić przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami, określić rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnić ochronę zabytków przy realizacji inwestycji oraz określić rozwiązania mające na celu przywracanie zabytków do jak najlepszego stanu (art. 18 ust. 2).

W studium i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków. Projekty i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlegają uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków (art. 19-20).

Gminy powinny również prowadzić gminną ewidencję zabytków i mieć opracowany gminny plan ochrony zabytków, do czego obliguje je art. 21 cytowanej ustawy.

Konsekwencją art. 32 i 33 jest przyjmowanie przez gminy zawiadomień o znalezieniu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem i zawiadamianie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz do przyjmowania zawiadomień o przypadkowym znalezieniu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem archeologicznym i zawiadamianie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Art. 71 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa zasady sprawowania opieki nad zabytkami, w tym finansowania prac konserwatorskich i budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny posiada jednostka samorządu terytorialnego jako zadanie własne tej jednostki.

Art. 81 mówi o prawie udzielania przez organ stanowiący gminy, w trybie określonym przepisami odrębnymi, dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

2.2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami należy do zadań własnych gminy - zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy określone zostały zadania własne gminy: „zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy". W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i cieplną oraz gaz,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnej i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- promocji gminy.

Niezależnie od zobowiązania ustawowego (ochrony zabytków i opieki nad zabytkami), również inne wymienione zadania mogą dotyczyć zabytków: zabytkowych obiektów (budynki mieszkalne, parki, cmentarze, mosty i in.) i zabytkowych obszarów/krajobrazu kulturowego (lokalizacja nowych obiektów handlowych, sportowych, infrastruktura, komunikacja). Tak, więc w realizacji wszelkich zadań należałoby mieć na względzie ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami.

Inne akty prawne odnoszące się do zabytków:

Uregulowania prawne dotyczące zabytków znajdują się także w:

- ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.),

- ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880),
- ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123),
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

Ochronę dziedzictwa kulturowego uwzględniają także przepisy dotyczące przyrody i środowiska:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody uwzględnia ochronę krajobrazów (zachowanie cech charakterystycznych danego krajobrazu), a wśród walorów chronionych wymienia wartości kulturowe. Jedną z form ochrony wg tejże ustawy są parki krajobrazowe - obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, ale także walory historyczne i kulturowe.

3. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO MIASTA i GMINY POŁCZYN-ZDRÓJ

3.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego w ustaleniach międzynarodowych.

Najistotniejsze dla dziedzictwa kulturowego ustalenia międzynarodowe, przyjęte przez Polskę:

Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z 16 listopada 1972 r. przyjęta na sesji w Paryżu (Dz. U. z 1976 r. Nr 32, poz. 190, załącznik) - zobowiązuje do ustanowienia „skutecznego systemu ochrony dziedzictwa kulturalnego i naturalnego o wyjątkowym znaczeniu dla całej ludzkości, zorganizowanego w sposób stały i zgodny z metodami współczesnej nauki" oraz do uprawiania polityki zmierzającej do wyznaczenia dziedzictwu kulturalnemu i naturalnemu odpowiedniej funkcji w życiu zbiorowym i włączenia ochrony tego dziedzictwa do programów planowania ogólnego; podejmowania środki prawnych, naukowych, technicznych, administracyjnych i finansowych w celu identyfikacji, ochrony, konserwacji, waloryzacji i reanimacji tego dziedzictwa.

Europejska konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego (poprawiona) - 16 stycznia 1992 r. - La Valetta (Dz. U. z 1996 r. Nr 120, poz. 564) dotycząca dziedzictwa archeologicznego, które stanowi źródło „zbiorowej pamięci europejskiej i instrument dla badań historycznych i naukowych". Zobowiązuje do wprowadzenia systemu prawnej ochrony dziedzictwa archeologicznego, zapewniającego prowadzenie ewidencji archeologicznego dziedzictwa, łączenia potrzeb archeologii z wymaganiami planów zagospodarowania, zapewnienia finansowego wsparcia dla badań archeologicznych od władz państwowych, regionalnych i gminnych.

Europejska konwencja krajobrazowa - 22 października 2000 r. - Florencja (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98) zobowiązuje do ustanowienia i wdrożenia polityki w zakresie krajobrazu (który przyczynia się do tworzenia kultur lokalnych i jest podstawowym komponentem europejskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego) ukierunkowanej na ochronę, gospodarkę i planowanie krajobrazu. W konwencji tej zwrócono uwagę na współpracę transgraniczną (na szczeblu regionalnym i lokalnym) służącą przygotowaniu i wdrażaniu wspólnych programów dotyczących krajobrazu (krajobrazy transgraniczne). Ustanowiono Nagrodę Krajobrazową Rady Europy - wyróżnienie przyznawane organom lokalnym i regionalny, które wykażą się skutecznymi i znaczącymi osiągnięciami w dziedzinie ochrony, gospodarki lub planowania krajobrazu.

Konwencja UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, sporządzona w Paryżu dnia 20 października 2005 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 215, poz. 1585). Celami konwencji są m.in.: ochrona i promowanie różnorodności form wyrazu kulturowego; tworzenie takich warunków dla kultur, by mogły się w pełni rozwijać i swobodnie na siebie oddziaływać w sposób przynoszący im wzajemne korzyści; promowanie poszanowania różnorodności form wyrazu kulturowego i uświadamianie jej wartości na płaszczyźnie lokalnej, krajowej i międzynarodowej; potwierdzenie znaczenia związku między kulturą i rozwojem dla wszystkich krajów, a także wspieranie działań podejmowanych na szczeblu krajowym i międzynarodowym, ukierunkowanych na uznanie prawdziwej wartości tego związku.

Ochrona, promowanie i zachowanie różnorodności kulturowej są podstawowym warunkiem trwałego i zrównoważonego rozwoju dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń.

3.2. Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (uchwała RM z 29.XI.2006 r.).

Pomimo znacznego stopnia ogólności środowisko kulturowe (jego ochrona i właściwe użytkowane) znajduje miejsce zarówno w uwarunkowaniach i przesłankach rozwoju kraju, jak i przy określaniu priorytetów. Podkreślono, że „walory środowiska naturalnego w połączeniu ze znacznym potencjałem kulturowym oraz korzystnym położeniem w środku kontynentu na skrzyżowaniu ważnych dróg europejskich czynią z naszego kraju atrakcyjne miejsce do zwiedzania i wypoczynku. Dla wielu słabiej uprzemysłowionych, atrakcyjnych środowiskowo regionów Polski, turystyka stanowi podstawową szansę rozwoju".

W priorytecie 1: wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, zakłada się podejmowanie działań na rzecz znaczącego ograniczenia przestrzeni trwale zagospodarowanej, zwłaszcza w obszarach cennych przyrodniczo i kulturowo.

W priorytecie 2: poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej - „równolegle z budową nowych obiektów kultury będą rozwijane działania nakierowane na zachowanie, ochronę i rewitalizację materialnego dziedzictwa kulturowego, poprzez renowację, konserwację, adaptację obiektów zabytkowych dla celów kulturowych i turystycznych, a także wdrożenie systemu monitoringu i zabezpieczenia tych obiektów".

Także w zadaniach służących realizacji innych priorytetów wskazuje się na zabytki, jako potencjał i jednocześnie dobro wymagające nakładów na właściwe utrzymanie.

Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-13 z Uzupełnieniem Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-20 (przyjęta przez RM w 2005 r.).

Ochrona i rewaloryzacja zabytków została uznana za jeden z celów strategicznych, a za cele cząstkowe uznano między innymi: kompleksową rewaloryzację zabytków i ich adaptację na funkcje kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne, zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości poprzez tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych, podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego.

W uzupełnieniu NSRK do 2020 r. wprowadzono programy operacyjne, służące wdrażaniu NSRK, powiązane z funduszami znajdującymi się w dyspozycji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Powołano program operacyjny „Dziedzictwo Kulturowe" z programami operacyjnymi, m.in.:

- rewaloryzacja zabytków nieruchomych i ruchomych,
- rozwój instytucji muzealnych,
- ochrona zabytków archeologicznych,
- ochrona zabytkowych cmentarzy,
- digitalizacja zasobów archiwalnych.

Narodowy Program Kultury „Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego na lata 2004-2013.

Celem strategicznym programu jest „intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie poprawa stanu zachowania zabytków nieruchomych" (art. 5.).

Cele cząstkowe programu (pkt 2):

- poprawa warunków instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych w sferze dokumentacji i ochrony zabytków,
- kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne,
- zwiększenie roli zabytków rozwoju turystyki i przedsiębiorczości poprzez tworzenie zintegrowanych narodowych produktów turystycznych,
- promocja polskiego dziedzictwa narodowego w Polsce i za granicą, w szczególności za pomocą narzędzi społeczeństwa informacyjnego,
- rozwój zasobów ludzkich oraz podnoszenie świadomości społecznej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego,
- tworzenie warunków dla rozwoju i ochrony dziedzictwa kultury ludowej,
- zabezpieczenie zabytków przed nielegalnym wywozem zagranicę.

Sformułowane dwa priorytety: Aktywne zarządzanie zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe oraz Edukacja i administracja na rzecz dziedzictwa kulturowego mają być realizowane przez pięć programów i szereg działań z nimi skojarzonych.

Do bezpośrednio związanych z ochroną zabytków w priorytecie 1 należy działanie 1.1 - Wzmocnienie ośrodków dokumentacji zabytków oraz budowa nowoczesnych rozwiązań prawno-finansowych w sferze ochrony zabytków, co przewiduje oprócz poprawy warunków i instytucjonalnych, prawnych i organizacyjnych sferze dokumentacji i ochrony zabytków również „zrównoważone urynkowienie zabytków" oraz wykształcenie zachęt dla przedsiębiorców i osób fizycznych do inwestowania w zabytki".

Koncepcja przekazania wojewódzkich urzędów ochrony zabytków Ministrowi Kultury (odzespolenie służb konserwatorskich) oraz zlecenie bieżącej opieki nad zabytkami konserwatorom miejskim miało zaowocować zwiększeniem skuteczności działania WKZ, również w działaniach egzekucyjnych przy jednoczesnym ograniczeniu tzw. uznaniowości przy podejmowaniu decyzji administracyjnych.

Proponowane zasilenie sfery ochrony dziedzictwa narodowego przez powołanie Narodowego Funduszu na rzecz Dziedzictwa oraz wprowadzenie „opłaty kulturowej" miało być źródłem finansowania działania 2 związanego z tym priorytetem, określonego jako „Kompleksowa rewaloryzacja zabytków i ich adaptacja na cele kulturalne, turystyczne, edukacyjne, rekreacyjne i inne cele społeczne.

3.3. Polityka w zakresie opieki i ochrony nad zabytkami w dokumentach samorządowych.

3.3.1. W dokumentach województwa zachodniopomorskiego.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 (przyjęta przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwałą Nr XXVI/303/05 z dnia 19 grudnia 2005 r.).

Kwestie ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury „Strategia" traktuje bardzo ogólnikowo. W części opisowej, w punkcie dotyczącym zabytków i dziedzictwa kulturowego, zostały wymienione najbardziej charakterystyczne formy zabudowy, które decydują o charakterze krajobrazu kulturowego województwa. Gmina i Miasto Połczyn Zdrój jest wymieniana przy okazji:

a) układów staromiejskich o średniowiecznej metryce,
b) budowli sakralnych z wymienioną, jako jedną z cenniejszych, bazyliką Najświętszej Marii Panny,
c) architektury uzdrowiskowej jako układu przestrzennego i zabudowy związanych z rozwojem pod koniec XIX w. funkcji rekreacyjno-uzdrowiskowych.

Problemy związane z zabytkami i dziedzictwem kulturowym dotyczą przede wszystkim złego stanu zabytków, małych nakładów na rewitalizację i renowację zasobów środowiska kulturowego, słabo rozwiniętych produktów turystycznych związanych z wykorzystaniem zasobów środowiska kulturowego, problemów rozwojowych w obrębie staromiejskich układów. Problematyka ochrony zabytków pojawia się jako konsekwencja innych działań wynikających z założeń i kierunków strategii.

Głównym celem rozwoju województwa - określonym jako misja - który zawiera w sobie element ochrony i opieki nad zabytkami, jest „stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów". Przez postulat zrównoważonego rozwoju, w obszarze szeroko pojętego dziedzictwa narodowego, rozumie się m.in.:

a) działanie na rzecz polepszenia warunków życia społeczności lokalnych w zakresie edukacji, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, kultury, kultury fizycznej i polityki społecznej,
b) budowanie tożsamości i marki regionu.

Taka deklaracja misji pozwala osiągnąć niezbędny kompromis między sferą gospodarczą i społeczną. Kompromis ten jest zgodny z założeniami modelu społecznej gospodarki rynkowej oraz zasadami ochrony i zachowania istniejących zasobów i dziedzictwa.

Konsekwencją sformułowanej misji jest określenie sześciu celów strategicznych:

Cel 1 - wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.

Cel 2 - wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego.

Cel 3 - zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu (z akcentem na rewitalizację i rozwój małych miast).

Cel 4 - zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami (z działaniem kierunkowym rewitalizacja obszarów zurbanizowanych).

Cel 5 - budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności (z działaniem na budowanie społeczeństwa uczącego się - podnoszenie jakości kształcenia, środowiskowa rola systemu edukacji i współpraca europejska w zakresie edukacji, współpraca transgraniczna i regionalna).

Cel 6 - wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (uchwała Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Nr XXXII/334/02 z dnia 26 czerwca 2002 r.).

Plan zagospodarowania jest planem o charakterze regionalnym, stanowiącym pomost między planowaniem krajowym a planowaniem miejscowym. Podstawowym zadaniem planu jest określenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego, które pozwalają na realizację „Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego". Kierunki i zasady wynikające z planu zagospodarowania muszą uwzględniać:

a) wymogi ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz walorów krajobrazowych,
b) zasady rozwoju zrównoważonego ekologicznie,
c) właściwego wykorzystania preferencji o możliwości przestrzeni (w tym stan zagospodarowania i rezerw terenowych),
d) potrzeby świadomego kształtowania pożądanej struktury funkcjonalno-przestrzennej (w tym przekształceń sieci osadniczej),
e) konieczności wyposażenia przestrzeni we właściwą infrastrukturę techniczną i społeczną zapewniającą rozwój i równocześnie ochronę środowiska naturalnego (zadania ponadlokalne),
f) potrzeby harmonizacji wszelkich działań wpływających lub mogących mieć wpływ na przekształcenia przestrzeni (w tym eliminacja konfliktów i zagrożeń).

Z uwagi na tematykę niniejszego opracowania, istotne dla niego przede wszystkim są dwa punkty: dotyczący środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego.

W części dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego, w pkt 3.2 scharakteryzowano środowisko przyrodnicze województwa. Różnorodność środowisk województwa i ich bogactwo oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe mają wpływ na rozwój wielu funkcji gospodarczych uwarunkowanych środowiskowo (np. turystyka i rekreacja, lecznictwo uzdrowiskowe). Stanowią one również o konieczności zachowania poszczególnych elementów środowiska lub obszarów o unikatowych wartościach przyrodniczych.

W Połczynie i okolicy znajdują się pokłady kopalin podstawowych - wód leczniczych oraz torfów borowinowych. Dzięki nim Połczyn uzyskał status miasta - uzdrowiska. Plan zakłada utrzymanie istniejących form ochrony przyrody. Miasto Gmina Połczyn Zdrój leży w obrębie obszaru chronionego krajobrazu.

Do uwarunkowań zewnętrznych zaliczono następujące ustalenia administracyjne:

1) związane z ochroną Uzdrowiska Połczyn Zdrój:
   – obszary ochrony uzdrowiskowej A, B, C,
   – obszar górniczy „Połczyn Zdrój" dla złoża wód leczniczych;
2) związane z ochroną przyrody:
   – Drawski Park Krajobrazowy,
   – obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie",
   – pomniki przyrody,
   – rezerwaty „Dolina Pięciu Jezior" i Torfowisko Toporzyk;
3) związane z ochroną wartości kulturowych - propozycje parków kulturowych „Ostre Bardo" i „Buślary";
4) związane z użytkowaniem dróg;
5) powiązania z sąsiednimi gminami, głównie w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury technicznej.

Plan zagospodarowania dosyć szczegółowo potraktował zagadnienia dotyczące dziedzictwa kulturowego. W części dotyczącej tego tematu, w pkt 3.3.1. określono istniejące zagrożenia dla zabytków i zabytkowego krajobrazu.

Wśród kierunków ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego wymieniona jest rewaloryzacja miast, miasteczek i wsi. Za podstawowy obowiązek państwa i samorządów zostało uznane cyt. „...stworzenie warunków ochrony, inicjowanie badań i upowszechnianie wiedzy o zasobach i wartościach dziedzictwa kulturowego, ewidencjonowanie dóbr kultury oraz obejmowanie ich ochrona prawną".

W planie wojewódzkim zostały przedstawione obszary i działania tworzące zasady i kierunki dla programu rewaloryzacji przestrzeni historycznej w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Zasady związane z ochroną zabytków wpisanych do rejestrów zabytków jednoznacznie określa ustawa o ochronie zbytków.

W stosunku do obiektów zabytkowych, nie wpisanych do rejestru zabytków, plan zagospodarowania formułuje zalecenia w zakresie ochrony tych obiektów. Są to:

a) zabudowa historyczna powinna być utrzymana i użytkowana w dobrym stanie technicznym, w odpowiednim standardzie cywilizacyjnym bez naruszania wartości estetycznych i kulturowych,
b) obiekty znajdujące się w ewidencji sporządzonej przez zarząd gminy powinny znaleźć się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, posiadać zapisane warunki i zakres ochrony (gabarytów, formy, detalu, kolorystyki i bezpośredniego otoczenia), posiadać dokumentację inwentaryzacyjną przechowywaną w gminie a do czasu sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany, do postępowania administracyjnego dotyczącego tych obiektów i ich bezpośredniego otoczenia wprowadzono wymóg opiniowania projektów decyzji o warunkach zabudowy przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
c) dla historycznej zabudowy i układów zaleca się, w trybie indywidualnych ocen wartości estetycznych i kulturowych, ograniczenie swobody drastycznych zmian formy i kompozycji.

Dla ochrony i rewaloryzacji przestrzeni historycznej województwa plan zagospodarowania zaleca ograniczenie możliwości podziału działek siedliskowych, ochronę układów ruralistycznych, odtwarzanie zabudowy w formach tradycyjnych, zakaz wycinki alejowych obsadzeń drogowych, wprowadzanie ochrony dróg z nawierzchnia brukową, egzekwowanie ochrony stanowisk archeologicznych, ustanowienie ochrony krajobrazu rolniczego, wprowadzenie zakazu lokalizacji wolnostojących reklam na tle krajobrazów historycznych.

Pozostałe działy związane z kierunkami zagospodarowania przestrzennego województwa w sposób pośredni mają (lub będą miały) wpływ na dziedzictwo kulturowe.

W części dotyczącej sfery społecznej znaczenie ma m.in. turystyka. Budowanie ścieżek rowerowych, tworzenie szlaków turystycznych, inwestycje z zakresu renowacji zabytków przyczynić się mają do podniesienia atrakcyjności regionu. W tym celu należałoby wykorzystać szczególne walory i zróżnicowanie środowiska przyrodniczego. Duże znaczenie ma również turystyka uzdrowiskowa powstała w oparciu o bogate pokłady borowiny i źródeł solankowych (Połczyn Zdrój).

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego miasto i Gmina Połczyn Zdrój znalazła się w strefie gospodarki rolno-leśnej, selektywnej aktywizacji gospodarczej, w tym rozwoju turystyki, w podstrefie IIIE Obszar Połczyńsko-Złocieniecki, jako podstrefa selektywnego wielofunkcyjnego rozwoju z dominacją funkcji turystycznej i uzdrowiskowej. Zaproponowano uchwalenie ochrony obszarowej w postaci rezerwatu kulturowego - Buślary, i Ostre Bardo; parku kulturowego - „Szwajcaria Połczyńska" oraz zespół strefy ochrony konserwatorskiej - proponowany zespół urbanistyczny Połczyna Zdroju z unikatowym parkiem zdrojowym i architekturą domów uzdrowiskowych.

Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Zachodniopomorskim do roku 2015 (przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Nr XVI/147/2000 z 23 października 2000 r.).

Dziedzictwo kulturowe uznano za oczywisty generator rozwoju turystyki. Sformułowano w Strategii cele, działania i inwestycje strukturalne służące budowie markowych produktów turystyki m.in. turystyki kulturowej:

– rozwój infrastruktury szlaków historycznych i tematycznych, w tym oznakowanie tras przebiegu oraz atrakcji znajdujących się na szlakach, budowa parkingów i toalet dla odwiedzających, poprawa dojazdu do atrakcji znajdujących się na szlaku,
– budowa i modernizacja centrów informacji turystycznej,
– renowacja obiektów zabytkowych,
– renowacja zabytkowych parków i kompleksów pałacowo - dworskich.

Wymienione działania mogą być wdrażane na terenie gminy miasta i gminy Połczyn Zdrój.

Do terenu gminy należałoby także odnieść cele:

- rozwój edukacyjnej i integracyjnej funkcji turystyki w Regionie" i przypisane mu działanie: Edukacja dzieci i młodzieży wokół walorów turystycznych regionu,
- usprawnienie systemu informacji turystycznej: działanie - budowa zintegrowanego analogowego i cyfrowy systemu informacji turystycznej,
- kształtowanie środowiska w kontekście rozwoju przestrzeni turystycznej, działania:
- innowacje na rzecz ekorozwoju w turystyce, m.in. wdrażanie inwestycji nawiązujących w technice budowania do tradycji regionalnej - budowa sposobem szachulcowym,
- rozwój sieci lądowych szlaków turystycznych - tworzenie projektów liniowych przekraczających obszary administracyjne gmin, powiatów (por. dolina rzeki Parsęty, Drawy).

W Strategii zakłada się dopracowanie infrastruktury istniejących szlaków turystycznych, z których miasta i gminy Połczyn Zdrój dotyczy Szlak Solny, Szlak Pomników Przyrody i in.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 uchwalony 22 listopada 2007 r.

Diagnoza w zakresie kultury i środowiska kulturowego wskazuje na jego duży potencjał w programach rozwojowych. Stan bazy muzealnej oszacowano na 22 jednostki. Uznano, że krajobraz kulturowy to znakomite świadectwo burzliwej historii i ścierania się wpływów polskich, zachodnioeuropejskich i skandynawskich. Dziedzictwem są zachowane układy staromiejskie, zabytki sakralne, wsie z zachowanym przestrzennym układem historycznym i dominantami w postaci kościołów granitowych, ceglanych i ryglowych, a także zachowane zamki, układy poklasztorne, zespoły pałacowo-parkowe, które podkreślają odrębność kulturową regionu i posiadają unikalne wartości dla promocji turystyki. W diagnozie rozwoju turystyki podkreślono także deficyt w zakresie przystosowania obiektów zabytkowych do potrzeb turystyki. Główną osią priorytetową dla zagadnień opieki nad zabytkami jest oś 5 - Turystyka, kultura i rewitalizacja. Celem głównym jest podniesienie atrakcyjności województwa poprzez rozwój turystyki, kultury oraz rewitalizacji obszarów zaniedbanych i zdegradowanych. W RPO zawarto uzasadnienie wyboru osi priorytetowej, jej cele oraz opis i główne kategorie beneficjentów. Z uwagi na naturalną zmienność warunków realizacji wsparcia, projektowane priorytety i działania zawarte w programie opieki nad zabytkami, mogące także korzystać z pozostałych priorytetów przy szczególnych typach działań, winny być konfrontowane z aktualizacjami RPO.

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami 2008-2012", uchwalony uchwałą Nr XX/197/08 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 17 czerwca 2008 r.

Program zawiera szczegółową charakterystykę dziedzictwa kulturowego województwa zachodniopomorskiego ze wskazaniem obszarów i obiektów o szczególnym znaczeniu, diagnozę stanu zachowania dziedzictwa kulturowego ze wskazaniem słabych i mocnych stron, charakterystykę funduszy na ochronę i opiekę nad zabytkami, zasady monitoringu realizacji programu, jak również wytyczne do wojewódzkiego planu zagospodarowania.

Miasto i Gmina Połczyn Zdrój w WPONZ zostały zlokalizowane w Subregionie Środkowo-Wschodnim Pojezierza Pomorskiego, charakteryzującym się zróżnicowanym budownictwem sakralnym, w przeważającej mierze neostylowym, nielicznymi miastami o średniowiecznej metryce, stosunkowo słabo wykształconą siecią osadniczą z licznymi zespołami podworskimi z parkami i folwarkami. Miasto Połczyn Zdrój zostało wyróżnione ze względu na oryginalny zespół budynków pensjonatowo-sanatoryjnych, w tym w konstrukcji ryglowej z połowy i końca XIX wieku, unikalny park zdrojowy oraz przy okazji omawiania zabytków techniki ze względu na połczyński browar.

Dla terenu gminy Połczyn Zdrój WPONZ przewiduje ochronę obszarową w postaci parku kulturowego w miejscowościach Ostre Bardo i Buślary i Obszar Kulturowy „Szwajcaria Połczyńska".

W rozdziale VII programu znalazły się wytyczne do powiatowych i gminnych programów opieki nad zabytkami, w których określono cele ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego na terenie gminy.

Jako formy ochrony zaproponowano między innymi: sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustalających, po weryfikacji, wskazane w studium granice stref ochrony konserwatorskiej i zawierające odpowiednie ustalenia dla działań w tych strefach, sporządzanie programów opieki nad zabytkami, podejmowanie uchwał określających zobowiązania właścicieli obiektów zabytkowych do opieki nad zabytkami zgodnie z gminnym programem opieki nad zabytkami, współpracę ze specjalistami kształtowania krajobrazu i zabytkoznawcami przy sporządzaniu strategii i programów rozwoju gminy oraz przy realizacji polityki przestrzennej określonej w studium, utrzymywanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym budynków i budowli zabytkowych stanowiących własność gminy, utrzymywanie i uzupeł-

nianie obsadzeń alejowych dróg publicznych, porządkowanie i utrzymywanie historycznych nekropolii (w tym nieczynnych), oznaczenie i ochronę grodzisk stanowiących zabytki archeologiczne, udzielanie pomocy prawnej i materialnej w utrzymaniu i remontach zabytkowych obiektów publicznych i prywatnych.

3.3.2. Na poziomie powiatu Świdwin.

Powiat Świdwin nie posiada powiatowego planu zagospodarowania przestrzennego ani powiatowego programu opieki nad zabytkami.

Strategia Rozwoju Powiatu Świdwińskiego.

Zabytki pojawiają się w związku z 5 celem strategicznym „Podniesienie atrakcyjności turystycznej powiatu", głównie w kontekście rozwoju funkcji turystyczno-uzdrowiskowej. Cele operacyjne tego priorytetu to:

- rozwój infrastruktury uzdrowiskowej związany z dalszą modernizacją obiektów sanatoryjnych, budową infrastruktury około uzdrowiskowej oraz odnową i modernizacją parku zdrojowego,
- rozwój infrastruktury turystycznej i towarzyszącej poprzez budowę centrum kongresowego z halą widowiskowo - sportową w Połczynie Zdroju, budowę i zagospodarowanie ścieżek rowerowych, zagospodarowanie istniejących oraz wytyczenie i zagospodarowanie nowych szlaków turystycznych. Wśród celów szczegółowych obok upowszechnienia informacji o kredytach i pożyczkach na rozpoczęcie działalności agroturystycznej znalazły się „zachęty" do inwestowania w obiekty turystyczne poprzez połączenie działań promocyjnych z ofertą inwestycyjną.

Cel „Tworzenie wizerunku powiatu jako rynku turystycznego" ma być osiągnięty przez rewitalizację zabytkowych części miast Świdwina i Połczyna Zdroju w oparciu o plany rewitalizacji, renowację istniejących obiektów zabytkowych - zamków, kościołów, dworków i pałaców oraz tworzenie oferty imprez kulturalno - sportowo-rekreacyjnych.

Ponadto w „Strategii" przewidziano „Tworzenie produktów turystycznych na bazie Drawskiego Parku Krajobrazowego" poprzez rozwój agroturystyki na terenie DPK utworzenie nowych ścieżek przyrodniczych, ścieżek dydaktycznych, szlaków pieszych, rowerowych i konnych, parków edukacyjnych, wież widokowych, miejsc do obserwacji zwierzyny itp.

Identyczne cele operacyjne pojawiają się w „Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Świdwińskiego", opr. w 2004 r. zmienionym uchwałą Nr XIV/75/08 Rady Powiatu w Świdwinie z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XIX/88/04 Rady Powiatu w Świdwinie z dnia 29 grudnia 2004 r. w sprawie przyjęcia „Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Świdwińskiego".

4. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

4.1. Polityka w zakresie opieki i ochrony nad zabytkami w świetle dokumentów uchwalonych przez Radę Miejską Połczyna Zdroju.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połczyn Zdrój, aktualizacja w 1999 r. Strategii przyjętej uchwałą Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 29 maja 1996 r., zaktualizowana Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój została opracowana na lata 1999-2008 i jest głównym dokumentem programowym.

Celem nadrzędnym zaktualizowanej strategii pozostaje cel sformułowany w podstawowym dokumencie z 1999 r. tj. „Działalność uzdrowiskowa i turystyczna podstawą rozwoju miasta i gminy Połczyn-Zdrój". Aktualizacja Strategii Rozwoju podtrzymuje określenie misji i celu nadrzędnego:

„– Połczyn Zdrój staje się europejskim kurortem, oferującym bogactwo usług służących poprawie zdrowia, kondycji fizycznej oraz twórczemu wykorzystaniu wolnego czasu.
– Mieszkańcy miasta i gminy Połczyn Zdrój są zadowoleni z poziomu życia zbliżającego się do standardu krajów Unii Europejskiej".

Cel nadrzędny: Kompleksowe wykorzystanie potencjału środowiska tworzy silną pozycję konkurencyjną Połczyna Zdroju na rynku usług uzdrowiskowych i turystycznych - jako cel główny strategia przewiduje optymalne wykorzystanie potencjału uzdrowiska przez nowy status Uzdrowiska Połczyn Zdrój i stworzenie produktu markowego Połczyna Zdroju. Wspólny marketing Gminy i przedsiębiorstw działających na jej terenie powinien przyczynić się do zmiany charakteru miasta - „Połczyn Zdrój ma wygląd i charakter kurortu".

Zabytki w „Strategii rozwoju Miasta i Gminy Połczyn Zdrój" nie zajmują wiele miejsca - wspomina się o nich przy okazji analizy stanu realizacji „Strategii z 1996 r." - główny akcent położony jest na rewaloryzację parku zdrojowego i Starówki połczyńskiej jako elementów nadających Połczynowi charakter „kurortu" i przy okazji omawiania realizacji celu głównego 4. „Zwiększają się dochody z turystyki", w celu szczegółowym 6 - Zabytki miasta i gminy są zadbane i wykorzystywane dla celów turystycznych (renowacja połczyńskiego rynku oraz kościołów w Połczynie, Redle i Łegach.

Aktualizacja „Strategii" kładzie nacisk na lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury uzdrowiskowej z akcentem na turystykę uzdrowiskową. obejmującą obok podstawowych zabiegów leczniczych, poprawę kondycji psychicznej i fizycznej, zabiegi kosmetyczne, kulturę i rozrywkę, przy czym zabytki mają być elementem współtworzącym produkt markowy Miasta i uzdrowiska (unikalny Park Zdrojowy, Zamek w Połczynie jako atrakcja turystyczna, kontynuacja rewaloryzacji Starówki Połczyńskiej, modernizacja istniejących domów zdrojowych i promocja miasta i uzdrowiska w mediach). Produkt markowy Połczyna Zdroju ma się rozwijać w oparciu o podstawowe zasoby i atrakcje gminy „Uzdrowisko - natura - piwo".

Cel główny III - Stworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju wsi (obok poprawy gospodarki wodno-ściekowej, gazyfikacji, remontu dróg, nawierzchni, mostów itp.) przewiduje poprawę zagospodarowania przestrzennego wsi połczyńskiej przez:

„– utrzymanie i wyeksponowanie obiektów historycznych,
– utrzymanie i odtworzenie zieleni publicznej oraz stawów i cieków wodnych,
– renowację i estetyzację zabudowy zdegradowanej i powodującej dysonanse architektoniczne,
– kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do historii i tradycji regionalnej,
– zagospodarowanie parków podworskich i starych cmentarzy."

Plan rozwoju lokalnego Gminy Połczyn Zdrój na lata 2005-2014, uchwała Nr XXVIII/247/2005 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 5 stycznia 2005 r.

Cel strategiczny planu „zapewnienie optymalnego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy jako uzdrowiska i zapewnienie oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańcom" został sformułowany w oparciu o diagnozę stanu infrastruktury technicznej, w tym telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodnościekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej, stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji, sytuacji gospodarczej, w tym w sferze rolnictwa oraz działalności pozarolniczej i analizę SWOT. Plan przewiduje realizację celu strategicznego przez cele szczegółowe, których efektem ma być podniesienie standardu życia mieszkańców i atrakcyjności gminy dla turystów i kuracjuszy.

Z opieką nad zabytkami wiąże się pośrednio cel 3, „Zapewnienie właściwych warunków do rozwoju turystyki i funkcji uzdrowiskowej Połczyna Zdroju, w którym przewidziano szereg działań w ramach projektu roboczo nazwanego „Rewitalizacja zespołów historycznych leżących przy historycznym „szlaku solnym" bądź „Na szlaku solnym" - markowy produkt turystyczny regionu Dorzecza Parsęty i Pojezierza Drawskiego".

W projekcie „Na Szlaku Solnym" w gminie Połczyn Zdrój przewidziano remont zabytkowego zamku w Połczynie Zdroju, remont zabytkowych obiektów znajdujących się na terenie gminy, rekonstrukcję części krajobrazowej parku zdrojowego (ze ścieżkami zdrowia). Dzięki budowie tras rowerowych o charakterze edukacyjnym i rekreacyjnym, nowym obiektom turystycznym i uzdrowiskowym wraz z infrastrukturą towarzyszącą „Szlak Solny" na terenie Gminy Połczyn Zdrój ma szanse podnieść atrakcyjność turystyczną gminy i przyczynić się do lepszej znajomości dziedzictwa kulturowego zarówno wśród turystów jak i mieszkańców gminy.

Wieloletni plan finansowy na lata 2005-2014, opracowany przez Invest Consulting S.A. z Poznania, przewiduje systematyczny wzrost subwencji budżetowych i dochodów własnych Gminy, nakłady na budowę i modernizację infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, nakłady na budowę i modernizację infrastruktury społecznej i edukacyjnej (w tym modernizacja śródmieścia i zabytkowych budynków należących do wspólnot mieszkaniowych) oraz nakłady związane z zapewnieniem właściwych warunków do rozwoju turystyki i funkcji uzdrowiskowej.

Program Rewitalizacji Połczyna-Zdroju (uchwała Nr XXVIII 248/2005 RM w Połczynie-Zdroju z dnia 5 stycznia 2005 r).

Celem Programu Rewitalizacji Połczyna-Zdroju jest kompleksowa odnowa przestrzenna, gospodarcza i społeczna miasta. Szczególnie ważna jest odnowa tych przestrzeni, które maja historyczny charakter i ogrywają rolę centrów gospodarczych, uzdrowiskowych i turystycznych. Program jest w trakcie realizacji.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Połczyn Zdrój (zmiana) przyjęta uchwałą Nr XLVI/377/2006 Rady Miejskiej w Połczynie - Zdroju z dnia 3 marca 2006 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy. Studium uwarunkowań nie jest wprawdzie aktem prawa miejscowego, jednak wprowadzenie przyjętych w nim zapisów do obiegu prawnego następuje poprzez ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obowiązuje zasada zgodności zasad zagospodarowania i zabudowy przyjętych w miejscowym planie z kierunkami wytyczonymi w studium. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia dotyczące krajobrazu i dziedzictwa kulturowego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Połczyn Zdrój (zmiana), przyjętym uchwałą Nr XLVI/377/2006 Rady Miejskiej w Połczynie - Zdroju z dnia 3 marca 2006 r. zostały podporządkowane celowi nadrzędnemu, jakim jest rozwój funkcji turystycznej związanej z uzdrowiskiem Połczyn Zdrój.

Uznano, że jednym z podstawowych celów polityki przestrzennej jest - zachowanie dziedzictwa kulturowego, jako świadectwa nawarstwień kulturowych i historycznych, utrzymanie i wyeksponowanie zachowanych zasobów i struktury oraz świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego.

W Studium określono zasób do zachowania i ochrony - obszary i obiekty - w tym:

- relikty osadnictwa prehistorycznego (stanowiska archeologiczne),
- średniowieczną i nowożytną strukturę osadniczą (historyczne układy przestrzenne),
- zabytki budownictwa, techniki, zieleni zabytkowej i nekropolie,
- tradycyjne formy zagospodarowania terenu i budownictwo etnograficzne.

Wskazano zabytki posiadające kwalifikacje do objęcia ochroną w formie wpisu do rejestru zabytków. Określono wytyczne do stosowania przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, służące zachowaniu wartości kulturowych oraz wytyczne do inwestowania w obrębie stanowisk archeologicznych oraz historycznych układów przestrzennych. Określono także wytyczne do kształtowania krajobrazu, wskazano obszary i obiekty posiadające walory zabytkowe, które powinny być chronione ustaleniami m.p.z.p., wytypowano obiekty kwalifikujące się do objęcia ochroną na mocy wpisu do rejestru zabytków. Dla 17 miejscowości zaproponowano strefy ochrony konserwatorskiej historycznych układów z zabudową, w tym dla Buślar, Ostrego Barda, Starego Reska, Popielewa. Określono także wytyczne do ochrony obszarów i obiektów o walorach zabytkowych w planach zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona krajobrazu powinna być planowana i realizowana wspólnie dla zasobów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego. Większa część obszaru miasta i gminy Połczyn Zdrój objęta jest ochroną prawną wynikającą z ustawy o ochronie przyrody. Występują tutaj następujące formy ochrony: park krajobrazowy, rezerwaty, pomniki przyrody, obszar chronionego krajobrazu i obszary specjalnej ochrony siedlisk Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Nieomal cały obszar gminy (z wyjątkiem północnego skrawka terenu) zaliczony został do międzynarodowych obszarów węzłowych w ramach Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-Polska (6 M Pojezierze Drawskie)[6].

Utworzony Gminny Ekologiczny System Obszarów Chronionych (GESOCh) obejmuje:

1) Drawski Park Krajobrazowy z wydzielonymi w jego obrębie siedmioma zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi w Planie Ochrony DPK:
   - zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Dębnicy" (ZPK-1) obejmujący częściowo obszar gminy. W ramach projektu GESOCh został on powiększony o dolny odcinek Dębnicy, który znajduje się poza DPK,
   - zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Bliskiej Strugi" (ZPK-2), który w całości znajduje się w obrębie gminy,
   - zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Pięciu Jezior" (ZPK-3), który częściowo znajduje się w obrębie gminy,
   - zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Wogry" (ZPK-4), który w całości znajduje się w gminie,

[6] Międzynarodowe obszary węzłowe to tereny, na których występuje nagromadzenie przyrodniczych obiektów i obszarów chronionych o znaczeniu europejskim. Są to więc obszary o wybitnych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, na których zachowanych zostało najwięcej naturalnych składników środowiska, wartości te nie są zagrożone oraz istnieje możliwość renaturyzacji przekształconych terenów.

- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Wzgórza Czarnkowieckie” (ZPK-5), który nieomal w całości znajduje się w gminie,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Górnego Rakonu” (ZPK-6), którego mała część znajduje się w gminie,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Jezioro Siecino” (ZPK-7), którego niewielka część znajduje się w gminie;

2) dolinę rzeki Parsęty projektowana do objęcia ochroną w postaci obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Parsęty”. Tylko bardzo mały fragment znajduje się w obrębie gminy;
3) projektowany obszar chronionego krajobrazu „Dolina Dolnej Dębnicy”;
4) projektowany obszar chronionego krajobrazu „Wysoczyzna Kołacz - Białowąs”. Część obszaru znajduje się w granicach gminy;
5) istniejący fragment obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Drawskie” położony w rejonie wsi Gawroniec - Stare Resko.

Ponadto GESOCh budują następujące formy chronione lub projektowane do objęcia ochroną:

- rezerwaty: Rezerwat krajobrazowy „Dolina Pięciu Jezior” i Rezerwat torfowiskowo-leśny „Torfowisko Toporzyk”,
- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne.

Do systemu obszarów chronionych włączono również walory krajobrazowe, estetyczne, wartości kulturowe, korytarze ekologiczne, lasy ochronne i niektóre obszary związane z ochroną uzdrowiskową. Południowa i fragment środkowej części gminy, w której występuje nagromadzenie w/w walorów objęta jest ochroną „całościową” w postaci parku krajobrazowego (DPK). Z tych względów Drawski Park Krajobrazowy jest głównym elementem systemu chronionego nie tylko w skali gminy, ale w skali kraju, a nawet Europy. Wyznaczona strefa lasy ochronne obejmuje 1/3 lasów i gruntów leśnych gminy. Strefę tę tworzą przede wszystkim lasy zakwalifikowane do położonych w strefie ochronnej uzdrowiska przy udziale lasów innych kategorii ochronności jak wodochronne, glebochronne, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych.

W szczególny sposób strefę lasów ochronnych powiększają lasy rezerwatów przyrody - „Dolina Pięciu Jezior”, „Torfowisko Toporzyk”. Ogółem powierzchnia lasów ochronnych na obszarze gminy wynosi 4140,07 ha, co stanowi 34% lasów i gruntów leśnych gminy. Największą powierzchnię zajmują lasy ochronne położone w strefie ochrony uzdrowiska Połczyn Zdrój - 2979 ha, co stanowi 72% lasów ochronnych.

Cele ochrony wartości kulturowych na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego i Obszarze Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie” sformułowane w Studium to:

- utrzymanie historycznie ukształtowanej struktury osadniczej, sieci dróg i podstawowej funkcji terenu determinującej fizjonomię krajobrazu otoczenia poszczególnych wsi,
- utrzymanie historycznie ukształtowanej struktury wielkoobszarowej gospodarki folwarcznej ze skupiskami kolonizacyjnego osadnictwa z XIX i XX w.,
- ochrona historycznego charakteru ukształtowania i zagospodarowania uzdrowiskowego Połczyna Zdroju i terenów po jego południowej stronie,
- kontynuacja tradycji „Szwajcarii Połczyńskiej” jako obszaru koegzystencji wartości przyrodniczych i kulturowych,
- utrzymanie charakterystycznych przekrojów i nawierzchni istniejącego układu dróg wszędzie tam, gdzie jest to możliwe,
- utrzymanie zlikwidowanego układu komunikacji kolejowej jako potencjalnych szlaków turystycznych,
- utrzymanie historycznych układów przestrzennych wsi, zasad lokalizacji zabudowy i zagospodarowania terenu, wypełnienie tradycyjnej niwy siedliskowej,
- zachowanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym dominant kulturowych i krajobrazowych, utrzymanie ich roli w krajobrazie,
- kontynuowanie tradycji w kształtowaniu krajobrazu kulturowego i nawiązywanie do historycznych i regionalnych rozwiązań w jego kształtowaniu,
- przeciwdziałanie bezplanowej, chaotycznej parcelacji terenu,
- przeciwdziałanie zaśmiecaniu krajobrazu kulturowego nowymi lokalizacjami budowli substandardowych (tymczasowych pawilonów usługowych, baraków, budek kempingowych, nieestetycznych obiektów technicznych, agresywnych form reklamy),
- ograniczenie lokalizacji obiektów wymagających makroniwelacji i znacznych przekształceń topografii oraz zasobów przyrodniczych,
- ochrona indywidualnych wartości obiektów kultury materialnej,

- ochrona przed dewastacją wartościowych stanowisk archeologicznych,
- utrzymanie i eksponowanie grodzisk i cmentarzysk posiadających charakterystyczną formę krajobrazową, wpisanych i nie wpisanych do rejestru zabytków,
- zachowanie w dobrym stanie technicznym i estetycznym: kościołów, szkół, sanatoriów, obiektów usługowych, produkcyjnych, zespołów dworsko-folwarcznych, wpisanych i nie wpisanych do rejestru zabytków oraz zewidencjonowanej zabudowy zagrodowej i innych elementów zagospodarowania i wyposażenia miejscowości,
- utrzymanie i eksponowanie: układów przestrzennych siedlisk, pomników i krzyży, kamieni milowych, urządzeń technicznych i komunikacyjnych,
- utrzymanie i wyeksponowanie układów komponowanej zieleni parków, cmentarzy i obsadzeń przydrożnych i śródpolnych,
- zapobieganie powstawaniu ubytków w zabudowie historycznej i tworzenie warunków do ich ponownej zabudowy,
- utrzymanie i eksponowanie wartości zabudowy historycznej, jej proporcji, formy, dachów, wielkość i układu otworów, rodzaju stolarki i jej zdobnictwa, materiału budowlanego i sposobów jego wyeksponowania,
- estetyzacja zabudowy i zagospodarowania terenu osiedli „PGR-owskich" i blokowych oraz współczesnej zabudowy techniczno-produkcyjnej,
- utrzymanie historycznego nazewnictwa miejscowości i obiektów topograficznych,
- uczytelnienie w terenie niektórych odcinków granic państwowych sprzed 1772 r.,
- kształtowanie wysokich walorów estetycznych nowej zabudowy mieszkalnej, produkcyjnej i turystycznej poprzez nawiązywanie do tradycji i wartości regionalnych,
- upowszechnianie tradycji wielonarodowych i wielowyznaniowych społeczności zamieszkujących teren pogranicza od średniowiecza do najnowszych czasów,
- utworzenie ekspozycji historii uzdrowiska w Połczynie Zdroju,
- opracowanie materiałów pomocniczych do nauczania historii i tradycji Ziemi Połczyńskiej.

W zakresie ochrony krajobrazu zaproponowano między innymi: zachowanie.

historycznie ukształtowanej sieci dróg, utrzymanie rolniczego charakteru terenów w sąsiedztwie istniejących wsi i majątków, ochronę otwartego, rolniczego krajobrazu Wysoczyzny Połczyńskiej z utrzymaniem dominującego charakteru rolniczego obszaru z osadnictwem zwartym i rozproszonym, zachowanie w formie naturalnej licznych cieków i terenów bagiennych, zachowanie atrakcyjnych krajobrazowo krawędzi leśnych zamykających obszary otwarte otoczenia miejscowości, zachowanie ukształtowanej w XIX w. kompozycji krajobrazu Doliny Pięciu Jezior, utrzymanie różnorodności ukształtowania, pokrycia i zagospodarowania terenów miejscowości: Czarnkowie, Ogrodno, Zdroje, Pasieka, Brzękowice, Brusno, utrzymanie wartościowej ekspozycji krajobrazu z punktów widokowych usytuowanych na naturalnych wyniesieniach: Wola Góra, Trzy Garby, Wiatraczna Góra oraz zahamowanie niekorzystnych procesów degradujących krajobraz wynikających z wycinania zadrzewień przydrożnych, lokalizacji zabudowy obcej dla tradycji regionalnej, obudowy brzegów jezior obiektami turystycznymi, prowadzenia zrębów zupełnych w obrębie dolin rzecznych, atrakcyjnych przyrodniczo ścian lasów i w innych cennych ekosystemach i dewastacji nawierzchni brukowanych dróg. Zaproponowano likwidację zabudowy substandardowej i rewaloryzację krajobrazu miejscowości turystycznych.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Dla miasta Połczyn Zdrój obowiązuje miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego, obejmujący teren 721 ha, przyjęty uchwałą Nr XXVIII/157/92 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 2 lipca 1992 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Nr XVI/128/95 RM z dnia 29 listopada 1995 r., Nr XXVII/244/96 z dnia 18 grudnia 1996 r., Nr XLVI/360/98 z dnia 28 stycznia 1998 r. oraz uchwałami Nr XLI/343/2002 i Nr XLI/343/2002 z dnia 30 stycznia 2002 r.

Dla terenu ograniczonego ulicami Zamkową-Powstańców Warszawskich - Dolną i Wogrą aktualny jest plan przyjęty uchwałą Rady Miejskiej.

W trakcie opracowywania jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla śródmieścia i dzielnicy uzdrowiskowej miasta Połczyn Zdrój.

Dla miejscowości z terenu gminy Połczyn Zdrój nie funkcjonują miejscowe.

plany zagospodarowania przestrzennego, obejmujące większe jednostki strukturalne. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój, przyjęty uchwałą Nr IV/32/94 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju z dnia 28 września 1994 r. ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr XXVI/232/96 RM z dnia 27 listopada 1996 r. przestał obowiązywać na terenie wielu miejscowości za wyjątkiem planów

cząstkowych uchwalanych dla niewielkich obszarów, czasami dla poszczególnych działek a nawet ich części. Zapisy takich bardzo szczegółowych planów obowiązują na wydzielonych działkach w miejscowościach Bolkowo, Buślarki, Buślary, Czarnkowie, Dziwogóra, Gawroniec, Kapice, Kołacz, Łężek, Opartowo, Przyrowo, Wardyń Górny.

5. CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW I ANALIZA STANU DZIEDZICTWA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO MIASTA I GMINY POŁCZYN ZDRÓJ

Dzisiejszy krajobraz gminy jest efektem tysięcy lat penetracji człowieka cywilizującego środowisko naturalne. Powstanie ośrodka grodowego w widłach Wogry (osada Palupe), lokacja miasta Połczyn oraz zakładanie osad (pierwsze wsie w XIII wieku) i przekształcanie na uprawy terenów leśnych, rozwój przemysłu i infrastruktury komunikacyjnej w XIX wieku, doprowadziło na przestrzeni wieków do istotnego przeobrażenia krajobrazu.

Niżej przedstawiono szkicowo dzieje okolic Połczyna Zdroju na tle ogólnej historii Pomorza Zachodniego.

5.1. Zarys historii obszaru gminy.

Gmina miejsko wiejska Połczyn Zdrój położona jest w powiecie Świdwin, w środkowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego na wysoczyznach morenowych fazy pomorskiej, ukształtowanych podczas ostatnich zlodowaceń ery kenozoicznej. Pocięta głębokimi dolinami rzek i strumieni charakteryzuje się niezwykle urozmaiconym krajobrazem. Pod narzutowymi warstwami polodowcowymi znajdują się kredowe i jurajskie, mezozoiczne utwory wapienne, należące do Wału Pomorsko-Kujawskiego, z charakterystycznymi dla tej jednostki tektonicznej permskimi słupami solnymi (diapirami). Urozmaicony morfologicznie teren gminy, zwanej „Szwajcarią Połczyńską" z licznymi rzekami i jeziorami pokryty jest w 37,7% lasami, w których występują charakterystyczne siedliska buka pomorskiego o wysokich walorach estetyczno-krajobrazowych.

Najstarsze ślady osadnictwa na tym terenie pochodzą z okresu neolitu ok. 3200 r. przed naszą erą (kultura pucharów lejkowatych - osada w Buślarach). Z epok prehistorycznych (kamienia, brązu, żelaza) pochodzą znaleziska archeologiczne w postaci nielicznych narzędzi, broni, naczyń i ozdób, przechowywane w Muzeum Narodowym w Szczecinie (kolekcja majora H. von Manteuffel z Redła) i w Muzeum w Koszalinie[7].

Przeprowadzone w 1997 r. badania powierzchniowe w ramach tzw. Archeologicznego Zdjęcia Polski oraz interwencyjne badania archeologiczne wyprzedzające budowę gazociągu na trasie Połczyn Zdrój-Barwice-Trzesieka pozwoliły na uchwycenie śladów osadnictwa w okolicy Połczyna (kultura amfor kulistych w pobliskim Rąbinie, kultura ceramiki sznurowej i kultura ceramiki dołkowo-grzebykowej w okolicach Ogartowa).

Z okresu brązu (1700-1200 p.n.e.) pochodzą znaleziska z Kołacza. Na ślady osad kultury łużyckiej (ok. 1250 r. p.n.e.) trafiono w okolicach Połczyna Zdroju.

Na przełomie epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (ok. 700 r. p.n.e.), na bazie kaszubskiej grupy ludności łużyckiej wyodrębnia się nowa kultura zwana pomorską lub wschodniopomorską. Kilkadziesiąt cmentarzysk i osad tej kultury odkryto na terenie dawnego powiatu świdwińskiego, w tym i z Połczyna Zdroju oraz miejscowości położonych w jego pobliżu: Buślary, Brusno, Kołacz, Popielewo, Redło, Wardyń Górny).

Z okresu wpływów rzymskich pochodzą ozdoby i naczynia wydobyte z grobów popielnicowych na terenie obecnego sanatorium „Gryf" w Połczynie Zdroju (cmentarzysko datowane na I w. n. e - połowa III w. n.e.), cmentarzyska szkieletowe grupy dębczyńskiej w Połczynie Zdroju i Redle.

Okresem szczególnie ważnym dla rozwoju społeczności pomorskich był V-VI wiek naszej ery - w wyniku „wędrówek ludów" i migracji licznych ludów germańskich, słowiańskich i koczowniczych wywodzących się ze stepów euroazjatyckich kształtuje się nowy model kulturowy typowy dla słowiańszczyzny zachodniej wczesnego średniowiecza.

Pierwsze osady kultury Słowian Zachodnich pojawiają się w VI w - z tego czasu pochodzi odkryta w północnej części Połczyna Zdroju rozległa osada wczesnośredniowieczna Palupe (Pluchenberg - osada na palach). Rozległe osiedla wspólnot wiejskich z tego czasu w IX wieku zostają zastąpione małymi, wczesnofeudalnymi grodami, pełniącymi funkcje obronne, sądowe i administracyjne. Grodzisko usytuowane w wi-

[7] Skrzypek, Zarys pradziejów w: Połczyn Zdrój, Studia z dziejów miasta, opr. zb. pod red. B. Polaka, Koszalin 1998, ss 12-35.

dłach cieków wodnych wpływających do rzeki Wogry, położone ok.3 km na południe od m. Połczyn Zdrój, datowane na połowę IX wieku, odegrało istotną rolę w powstawaniu plemiennej wspólnoty terytorialnej, której osady otwarte egzystowały zapewne przed założeniem grodu, w czasie jego trwania i również po jego upadku w X wieku, podczas umacniania się w dorzeczu Dolnej i środkowej Parsęty władztwa Piastów. Powstanie przedlokacyjnego organizmu miejskiego z centrum w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Wogry przy szlaku handlowym biegnącym wzdłuż jezior Czaplineckich do Drahimia, Czaplinka i Wałcza w kierunku Wielkopolski wiązało się z wymianą handlową, której ożywienie nastąpiło na przełomie X/XI w. (996 r. skarb Połczyński)[8]. Szlak solny z Połczyn Zdroju do Wielkopolski wiódł przez Połczyn Zdrój, co już w czasach rzymskich miało wpływ na rozwój osadnictwa.

Leżący na pograniczu, ukryty w lasach i chroniony naturalnymi warunkami terenowymi gród w Połczynie Zdroju kontrolował ważny szlak komunikacyjny łączący Polskę z Połczyn Zdrojem i jako taki był przedmiotem wielu najazdów zbrojnych zarówno ze strony Polski, Marchii Brandenburskiej jak i Zakonu Krzyżackiego.

Na przełomie XII i XIII w Połczyn wchodził w skład kasztelanii białogardzkiej. Przez jakiś czas związana z Polską Kasztelania Białogardzka od 1238 r. należała do Księstwa Zachodniopomorskiego, którego książę Barnim I został obłożony klątwą papieską za pozbawienie joannitów dóbr klasztornych (przeszli na stronę Brandenburgii). Zmuszony do zależności lennej Barnim I w 1274 r. próbował uwolnić się od zwierzchności Brandenburczyków korzystając z pomocy księcia Bolesława z Wielkopolski. Niestety, chociaż udało się wyprzeć najeźdźców z Kamienia Pomorskiego zależność lenna pozostała.

Próbował ją zrzucić Bogusław IV prowadząc politykę propolską i to on ok. 1290 r. wybudował pierwszy zamek obronny w Połczynie Zdroju zobowiązując cztery rody pomorskie do jego obrony. W 1295 r. doszło do podziału Księstwa Zachodniopomorskiego między linię książąt wołogoskich i linię książąt szczecińskich, który to podział (z dalszymi podziałami w obrębie Księstwa Wołogoskiego) przetrwał do zjednoczenia Księstwa Zachodniopomorskiego pod władzą Bogusława X.

Niemieckiej ekspansji na Pomorze Zachodnie przeciwstawił się następca Bogusława IV - Warcisław IV, i Otton I (linia szczecińska), którzy zawarli przymierze z Władysławem Łokietkiem przeciw Krzyżakom i Brandenburczykom. Połczyn był dla nich jednym z wielu miast przygranicznych, w których próbowali ugruntować swoje panowanie. Zabiegając o przychylność rodów pomorskich w walce z Brandenburgią Warcisław IV oddał w zastaw zamek i osiedle w Połczynie Zdroju przedstawicielowi szlachty nowomarchijskiej Hassemu von Wedel. Nowi właściciele miasta byli zainteresowani jego rozwojem gospodarczym i prawdopodobnie w 1335 r. nadali mu prawo miejskie na wzorach brandenburskich. Dokument lokacyjny dla Połczyna Zdroju nie zachował się[9].

Najstarsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1304 r. - pojawia się w źródłach jako Poltsin, w 1331 - Poltzin[10]. Nowi właściciele zamku w Połczynie okazali się dość chwiejnymi sprzymierzeńcami książąt pomorskich. Już w 1337 r. Hasso Rudy von Wedel zawiera traktat lenny z margrabią Ludwikiem Wittelsbach, w którym uzyskuje opiekę margrabiego w zamian za prawo do korzystania z zamku i miasta w Połczynie Zdroju w walce przeciwko wrogom zewnętrznym za wyjątkiem książąt wołogoskich. Ponadto Hasso Rudy zobowiązał się do dostarczenia pomocy wojskowej na żądanie margrabiego w liczbie 5 rycerzy i 5 lekko zbrojnych. Hasso Rudy von Wedel nie był jedynym właścicielem miasta co wynika pośrednio z dokumentu wystawionego przez tegoż margrabiego Ludwika dla Henninga von Wedel z Połczyna[11].

W czasie panowania rodu von Wedel miasto zostało otoczone palisadą i wałem ziemnym, na prostokątnym rynku w centrum znajdował się ratusz. W mieście znajdował się kościół, dwie bramy miejskie Wardyńska i Ogartowska. Miasto posiadało ziemię i swoją winnicę, co znalazło swój wyraz w herbie miasta (potrójny krzew winnej latorośli) oraz samorząd miejski. Mieszkańcy oprócz uprawy ziemi zajmowali się rzemiosłem i handlem[12].

Wygaśnięcie rodu Askeńczyków i rządy cesarskie Luksemburgów w Marchii Brandenburskiej spowodowało głębokie niezadowolenie pomorskich rodów rycerskich, które zwróciły się o pomoc do króla polskiego. Walki polsko-brandenburskie zakończyły się opanowaniem przez oddziały polskie znacznej części pasa

---

8 tamże

9 G. Łukomski, Średniowiecze, Historia miasta od początku do XVI w. w: Połczyn Zdrój, Studia z dziejów miasta, opr. zb. pod red. B. Polaka, Koszalin 1998, ss 36-62

10 E. Rzetelska-Feleszko, Skąd się wzięła nazwa Połczyn Zdrój, w: Zapiski Koszalińskie 1967,ss 104-107

11 G. Łukomski, op.cit s.45

12 M. Witwicki, Wytyczne konserwatorskie dla miasta Połczyna Zdroju, Zarząd Główny Towarzystwa Urbanistów Polskich, Warszawa 1987, ss 5-7

przygranicznego i zawarciem pokoju w 1368 r. w Drawsku Pomorskim, na mocy którego do Polski inkorpowano ziemię wałecką, Drahim i Czaplinek.

Znalazło to konkretny wyraz w historii Połczyna - Wedlowie, posiadający swoje dobra w Kaliszu Pomorskim, Drawsku i Złocieńcu wraz ze zmianą granic państwowych przestali być zainteresowani jego utrzymaniem i w 1374 r. sprzedali miasto rycerzowi Gerdowi von Manteuffel z Białogardu, lennikowi książąt pomorskich.

Książęta pomorscy dążyli do umocnienia swoich wpływów w Nowej Marchii - na zamku w Lipiu osadzili boczną linię rodu Manteuffel, którzy weszli w posiadanie Popielewa i Buślar, co czyniło ich lennikami Polski. Napadami na rycerzy podróżujących przez ich ziemie do państwa krzyżackiego Manteufflowie zasłynęli jako rozbójnicy, co prawdopodobnie działo się za wiedzą i zgodą księcia pomorskiego Warcisława II[13].

Krzyżacy starali się przejąć kontrolę nad tym ważnym dla siebie pomostem - w 1400 r. odkupili od Zygmunta Luksemburczyka Drawsko, a w 1402 r. - Nową Marchię.

Dla mieszkańców Połczyna przynależność do Zakonu Krzyżackiego oznaczała przede wszystkim wyższe podatki i częstsze napady rycerzy - rozbójników, którzy porywali mieszczan domagając się okupu. Zwycięstwo Polski pod Grunwaldem nie miało większego wpływu na ich los natomiast najazdy krzyżackie trwały nadal.

W czerwcu 1433 r. miasto zostało spalone przez Krzyżaków i z trudem dźwigało się z ruin.

Do czasu zjednoczenia Księstwa Zachodniopomorskiego pod władzą Bogusława X Ziemia Połczyńska wielokrotnie jeszcze była teatrum wojennym dla możnowładczych rodów Polski, Brandenburgii i Zakonu Krzyżackiego. Wyrazem związku Połczyna z Księstwem Zachodniopomorskim było odnowienie stosunków lennych - 14 marca 1469 r. książę Bogusław X nadał miasto przedstawicielom trzech rodów pomorskich: Glassenap, Manteuffel i Zozenow[14].

Początek XVI wieku zastał miasto doszczętnie zniszczone - w czasie pożaru w 1500 r. spłonął kościół parafialny oraz młyn miejski. Właściciele miasta nie pozwolili Radzie Miejskiej odbudować młyna, sami zbudowali dwa młyny i zaczęli zakładać zakłady przynoszące wymierne zyski ekonomiczne.

Największe znaczenie dla rozwoju gospodarczego miasta miały działania podjęte przez Kurta von Manteuffel, który podjął trud usprawnienia administracji miejskiej przechodząc w 1515 r. na prawo lubeckie. Kurt von Manteuffel nadał Połczynowi nowy herb miejski, powołał Radę miejską, w skład której wchodził burmistrz, sędzia, skarbnik i dwóch rajców. Rozbudował zamek w Połczynie, założył trzy huty szkła w Lipnie, Kłokowie i nieopodal Kłokówka, w których wyrabiano obok naczyń szklanych szkło okienne, np. witraże dla kościoła w Buślarach.

Reformacja, która rozprzestrzeniała się szybko na Pomorzu Zachodnim, w Połczynie nie znalazła podatnego gruntu - od 1521 r. biskupem kamieńskim był, pochodzący z Połczyna, Erazm von Manteuffel, zdecydowany wróg reformacji. Dopiero po jego śmierci w 1544 r. kościół w Połczynie Zdroju został przekazany luteranom. Biskup Erazm został pochowany w krypcie rodzinnej, a jego tablica nagrobna do tej pory znajduje się na ścianie zakrystii kościoła połczyńskiego[15].

4 września 1559 r. w Połczynie zawarty został układ graniczny między książętami pomorskimi a Królestwem Polskim, na mocy którego wsie Nowe Worowo, Kluczewo, Popielewo i Brusno należały do Polski wraz z jeziorami Głębokie, Długie i Okrągłe a granica biegła od Kluczewa wzdłuż Drawy.

W XVI wieku Połczyn znajdował się w bezpośrednim sąsiedztwie dwóch granic państwowych: polskiej i brandenburskiej, co powodowało nieustające konflikty, również w łonie samej rodziny Manteuffel, gdzie linia połczyńsko-lipieńska rywalizowała z kuzynami posiadającymi Brusno i Popielewo. Jedni byli lennikami książąt pomorskich, drudzy - stali się lennikami króla polskiego.

W 1587 r. konflikt wywołały świnie, które mieszkańcy Połczyna paśli w lasach po polskiej stronie koło wsi Kluczewo. Najazdowi połczyńskich i lipieńskich Manteuflów na Kluczewo towarzyszyły armaty, które zniszczyły doszczętnie zabudowania wsi.

---

[13] Łukomski, op.cit s. 55

[14] G. Łukomski, w czasach nowożytnych. Rozwój miasta od XVI do początku XIX wieku w: Połczyn Zdrój, Studia z dziejów miasta, opr. zb. pod red. B. Polaka, Koszalin 1998, ss 63-88

[15] Tamże, s. 63, 66

Oprócz wyniszczających wojen pogranicznych miasto wielokrotnie padało ofiarą klęsk żywiołowych i pożarów (1574, 1601, 1655, 1670, 1705). Mieszkańcy odbudowywali je i wracali do swoich zajęć handlu bydłem, tkactwa, rzemiosła.

Pod koniec XVI wieku w związku z załamaniem się rynku zbożem i nadwyżką zboża, powstałą z powodu trudności ze zbytem, miasto odkryło browarnictwo: powstało tu kilka browarów, produkujących piwo, skutecznie konkurujące z piwem białogardzkim i posiadające rynki zbytu w wielu miastach Nowej Marchii.

W XVII wieku Połczyn słynął przede wszystkim z dobrej jakości piwa a browarnictwo stało się głównym rzemiosłem jego mieszkańców[16].

Upadek gospodarczy, nędza i stagnacja w rejonie Połczyna Zdroju w czasie wojny trzydziestoletniej to efekt przemarszu wojsk cesarskich i szwedzkich przez pogranicze i wysokich kontrybucji nakładanych przez wojsko. Kilkakrotnie plądrowany Połczyn wyludnił się, część ludności zbiegła do Polski, część ukrywała się w okolicznych lasach. Po zakończeniu wojny trzydziestoletniej przeprowadzono reformy administracyjne, w wyniku których z posiadłości Manteufflów, położonych wokół Lipia i Połczyna, powstał dystrykt połczyński, na czele którego stanął landrat Jacob von Krockow, właściciel miasta i zamku połczyńskiego od 1654 r. (Asmus von Manteuffel popadłszy w długi sprzedał mu miasto za 40 000 guldenów)[17].

Koniec XVII wieku dla miasta był wyjątkowo ważny - odkrycie w 1688 r. wód mineralnych - co zostało skrzętnie opisane przez pastora Joachima Titel w „Sprawozdaniu na temat leczniczych właściwości połczyńskiego źródła”[18] - rozpoczyna nowy etap w historii miasta, którego efektem jest funkcjonowanie Połczyna jako Zdroju - uzdrowiska znanego zarówno w Niemczech jak i Polsce.

Już na początku XVIII wieku Jacob von Krockow junior buduje pierwszy dwuskrzydłowy „dom zdrojowy”(1705). Paradoksalnie, pożar z 1705 r., w czasie którego spłonęło nieomal całe miasto (cudem ocalał ratusz i kościół), wpłynął pozytywnie na rozwój uzdrowiska. Zwrócono większą uwagę na jakość budowanych domów, których w XVIII wieku powstało pięć: Triangule (Trójkąt), Halbe Mond (Półksiężyc) von Krockowa, ukończony w 1713 r. Langen Haus (Długi Dom) z 12 pokojami, Zielony Dom i Nowy Dom. Oprócz domów zdrojowych było pięć pojedynczych apartamentów, duża stajnia, wozownia, kręgielnia i piekarnia. Kuracjuszy przybywało coraz więcej, a miasto rozrastało się. W 1743 r. w mieście było 203 domy kryte dachówką, 9 domów krytych słomą i 54 stodoły, w których mieszkało niespełna tysiąc osób[19].

Wojna siedmioletnia dla mieszkańców Połczyna przyniosła kolejne zniszczenia i zubożenie - w Połczynie początkowo kwaterował oddział wojsk polskich, później wojska rosyjskie i szwedzkie. Kolejne napady i rabunki wojsk przemieszczających się przez ziemie pogranicza przyniosły dewastację zabudowań uzdrowiskowych - na ich odbudowę potrzebne było 9 tysięcy talarów, przy czym dotacje państwowe nie przekroczyły kwoty 3 tysięcy talarów.

Miasto po wojnie siedmioletniej, wykorzystując swoje naturalne dobra, powoli odbudowało się stawiając na browarnictwo i uzdrowisko oraz na rzemiosło związane z tkactwem i krawiectwem. Połczyn stał się ośrodkiem produkcji sukna, zmieniając swoje oblicze na bardziej „nowoczesne”, czego atrybutem było utworzenie w 1791 r. służby pożarniczej pod nazwą Pomorskiego Towarzystwa Ogniowego.

Początek wieku XIX przyniósł wojny napoleońskie i nową ordynację miejską, przywracającą wiele swobód miejskich, która weszły w życie od 1808 r.

Nowy podział administracyjny z 1815 r. z prowincją Pomorze Zachodnie, podzieloną na dwie rejencje, sytuował Połczyn w powiecie białogardzkim w rejencji koszalińskiej. Miasto od 1808 r. stało się siedzibą państwowego sądu ziemskiego i miejskiego (do 1784 r. w Połczynie jako dawnym mieście funkcjonował prywatny sąd zamkowy, któremu podlegali zarówno mieszkańcy miasta jak i okolicznych wsi).

---

16 Łukomski, tamże s. 68

17 j.w. s. 71

18 Józef Lindmajer, Zarys historii uzdrowiska Połczyn Zdrój (1688-1972) w: Dzieje powiatu świdwińskiego, pr. zb. pod red. J. Lindmayera i E. Zdrojewskiego, Poznań 1973 s. 379 - powołuje się na pierwszą monografię miasta powstałą w 1937 r. R. Maske, Geschichte der Stadt Bad Polzin i Pom. Stettin 1937

19 R. Kąsinowska, Połczyn Zdrój, Uzdrowisko, dokumentacja wykonana na zlecenie WKZ przez Pracownię Dokumentacji Naukowo-Historycznej PP PKZ Szczecin 1971 w Archiwum WUOZ w Szczecinie, Del. Koszalin

Po wojnach napoleońskich rzemiosło połczyńskie przeżywało regres - podupadło sukiennictwo, czemu cech sukienników próbował przeciwdziałać modernizując folusz wspólnym kosztem 50 sukienników, zrzeszonych w cechu i tworząc manufakturę przędzalniczą. Nadal w Połczynie rozwijało się browarnictwo i gorzelnictwo - w 1824 r. powstał browar H. Fuhrmanna, a w 1852 r. jego syn Carl zainwestował w duży nowoczesny zakład piwowarski, istniejący do dziś.

Rozwój infrastruktury komunikacyjnej w drugiej połowie XIX wieku sprzyjał rozwojowi gospodarczemu miasta, które zyskało połączenia ze Świdwinem, Szczecinkiem, Rąbinem, Starym Drawskiem, Tychowem i Toporzykiem.

Rosnące znaczenie kurortu w północnej Europie spowodowało, że dla dogodniejszego dojazdu zbudowano w roku 1851 drogę łączącą Połczyn ze Szczecinem, a w roku 1903 linię kolejową do Berlina[20].W 1889 r. rozpoczęto prace przy wytyczaniu linii kolejowej łączącej Połczyn ze Świdwinem i Złocieńcem (dworzec kolejowy w Połczynie Zdroju z 1907 r.).

Rozwijało się również połczyńskie uzdrowisko - u schyłku XVIII w liczba kuracjuszy wahała się w granicach 100 osób. Usprawnienia komunikacji, zastosowanie nowych metod leczenia i budowa nowych domów uzdrowiskowych znacząco wpłynęła na liczbę gości: w 1808 r. powstał Luisenbad, w 1818 - Gesselschaftshaus ze słynną salą lustrzaną, skupiającą życie towarzyskie uzdrowiska. W Międzyborzu, Albertyna von Brocke, właścicielka kurortu od 1818 r., zbudowała tzw. „Czerwony Dom", istniejący do dziś.

W latach 30-tych XIX wieku powstał park zdrojowy (jego część geometryczna w stylu francuskim). W 1855 r. oddano do użytku szpital szarytek, którym od 1860 r. opiekowali się joannici. Po dobudowaniu skrzydła, przeznaczono je na szpital i przytułek dla ubogich (Johanniterhospitz). W 1866 r. powstał Friedrich-WilhelmBad, w 1874 - Marienbad das Victoriabad (rozbudowany w 1884 r.). W latach 1894-1896 powstało sanatorium Kurhaus i duże sanatorium miejskie Kaiserbad, które szybko okazało się nierentowne, ale przejęte w 1912 r. przez dr Rudolfa Hötzla z Drezna po zmodernizowaniu i rozbudowie zaczęło przynosić spore zyski. Kurhaus (obecne „Podhale"), zarządzane w latach 1918-1927 przez Kasę Miejską zostało wydzierżawione dr Goldmund, który od 1933 r. stał się jego właścicielem.

Do I wojny światowej liczba gości uzdrowiskowych przekroczyła 4 tysiące. Podjęta przez władze miasta i prywatnych właścicieli sanatoriów akcja promująca uzdrowisko przyniosła wymierny rezultat w postaci dekretu ministerialnego z września 1926 r. zmieniającego nazwę miasta na Bad-Polzin. Ożywienie ruchu turystycznego i kuracyjnego w sezonie 1927-1928 wyraziło się liczbą ponad 9.000 turystów i kuracjuszy, a w 1929/1930 liczba ponad 11.000.

Bad - Polzin wpisało się również w historię Rzeszy Niemieckiej Adolfa Hitlera. Okres dwudziestolecia międzywojennego w Połczynie Zdroju wiąże się ze znaczną migracją ludności (ujemny bilans ludnościowy) i dominującą rolą ideologii hitlerowskiej wśród mieszkańców miasta. W 1933 r. miały tu miejsce liczne ekscesy antyżydowskie, a w 1938 r. zastrzelony został dr Leon Levy, żydowski lekarz pracujący w domu zdrojowym.

W latach 1933-1935 w dzisiejszym Borkowie, wybudowanym w 1908 r., mieścił się obóz męski państwowej organizacji hitlerowskiej służby pracy, a od 1937 r. sanatorium przekazane Głównemu Urzędowi do Spraw Rasowych i Osiedleńczych pełniło funkcje związane z programem Lebensborn. Zakład Lebensborn w Połczynie-Zdroju funkcjonował od kwietnia 1938 do lutego 1945 właśnie w sanatorium Borkowo, w którym dokonywano germanizacji dzieci głównie z polskich rodzin[21].

Przed napaścią na Polskę w 1939 r. Połczyn stał się kwaterą główną Grupy Armii „Północ", a w latach 1939-1945 wielkim szpitalem wojskowym.

Po wyzwoleniu w 1945 r. grupa Polaków przebywających na robotach przymusowych w Połczynie przejęła władzę w mieście. Pierwszym polskim burmistrzem Połczyna Zdroju został były jeniec Oflagu w Bornem Sulinowie kapitan Otto Benedykt Polak, który podjął starania o utrzymanie porządku w mieście i odbudowę struktur życia społecznego, co nie było łatwym zadaniem przy stacjonujących na terenie miasta i w okolicy wojskach radzieckich.

W pierwszych dniach po wkroczeniu wojsk radzieckich do Połczyna w mieście zorganizowano Pocztę Polską, przywrócono połączenie kolejowe ze Świdwinem i połączenia telefoniczne z Białogardem i Świdwinem. Osiedlający się w Połczynie i okolicy polscy osadnicy nie od razu mogli zasiedlić stopniowo uwalniane majątki - wysiedlanie ludności niemieckiej, reglamentowanej niejednokrotnie przez dowódców jednostek stacjonujących w pobliskich PGR, trwało jeszcze w 1946 r. Na wiosnę 1947 r. miasto opuścili również żołnierze Armii Czerwonej.

---

[20] G. Łukomski, Od wojen napoleońskich do zakończenia II wojny światowej (1806-1945) w: Połczyn Zdrój, Studia z dziejów miasta, opr. zb. pod red. B. Polaka, Koszalin 1998, ss 79-96

[21] Wikipedia - hasło Lebensborn

Praktycznie od pierwszych dni po zdobyciu Połczyna przez Armię Radziecką niestrudzony Benedykt Polak zabiegał o uruchomienie sanatoriów połczyńskich - Borkowo uruchomiono już w sierpniu 1945 r., „Lechię" w lipcu 1946 r. „Irenę" w lecie 1947 r., w marcu 1948 r. sanatorium „Gryf" po kosztownym remoncie, koniecznym po wykorzystaniu budynku przez Armię Radziecką.

Od 4 czerwca 1945 r. w Połczynie Zdroju mieściła się siedziba Okręgowego Zarządu Kąpielisk i Zdrojowisk Pomorza Zachodniego, przemianowanego na Zarząd Państwowych Uzdrowisk Pomorza Zachodniego, koordynującego działalność 23 kąpielisk nadmorskich i uzdrowisk.

Powojenna historia Połczyna Zdroju koncentruje się wokół rozwoju uzdrowiska. Remonty i modernizacja obiektów uzdrowiskowych, zakłady przyrodolecznicze, nawiązanie współpracy z Akademią Medyczną w Gdańsku i Akademią Medyczną w Warszawie uczyniło z Połczyna Zdroju ważny ośrodek naukowo-badawczy w zakresie chorób kobiecych i ortopedii. Połczyn Zdrój w czasach PRL stał się największym w Polsce uzdrowiskiem borowinowym reumatologicznym i ginekologicznym, dysponującym ponad 1000 łóżek.

Odkrycie w latach sześćdziesiątych XX wieku źródeł solankowych z jodem i bromem otwarło przed uzdrowiskiem nowe perspektywy rozwoju - oprócz wykorzystania solanki do zabiegów leczniczych uruchomiono rozlewnię wody mineralnej „Połczynianka". Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej z dn. 27 stycznia 1972 r. Połczyn Zdrój zyskał oficjalny statut uzdrowiska.

Po zmianach ustrojowych z 1989 r. PP Uzdrowisko Połczyn podjęło trud dostosowania swojej oferty do mechanizmów rynkowych: pojawiły się propozycje turnusów leczniczych dla dzieci z terenów zagrożonych ekologicznie, turnusy lecznicze dla turystów prywatnych i oferta związana z organizowaniem konferencji i sympozjów.

W 1995 r. zostaje uruchomione Pomorskie Centrum Osteoporozy i Mammografii, administrowane przez Uzdrowisko Połczyn, w 1996 r. sanatorium „Irena" staje się „Centrum Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym". Modernizowane obiekty uzdrowiskowe w połączeniu z wysokim poziomem świadczonych zabiegów leczniczych zaczynają już dorównywać standardom europejskim.

Władze miasta doceniają znaczenie uzdrowiska jako stymulatora rozwoju gospodarczego i wspólnie z Zarządem Uzdrowiska Połczyn Zdrój podjęły starania o wykreowanie Połczyna Zdrój na europejski „Kurort z duszą".

Działalności uzdrowiska podporządkowane są również proekologiczne działania władz na terenie gminy, której terytorium objęte jest w dużym stopniu strefami ochrony uzdrowiskowej bądź ochrony krajobrazowej (Drawski Park Krajobrazowy i jego otulina). Wsie znajdujące się na terenie Gminy Połczyn zorganizowane są w 23 sołectwach, zlokalizowanych w dawnych siedzibach Manteufflów, von Woldenów i von Hagenow. Na mocy dekretu z 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziem Odzyskanych dawne posiadłości pruskich junkrów oddano w zarząd państwowych gospodarstw rolnych, tworzonych od stycznia 1949 r.

W Bolkowie, Bruśnie, Popielewie, Buślarach, Łęgach dyrektorzy PGR przejęli dawne pałace i dwory dostosowując je do swoich potrzeb. Część siedlisk ze względu na swoje położenie i słabą jakość gleb uległo degradacji - dotyczy to w szczególności osad położonych na terenie obecnego Drawskiego Parku Krajobrazowego.

Po upadku PGR wiele z historycznych siedzib zostało rozparcelowanych między zamieszkujące je rodziny byłych pracowników PGR lub sprzedanych w drodze przetargu nowym właścicielom. Niektóre z nich zostały zniszczone bezpowrotnie.

Od lat 90-tych XX wieku obserwuje się wzmożone zainteresowanie inwestorów terenami atrakcyjnymi turystycznie. W okolicach Połczyna, w Gaworkowie, Starym Resku, Nowym Resku, Zajączkowie, Zaborzu pojawiły się gospodarstwa agroturystyczne oferujące oprócz noclegów szereg atrakcji związanych ze swoim położeniem: jazda konna, turystyka myśliwska, wędkowanie. Wytyczone szlaki piesze i rowerowe pozwalają turystom poznać uroki Szwajcarii Połczyńskiej i jej dziedzictwo kulturowe.

5.2. Krajobraz kulturowy.

Na terenie Miasta i Gminy Połczyn Zdrój zachowały się materialne świadectwa dziejów tych ziem od zakładania pierwszych siedzib ludzkich, poprzez średniowieczną budowę państwa Gryfitów, zagarniętego w XVI wieku przez Brandenburgię - Prusy, umacnianie państwa pruskiego, XIX-wieczną industrializację, zmiany polityczne i ustrojowe po 1945 r. Każdy kolejny etap w historycznym rozwoju tych terenów pozostał utrwalony w krajobrazie.

5.2.1. Zabytki nieruchome.

1. Miasto Połczyn Zdrój.

Układ urbanistyczny.

Najstarsze wzmianki o Połczynie pochodzą z 1304 r. Miasto uzyskało prawa miejskie prawdopodobnie w 1335 r. na prawie brandenburskim, od 1515 r. na prawie lubeckim. Do pocz. XIX w. było miastem prywatnym: do 1374 r. należącym do rodu von Wedel, a następnie do rodów von Manteuffel, Borcke i Zozenow, a od 1654 r. do von Krockow.

W czasach lokacji w centrum miasta znajdował się kwadratowy rynek z ratuszem zlokalizowanym centralnie skomunikowany stromą uliczką (zachowaną do dziś) z usytuowanym na niewielkim wzniesieniu zamkiem. W 1337 r. zamek należał do rodziny von Wedel. Miasto nie było otoczone murami, a jedynie wałem ziemnym i palisadą. Przy głównych szlakach wzniesiono Bramę Czaplinecką i Bramę Kołobrzeską. Za miastem znajdował się kościół św. Jerzego i szpital św. Ducha. Kościół usytuowany był centralnie w kwartale przylegającym do rynku od wschodu i obudowany zabudową pierzejową. Przez miasto prowadził Szlak Solny z Kołobrzegu do Wielkopolski. Położone na pograniczu miasto wielokrotnie było rabowane i niszczone. Nie oszczędzały go również klęski żywiołowe. Powstała, w przeważającej mierze w XIX wieku, zabudowa uszanowała średniowieczny układ urbanistyczny, który został wpisany do rejestru zabytków pod nr 491 dn.15 maja 1965 r.

Zabudowa mieszkalna.

Najstarszymi budowlami w mieście są relikty średniowiecznego zamku, zachowane w jego podziemiach (kilkakrotnie przebudowywany w XVI, XVII, XVIII i XIX w.) oraz relikty gotyckiego kościoła, przebudowanego w XIX w.

W II połowie XVIII wieku w związku z rozwojem uzdrowiska miasto poszerzyło swoje granice w kierunku wschodnim - działki o szerokości od 12-20 m zabudowane były dwukondygnacyjnymi budynkami o konstrukcji szkieletowej, usytuowanymi szczytowo do ulicy. Cmentarz, funkcjonujący do tej pory przy kościele, przeniesiono na wzgórze przy szosie warszawskiej, a tereny przykościelne przeznaczono pod zabudowę miejską. W 1744 r. rozpoczęto budowę nowego ratusza, do którego dobudowano budynek wagi miejskiej i magazyn wełny.

Z przełomu XVIII i XIX w. pochodzą wzniesione w konstrukcji szkieletowej (niestety - w większości przebudowane i otynkowane), usytuowane kalenicowo budynki przy Placu Wolności 10 i 11, 5-go Marca 2 i 11, Chrobrego 1, 4 i 20, Moniuszki 1 oraz przy Grunwaldzkiej 1, 2, 3, 4.

Początek wieku XVIII przyniósł rozwój uzdrowiska - na bazie odkrycia źródeł leczniczych przy strumieniu wpadającym do Wogry powstaje Luisenbad, obecnie Borkowo. Kolejne źródła „Diabelskie", „Ptasie", „Olchowe" oraz „Fryderyka" przyczyniły się do dalszego rozwoju urbanistycznego miasta, które coraz bardziej zaczynało żyć uzdrowiskiem i z uzdrowiska. W pobliżu zamku został wzniesiony budynek poczty, który obsługiwał trakt między Połczynem a Karlinem i Barwicami. Zniszczenia z początku XIX wieku (wojny napoleońskie) dla Połczyna miały zbawienny skutek. Miasto uwolniło się od zależności od szlachty i zaczęło rządzić się swoimi prawami: powstała Rada Miejska, a rozdział posiadłości miejskich od szlacheckich, dokonany w 1827 r., umożliwił jej podjęcie szeregu inwestycji.

Między innymi osuszono bagna po południowej stronie miasta i założono duży park zdrojowy z domem koncertowym. W szpitalu wybudowanym w latach 1852-55, będącym filią szpitala berlińskiego, po raz pierwszy zastosowano kuracje borowinowe. Kolejne domy uzdrowiskowe dostosowane do kąpieli borowinowych - sanatorium Johannisbad (Lechia), Marienbad (Irena) i Victoriabad (Poznaniaka) - stały się swego rodzaju ikoną miejscowości. Ekspansja uzdrowiska w kierunku południowym została wykorzystana przez miasto, które tworząc infrastrukturę korzystną dla jego rozwoju zaczęło czerpać profity z renomy samego uzdrowiska. W mieście powstały kamienice czynszowe dla pracowników uzdrowiska oraz wille dla kuracjuszy i bogacących się mieszczan, początkowo dość skromne, w II połowie XIX w reprezentacyjne, nawiązujące do stylów historycznych. Neogotyk reprezentuje willa przy Okrzei 3, Grunwaldzkiej 40. Neogotycka jest również Kaplica pogrzebowa na Cmentarzu komunalnym.

Neorenesansowy jest budynek przy Kościuszki z końca XIX w. Najbardziej jednak popularny w Połczynie był neoklasycyzm, którego cechy stylowe reprezentuje 47 obiektów m. in domy przy ul. Moniuszki 8, Wojska Polskiego 14 i 30 oraz sanatorium „Lechia".

Neoklasycystyczna kamieniczka przy ul. 5-go Marca 21 wpisana jest do rejestru zabytków wraz z szachulcowymi oficynami pod nr 1226/1-1 dn.3 października 1991 r.

Na początku XX wieku w połczyńskiej zabudowie mieszkalnej dominował neobarok z charakterystycznymi dachami mansardowymi i detalem architektonicznym (np. Okrzei 1, Wiejska 1, Warszawska 21), ale też pojawiły się elementy secesyjne (wille na Kościuszki i na Ogrodowej, eklektyczne kamienice przy 5 Marca z elementami secesji, Staszica 1).

Modernizm okresu dwudziestolecia międzywojennego znalazł swój wyraz w willach przy ul. Ogrodowej, Parkowej i Kościuszki).

Opracowany w 1928 r. plan rozwoju miasta przewidywał budownictwo mieszkalne na wzgórzach po wschodniej stronie miasta.

Ograniczenia rozwoju urbanistycznego związane z funkcjonowaniem Połczyna jako uzdrowiska pod polskim zarządem miały zarówno pozytywne jak i negatywne strony. Miastu udało się uniknąć blokowisk z wielkiej płyty, za wyjątkiem bloków zrealizowanych w latach 70-tych przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Świt". Z drugiej strony - spowolniło to rozwój gospodarczy miasta, które ze względu na uzdrowisko nie mogło rozwijać przemysłu.

Budownictwo użyteczności publicznej.

Reprezentowane przez Szkołę im. A. Mickiewicza przy ul. Grunwaldzkiej 34 oraz dawny Szpital św. Jerzego z II połowy XIX w (obecnie Szkoła) i Szpital Powiatowy przy ul. Gwardii Ludowej charakteryzuje się swego rodzaju surowością form operujących dużymi ceglanymi powierzchniami ścian, zdobionych skromnymi arkadkowymi fryzami. Elementy neogotyku zostały wprowadzone do pochodzącego z przełomu XIX i XX wieku budynku Poczty, mieszczącej się przy ul. Grunwaldzkiej 27.

Dworzec kolejowy wybudowany w 1907 r. znajduje się w centrum zespołu kolejowego, na który składają się oprócz charakterystycznych domów mieszkalnych wodociągowa wieża ciśnień, budynki technologiczne i magazynowe - zespół nieczynny - linię kolejową łączącą Połczyn ze Złocieńcem i Grzmiącą zlikwidowano.

Domy zdrojowe, mimo licznych przebudów i modernizacji zachowały wiele walorów zabytkowych - wszystkie zasługują na wpis do rejestru zabytków.

Architektura sakralna - reprezentowana jest przez kościół parafialny p.w.

Niepokalanego Poczęcia NMP o średniowiecznej metryce, który był wielokrotnie przebudowywany. W czasie przebudowy w latach 1850-1860 zastosowano repertuar form neogotyckich. Wieżę, która częściowo spłonęła w 1950 r. i była prowizorycznie zabezpieczona, odbudowano w 1981 r. Przykościelny cmentarz w II połowie XVIII w przeniesiono poza miasto, na tereny przy ul. Warszawskiej.

Cmentarze.

Na terenie miasta znajdowały się dwa cmentarze ewangelickie (obecnie nieczynne) przy ul. 22 Lipca (czytelne pierwotne regularne rozplanowanie (prostokątne), brak nagrobków, wykorzystywane jako teren zieleni śródmiejskiej z zachowanym starodrzewem o cechach parkowych), cmentarz żydowski, założony w II poł. XIX w, zdewastowany z nielicznymi nagrobkami i cmentarz komunalny, (czynny do dziś, założony w połowie XIX w początkowo nie cieszył się powodzeniem ze względu na położenie). Po osuszeniu mokradeł i wybudowaniu kaplicy pogrzebowej w II połowie XIX w zyskiwał na znaczeniu.

Na terenie cmentarza komunalnego znajdują się pozostałości dawnych nagrobków niemieckich i liczne pomniki kommemoratywne: pomnik poświęcony poległym w I wojnie światowej (1914 - 1918) żołnierzom niemieckim - dawnym mieszkańcom miejscowości (niem. Bad Polzin) w formie głazu granitowego z niszą zdobioną płaskorzeźbą niemieckiego żołnierza w pełnym uzbrojeniu z okresu I wojny światowej, głaz poświęcony pamięci zmarłych niemieckich mieszkańców Połczyna Zdroju z 1998 r., głaz poświęcony radzieckiemu lotnikowi, który zginął w czasie wyzwalania Połczyna (tzw. głaz Tałdykina). Z lat 90-tych XX wieku pochodzi pomnik upamiętniający żołnierzy napoleońskich i głaz poświęcony pomordowanym w Katyniu. W 2005 r. rzeźbiarz Zygmunt Wujek wykonał pomnik poświęcony Sybirakom.

Park zdrojowy, założony w latach 1836-39, po osuszeniu bagien, w stylu krajobrazowym, nawiązującym do ogrodów francuskich, poszerzony o park w stylu angielskim w 1903 r. Na jego terenie znajduje się większość domów uzdrowiskowych oraz szpital. W tzw. części „francuskiej" znajdują się partery roślinne, amfiteatr, budynek zdroju „Joasia" i in.). Część krajobrazowa południowo-zachodnia oparta została o meandrującą rzekę Wogrę, na której założono dwa stawy i basen oraz zorganizowano ciągi spacerowe.

Zabytki techniki - miasto już w średniowieczu miało młyn, który spłonął w czasie pożaru w 1500 r. Właściciele miasta nie pozwolili na jego odbudowę, ale sami wybudowali dwa młyny w pobliżu miasta Klein Wugger Műhle i Gross Wugger Műhle. Energię wodną wykorzystywał również folusz (z pocz. XVIII w.) i garbarnia (Lohműhle). Dokładnej daty jej powstania nie znamy - wiadomo, że garbarz Martin Meyer, aby go

wybudować otrzymał od właściciela miasta Filipa von Borcke ponad 3 morgi ziemi przy ul. Kołobrzeskiej. W 1837 r. spadkobiercy Meyera sprzedali go młynarzowi Fryderykowi Hoffmanowi za 3500 talarów. Zagroda młyńska składała się z budynku mieszkalnego, młyna, magazynu zbożowego i stodoły. Urządzenia wodne młyna składały się z dwóch stawów, dwóch młynówek (rowy), podziemnego kanału, zbiornika wodnego oraz koryta przepływowego. Unikalne, 10 m średnicy koło zamachowe jeszcze w latach 50-tych XX wieku służyło do przemiału zboża. W 1976 r. budynek młyna w Połczynie Zdroju został wpisany do rejestru zabytków woj. koszalińskiego pod nr 912 dn. 27 października 1976 r. Niestety, nie uchroniło to samego młyna przed zniszczeniem - młynnica zawaliła się w 1986 r.

Browar - budynek wybudowany w 1824 r. przez Fruhmana, mimo wielokrotnych przebudów i rozbudowy zachował swoje cechy stylowe. Rozbudowany w okresie 20-lecia międzywojennego jest dobrym przykładem architektury przemysłowej tego czasu o oszczędnej modernistycznej formie. W zespole znajduje się słodownia, warzelnia, butelkownia, magazyny, wieża ciśnień, dawna remiza, budynki administracyjne i mieszkalny właściciela. Związane z nim są także budynki mieszkalne pracowników - przy ul. Kruczej i 15-Grudnia. Wpisem do rejestru objęty jest główny budynek produkcyjny i dawny dom właściciela - A-222 dn. 29 lipca 2005 r.

Remiza strażacka z I ćwierci XX wieku przy Placu 1000-lecia Państwa Polskiego obecnie pełni funkcje usługowe.

Mosty na Wogrze - przy ul. Chrobrego i Dolnej.

młyn przy ul. Koszalińskiej

Fragment parku zdrojowego

widok na miasto z dominantą wieży kościelnej

Plac Wolności

fragment Parku zdrojowego

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2009-2012 dla Miasta i Gminy Połczyn Zdrój

fragment elewacji sanatorium Irena

Szkoła przy Grunwaldzkiiej

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2009-2012 dla Miasta i Gminy Połczyn Zdrój

Zamek

kościół Mariacki

dawny Ratusz, obecnie USC

kamienica przy Grunwaldzkiej

Poczta przy Grunwaldzkiej

Browar

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2009-2012 dla Miasta i Gminy Połczyn Zdrój

kamienica przy Ogrodowej

kamienica przy 5-go Marca

pensjonat przy ul. Parkowej

cmentarz komunalny

fragment elewacji sanatorium Gryf

fragment kamienicy przy Staszica 3

2. Gmina Połczyn Zdrój.

Układy wsi.

W krajobrazie gminy Połczyn Zdrój znajdują się zarówno wsie o średniowiecznej proweniencji w układzie owalnicowym i ulicowym., jak i wsie kolonizacyjne z XIX w. o rozproszonej zabudowie. Formy układów osadniczych cechuje znaczna trwałość. W układach współczesnych wsi można odczytać formę średniowiecznej lokacji. Średniowieczne plany wsi placowych widzimy we wsiach: Buślary, Ostre Bardo, Łośnica, Popielewo. Układ ulicówki średniowiecznej (zabudowa sytuowana po obu stronach jednej ulicy) posiadają: Ogartowo, Toporzyk. Wielodrożnicą jest wieś Łęgi. Bardzo licznie reprezentowane są wsie folwarczne: Brusno, Kołacz, Kocury, Stare Resko. Do wsi rozproszonych z czasu XIX-wiecznej kolonizacji należy Czarnkowie, Gaworkowo, Lipno, Ogrodno.

Do wyróżniających się ze względu na stan zachowania historycznego planu i nasycenie historyczną zabudową należą: Buślary, Ostre Bardo, Czarnkowie, Popielewo, Łośnica, Wardyń Górny.

Zabudowa wsi.

W krajobrazie wsi można wyodrębnić następujące elementy: zagrody chłopskie z zabudową mieszkalną i gospodarską, kościoły stanowiące dominanty przestrzenne, założenia dworsko-folwarczne z parkami, budynki użyteczności publicznej (szkoły, zajazdy, świetlice wiejskie), obiekty przemysłowe oraz cmentarze wiejskie. Są to budowle wzniesione w większości w okresie od 4 ćwierci XIX wieku do lat 30.XX wieku.

Zabudowa zagród chłopskich.

Historyczne podziały własnościowe determinowały skalę, układ, typ zagród chłopskich. W dużych gospodarstwach dominowała zabudowa w formie czworoboku: z budynkami lokowanymi kalenicowo wokół obszernego podwórza lub w formie podkowy z otwarciem od strony ulicy wiejskiej, z chałupą posadowioną kalenicowo w głębi podwórza. Do wsi, w których występowała większa liczba bogatszych gospodarzy należały: Czarnkowie, Buślary, Ostre Bardo.

Zabudowa mieszkalna zagród reprezentuje dwa typy. Starszym chronologicznie jest dom parterowy, szeroko frontowy, z 5-9-osiową fasadą, nakryty stromym dachem dwuspadowym z naczółkami. W większości są to budynki murowane, jednak wywodzące się ze starszej formy chałupy ryglowej. W niektórych budynkach zachowały się fragmenty ścian ryglowych (np. partie szczytowe). Liczne przykłady tej formy chałupy w konstrukcji ryglowej z wypełnieniem strychułowym, datowane na poł. XIX w. zachowały się w miejscowości Czarnkowie, pojedyncze w Tychówku, Zajączkowie, Gromniku. Częstsze jest wypełnienie ceglane - Brusno, Gaworkowo, Bronówko, Toporzyk. Zdarzają się stosunkowo często domy z odeskowanymi szczytami, a parę budynków o konstrukcji szkieletowej (głównie gospodarczych) odeskowane są w całości np. w Zajączkowie dom mieszkalny nr 29.

Młodszą chronologicznie jest forma domu murowanego, parterowego, podwyższonego o ściankę kolankową, z 2-kondygnacyjnym pseudo/ryzalitem (środkowym lub bocznymi), wystrojem elewacji, przykrytego dachem o nachyleniu połaci ok. 30° w budynkach tych także stosowano konstrukcję ryglową, zwykle w budowie ścianki kolankowej. Poza w/w formami występują też inne, zbliżone/pośrednie, parterowy, podwyższony o ściankę kolankową nakryty dachem naczółkowym, często z rozbudowaną wystawką w części środkowej.

Budynki gospodarskie - dominują murowane z cegły, łączonej z kamieniem łamanym, ale też zachowały się jeszcze stodoły w konstrukcji ryglowej (nawet ze strychułowym wypełnieniem).

Większe zespoły tradycyjnych zagród z historyczną zabudową znajdują się w: Czarnkowie, Zajączkowie, Buślarach, Ostrym Bardzie, Toporzyku.

Budowle użyteczności publicznej.

Grupą obiektów najwyraźniej rysującą się w pejzażach wsi są szkoły. Budynki szkolne stawiane były zwykle w centrum wsi, w pobliżu kościoła. Od lat 70.XIX w. (w związku z rozporządzeniem z 1872 r. w sprawie szkolnictwa) budynki szkolne buduje się według jednorodnych projektów, z odpowiednią ilością i wielkością okien doświetlających izby szkolne, z mieszkaniem dla nauczyciela.

Do starszych zachowanych należą skromne budynki szkolne o ceglanych elewacjach w Ostrym Bardzie, Popielewie, Redle (datowana na 1919) r. Szkoła w Szeligowie z 1910 r. jest wyjątkowa pod tym względem - bogato zdobiona ściana szczytowa dekorowana jest otynkowanymi blendami. Wiele ze szkół powstałych w latach 20-tych, w związku z reformą edukacyjną zostało zlikwidowanych i przekazanych na cele mieszkalne np. szkoły w Zajączkowie, Starym Resku, Kapicach, Ostrym Bardzie, Ogartowie. Wiele budynków szkolnych utraciło swój zabytkowy charakter - w czasie tzw. modernizacji ocieplone i otynkowane, z wymienionymi na PCV oknami jedynie gabarytami i ogólnym rozplanowaniem bryły świadczą o swojej pierwotnej funkcji.

Świetlice wiejskie znajdziemy w Redle, Łęgach, Ostrym Bardzie i Czarnkowie, remizy strażackie o skromnych ceglanych elewacjach, przekryte dwuspadowymi dachami znajdują się w Gawrońcu, Zajączkowie i w Kołaczu (ta ostatnia na terenie folwarku).

W Redle zachował się budynek poczty z 1910 r., który nadal pełni funkcje pocztowe obok mieszkalnych.

Założenia dworsko-folwarczne

Historyczne majątki szlacheckie historycznie występowały w większości wsi znajdujących się na terenie gminy Połczyn Zdrój. Do dnia dzisiejszego pozostały dwory/pałacyki w: Bolkowie, Buślarach, Bruśnie, Gawrońcu, Kołaczu, Łęgach, Międzyborzu, Nowym Ludzicku, Ogartowie, Ostrowąsie, Popielewku, Słowiankach, Starym Resku, Suchej, Tychówku. W Dobinie, Borucinie, Kłokowie, Popielewicach z całego założenia pozostał tylko park. Zabudowania folwarczne w dużym stopniu zostały przebudowane lub rozebrane.

Siedziby właścicieli - w większości prezentują typowe dla XIX wieku neostylowe rozwiązania architektoniczne, część z nich należy określić mianem dworu, część zasługuje na miano pałaców:

- Dwór w Kołaczu należy do najstarszych, datowany na koniec XVII w. lub na pocz. XVIII w., przebudowywany w XIX i pocz. XX w. uzyskał formę pałacową, poprzedzony owalnym podjazdem i otoczony krajobrazowym parkiem,
- Dwór w Bruśnie z 1811 r. - mimo późniejszych zmian zachował charakter późno klasycystycznego dworku o starannie opracowanej architekturze. Usytuowany jest w południowej części założenia podworskiego,
- neoklasycystyczny jest również dwór w Starym Resku wybudowany w IV ćwierci XIX w dla rodziny Spillera ze Szczecina, zwrócony fasadą w stronę naturalistycznego parku sięgającego Jez. Resko. Dwór w Buślarach pod koniec XIX w. zbudowano również w stylu neoklasycystycznym,
- Dwór w Suchej z 1848 r. zmodernizowany został na początku XX w duchu neoklasycyzmu - z tego czasu pochodzą tynki cementowo-wapienne z wiszącymi pod oknami girlandami, co nadało budowli charakter pałacowy. Z początku XX wieku pochodzą dwory w Bolkowie, i Wardyniu Dolnym.

Większość z nich znajduje się w obrębie założeń folwarcznych o różnym stopniu zachowania i parków krajobrazowych.

Zdecydowanie najciekawszym dworem jest pochodzący prawdopodobnie z 1825 r. dwór w Międzyborzu, wzniesiony w konstrukcji ryglowej z wypełnieniami cegłą, powstały z inicjatywy Albertyny von Borcke. Niektórzy przesuwają jego datowanie na 1732 r. Jest jednym z najstarszych obiektów związanych z funkcjonowaniem uzdrowiska w Połczynie Zdroju - osada Międzyborze powstała nieopodal źródła, które wytrysnęło w 1688 r. dając początek uzdrowisku.

Na miano pałacu zasługuje pochodzący z początku XIX wieku klasycystyczny pałac w Łęgach z kolumnowym gankiem i mansardowym dachem z obszernym dziedzińcem i parkiem krajobrazowym z II połowy XIX w, na terenie którego znajduje się neogotycka kaplica parkowa z kryptą grzebalną von Hagenów.

Neoklasycystyczny pałac w Słowiankach powstał w I połowie XIX w na malowniczym wzniesieniu w otoczeniu leśnego parku.

Pałacem można nazwać siedzibę rodu Knobel-Doberitz w Gawrońcu z II połowy XIX w, wybudowaną w stylu neobarokowym.

Styl neobaroku reprezentuje również pałac w Nowym Ludzicku, wybudowany w 1890 przez rodzinę von Bruns. Z początku XX wieku pochodzi pałac w Tychówku. Zdecydowanie najstarszym obiektem jest wzniesiony w II połowie XVIII wieku pałac w Ogartowie, reprezentujący klasycyzm. Niestety, praktycznie znajduje się on w ruinie.

Zarówno dwory jak i pałace stanowiły część założenia folwarcznego, które stosunkowo dobrze zachowały się w Gawrońcu, Łęgach, Ostrym Bardzie i Suchej. Większość z nich po 1945 r. znacjonalizowano i stały się siedzibami PGR, potem Spółdzielni Produkcyjnej oraz mieszkaniami rodzin pracowników. Podzielone między różnych właścicieli, czasami na mieszkania komunalne pozostające w zasobie gminy, pałace i dwory ulegają postępującej degradacji tkanki zabytkowej, która jest wynikiem braku remontów, złego użytkowania lub też niewłaściwie przeprowadzanych remontów polegających na wybijaniu dodatkowych otworów wejściowych, poszerzaniu otworów okiennych i wymianie stolarki historycznej na PCV bez poszanowania integralności zabytku.

Do dobrze utrzymanych rezydencji można zaliczyć dwór w Starym Resku, w którym mieści się pensjonat „50 Dębów", pałac w Słowiankach i Łęgach. Prywatną własnością jest dwór w Buślarach, pałac w Tychówku i Gawrońcu, które mają szanse na odzyskanie dawnej świetności. W zdecydowanie najgorszym stanie jest pałac w Ogartowie, zagrożony jest pałac w Nowym Ludzicku, Popielewku.

Zabudowa folwarczna - klasyczny układ założenia folwarcznego obejmował dwór zamykający dziedziniec gospodarczy z parkiem, budynki gospodarcze, gorzelnię, dom rządcy, dom gorzelanego, budynki robotników folwarcznych ewentualnie tartak i kuźnię. Na terenie gminy Połczyn Zdrój stosunkowo dobrze zachowała się zabudowa folwarczna w Gawrońcu, Łęgach, Międzyborzu, Suchej, Ostrym Bardzie, ale żadne z nich nie zachowało się w stanie niezmienionym:

- w Gawrońcu zachowała się gorzelnia, ryglowy magazyn i dwojaki,
- w Kocurach nie zachował się dwór, ale zachowała się gorzelnia, dom rządcy, owczarnia i zabudowania robotników folwarcznych,
- w Łęgach już w końcu XVIII wieku znajdowały się 4 folwarki, na terenie jednego z nich zachowała się kuźnia i obora,
- w Przyrowie zespół folwarczny, chociaż o czytelnym pierwotnym rozplanowaniu, utracił cechy stylowe - współcześnie przebudowane budynki gospodarcze,
- w Starym Resku zachowała się tylko część pierwotnego założenia - zabudowania gospodarcze folwarku powstały w okresie od 4 ćwierci XIX w. po lata 20-te XX w. Większość budynków (m. in. gorzelnia, magazyn, obora i budynek gospodarczy) znajdujących się pierwotnie po stronie północno-zachodniej nie zachowała się do czasów współczesnych. Lepiej zachowana jest część południowo-wschodnia; pozostała też stajnia zlokalizowana w pobliżu wjazdu na dziedziniec gospodarczy. Budynki zespołu wzniesione są z kamienia łamanego i cegły, nakryte spłaszczonymi dachami dwuspadowymi,
- w Tychówku zabudowania gospodarcze usytuowane były po obu stronach drogi. Po stronie zachodniej znajdowała się główna część: podwórze zamknięte od południa i północy budynkami gospodarczymi, od zachodu parkiem i dworem. Po drugiej stronie drogi znajdowały się pozostałe obiekty gospodarcze i mieszkalne. Budynki gospodarcze obecnie przebudowane, częściowo nie istnieją. Do dworu prowadzi klonowa aleja,
- w skład założenia folwarcznego w Bolkowie wchodziły: dwór z parkiem, budynki gospodarcze, dziedziniec gospodarczy, dom rządcy, budynki robotników folwarcznych, młyn, gorzelnia, fabryka puchu. Zabudowania gospodarcze usytuowane były po obu stronach drogi. Po stronie zachodniej znajdowała się główna część: podwórze od północy zamknięte budynkiem gospodarczym wielofunkcyjnym, od zachodu parkiem i dworem, od południa parkiem. Po drugiej stronie drogi znajdowały się pozostałe obiekty. W budynku wielofunkcyjnym znajdowały się pomieszczenia inwentarskie, stajnie i kuźnia - obecnie nieużytkowane. Podobnie jak założenie folwarczne w Buślarach,
- w Ostrym Bardzie założenie folwarczne składało się z dworu z parkiem i „wyspą", dziedzińca gospodarczego z budynkami gospodarczymi, gorzelni z 1901 r., budynków robotników folwarcznych, z parku oraz z nieistniejącego tartaku i dworu (rozebrany w 1969-70 r.), gołębnika i stelmacharnii. Budynki gospodarcze powstawały w różnym okresie, w konstrukcji szkieletowej drewnianej oraz murowanej z kamienia i cegły. Obecnie zachowane są częściowo przebudowane, zachowały proste, wydłużone bryły nakryte dachami dwuspadowymi, nie posiadają wystroju architektonicznego,

– z założenia folwarcznego w Kołaczu zachowały się jedynie budynki gospodarcze - magazyny, stodoła, obora, drewutnia - gorzelnię, tartak rozebrano. Obiekty wybudowano w konstrukcji szkieletowej drewnianej wypełnionej cegłą ceramiczną oraz jako murowane (jeden z budynków podpiwniczony, ze sklepionymi piwnicami). Na założenie folwarczne składały się: część rezydencjonalna z dworem zamykającym dziedziniec gospodarczy i z parkiem, część gospodarcza z budynkami składowymi i inwentarskimi, gorzelnią, tartakiem, drewutnią, stelmacharnia, remizą (zachowana), domem rządcy (zachowany); kolonia mieszkalna z budynkami robotników folwarcznych (dwojaki).

Na szczególną uwagę zasługują pozostałości zespołu folwarcznego w Międzyborzu wraz z parkiem, dworem i oficyną, jako miejsce pierwotnej lokalizacji pierwszego domu uzdrowiskowego.

Architektura sakralna.

Na terenie gminy znajduje się 11 zabytkowych kościołów., z których najstarszym jest kościół w Ostrym Bardzie. Większość z nich powstała w XIX w. w stylach historycznych. Neoromanizm prezentują kościoły o prostych geometrycznych formach, salowe z wielobocznią absydą w Czarnkowie, Łęgach, Redle, Suchej. Neogotyckie formy zastosowano w kościele w Popielewie (1876) i w kościele w Toporzyku z 1860 r. (z kamienia i cegły) z ceglanymi, pięciokondygnacyjnymi wieżami, zwieńczonymi ostrosłupowymi hełmami.

Z 1828 r. pochodzi kościół w Gawrońcu - założona na planie kolistym rotunda z kryptą grobową Borków. Murowana z kamienia łamanego z dodatkiem cegły klasycystyczna rotunda przekryta jest kopułą (pokrycie z blachy ocynkowanej).

Kościół w Starym Resku z końca XVIII wieku wykonany jest w konstrukcji ryglowej z ceglanym wypełnieniem, (wypełnienia międzyryglowe otynkowane, bielone), podobnie jak pochodzący z I połowy XIX wieku kościół w Buślarach - wypełnienia ceglane bez pobiały.

Kościół w Tychówku, wykonany w konstrukcji ryglowej w 1739 r. od czasu katastrofy budowlanej w 2002 r. jest nieużytkowany, zabezpieczany doraźnie folią i brezentem w oczekiwaniu na dofinansowanie pozwalające podjąć prace remontowe.

Kościoły w Ostrym Bardzie, Tychówku, Buślarach i Gawrońcu należą do najważniejszych pod względem kulturowym i architektonicznym zabytkowych obiektów na terenie gminy.

Cmentarze.

Przykościelne - przy kościele w Łęgach znajduje się czynny cmentarz, przy kościele w Tychówku, Suchej, Ostrym Bardzie, Buślarach nieczynne cmentarze (w Buślarach lapidarium). Na uwagę zasługuje cmentarz przykościelny w Gawrońcu - z kaplicą pogrzebową z końca XIX w wybudowaną w konstrukcji ryglowej z wypełnieniem ceglanym (otynkowane i bielone). Pierwotne granice cmentarza są czytelne - założony na planie zbliżonym do trapezu, zachowane ogrodzenie terenu przykościelnego z głazów granitu (niski mur z bramką od strony płd.-wsch.).

Cmentarze wiejskie.

Już w 1797 r. obowiązywał w Prusach zakaz chowania zmarłych w kościołach i w otoczeniu kościołów (por. wyżej cmentarze przykościelne). Nowe cmentarze zaczęto zakładać poza niwą siedliskową. Na terenie gminy występują 34 cmentarze ewangelickie datowane na okres od połowy XIX w. (z pochówkami do I.40.XX w.). W zdecydowanej większości są dziko zarośnięte, zdewastowane, rozgrabiono nagrobki. Jednak posiadają jeszcze elementy historycznego zagospodarowania (starodrzew, relikty nagrobków, ogrodzeń). Tereny cmentarzy pozostają miejscem pochówków dawnej ludności i powinny podlegać ochronie.

Cmentarze komunalne czynne znajdują się w Popielewie, Redle i Toporzyku:

– w Popielewie, założony najprawdopodobniej w końcu XIX w. cmentarz składa się z jednokwaterowego cmentarza komunalnego ze współczesnymi nagrobkami, znajdującego się w części południowej. Część północną zajmuje dawny cmentarz żydowski, na którym zachowały się pojedyncze nagrobki sprzed 1945 r. i ich destrukty,

– w Toporzyku znajdowały się cztery cmentarze. Trzy z nich są nieczynne, w tym cmentarz przykościelny. Założony w I połowie XIX wieku cmentarz komunalny wygrodzony jest częściowo ażurowym, ceglanym ogrodzeniem. Rozplanowanie dwukwaterowe, rozdzielone aleją. W części południowej liczne nagrobki współczesne, w zaniedbanej części północnej nagrobki i mogiły sprzed 1945 r. (liczne krzyże metalowe).

Oprócz cmentarzy ewangelickich, w przeważającej mierze zdewastowanych, na terenie gminy znajdują się 2 cmentarze rodowe - na terenie parku w Łęgach cmentarz rodowy von Hagen z neogotycką kaplicą wzniesioną pod koniec XIX w i Bolkowie - cmentarz rodu von Woedtke położony w południowo-zachodniej części parku pałacowego z pozostałościami nagrobków.

W Buślarach prócz cmentarza przykościelnego i nieczynnego ewangelickiego znajduje się cmentarz wojenny poświęcony żołnierzom poległym w czasie I wojny światowej - cmentarz nieczynny z zachowaną dużą ilością nagrobków, w części zdewastowanych i rozrzuconych. Układ drogi leśnej zachowany, kwater słabo czytelny, teren silnie zarośnięty. Nagrobki kamienne (granitowe) o formach stel zakończonych półkoliście lub trójliściem, kilka z płasko rzeźbionym motywem krzyża żelaznego.

Pomniki.

Swoistą formą kommemoratywną są pomniki poświęcone mieszkańcom wsi.

poległym na frontach I wojny światowej, stawiane zwykle w centrum wsi, na placu lub przy kościele. Niektóre z nich służą obecnie jako miejsce ekspozycji figur katolickich świętych. Tego typu pozostałości pomników znajdują się w Czarnkowie, Łęgach, Redle, Suchej i Tychówku.

Zupełnie wyjątkowy pomnik kommemoratywny zachował się przy kościele w Toporzyku - usytuowany w narożnej części, przy głównym wejściu do kościoła głaz granitowy o wymiarach 180 x 97 x 76; z płasko ściętą powierzchnią frontową, w której wyodrębniona jest prostokątna nisza z płaskorzeźbionym całopostaciowym przedstawieniem niemieckiego piechura z czasów I wojny światowej.

Obiekty przemysłu i techniki.

W większości wsi znajdujących się na terenie gminy Połczyn Zdrój funkcjonowały wiatraki lub młyny (starsze wodne, późniejsze o napędzie elektrycznym).

W Kapicach zachował się wiatrak typu holender, wybudowany w l. 20 -, 30 - tych XX w. o trzykondygnacyjnym korpusie w formie stożka. Nie zachowały się śmigi, pierwotna czapa i wyposażenie.

Do czasów obecnych zachowały się młyny w Popielawach z 1849 r. i Redle z lat 70-tych XIX w.

Wszystkie zachowane budynki młyńskie wraz z otoczeniem powinny otrzymać nowe funkcje i być odpowiednio eksponowane.

Z rozwojem komunikacji kolejowej związane są zabudowanie stacyjne w Dziwogórze, Gawrońcu i Redle. Pochodzą z okresu k. XIX - l. 20. XX w. Posiadają zróżnicowane walory architektoniczne i kompozycyjne. Ze względu na fakt, że obiekty te dokumentują historyczny rozwój obszaru gminy i są nielicznymi przykładami architektury kolejowej - powinny zostać zachowane i odpowiednie zagospodarowane.

Trafostacje zachowały się w Bruśnie, Nowym Ludzicku, Ogartówku. Ogartowie, Ostrym Bardzie, Kołaczu, Międzyborzu i Zajączkówku.

W Bolkowie, Ogartowie i Popielawach zachowały się mostki, a w Dziwogórze unikalny tartak - wybudowany w k. XIX w. - pierwotnie wchodzący w skład głównego (północnego) założenia folwarcznego w majątku należącym do rodziny von Manteuffel (Gut Gross Dawsberg).

ILUSTRACJE

Międzyborze - dwór

dwór w Kołaczu

pałac w Ogartowie

dwór w Starym Resku

pałac w Nowym Ludzicku

młyn w Popielawach

remiza strażacka na terenie folwarku w Kołaczu

chałupa w Czarnkowie

zespól w Kocurach

chałupy w Toporzyku

cmentarz rodowy w Łęgach

kaplica na cmentarzu w Łęgach

cmentarz w Toporzyku

folwark w Buślarach

aleja jesionowa do folwarku Kocury

pomnik poległych w wojnie 1928
na cmentarzu przykościelnym w Toporzyku

5.2.2. Zabytki ruchome.

Liczniejsze zespoły zabytków ruchomych - dzieł sztuki i rzemiosła - na terenie gminy zgromadzone są w kościołach. Niewiele zabytków zaliczanych do ruchomych pozostało w rezydencjach (są to elementy wyposażenia architektonicznego: stolarka, detal elewacji).

Najstarsza chronologicznie jest płyta nagrobna biskupa Manteuffla w połczyńskim kościele. Z XVIII wieku pochodzą przechowywane w tym kościele rzeźby 4 Ewangelistów i płaskorzeźba „Ostatniej Wieczerzy" powstała w stargardzkim warsztacie Borcka w XVII wieku. Z 1881 r. pochodzi dwukondygnacyjna empora organowa, odnowiona w latach 20-tych i w latach 80-tych XX wieku.

XVI-to wieczne wyposażenie znajdowało się w kościele w Buślarach przeniesione z wcześniejszego kościoła, wybudowanego w 1509 r., o czym pisał Böttger w swojej XIX-wiecznej inwentaryzacji. Niestety, do naszych czasów zachował się mocno zmieniony neoklasycystyczny ołtarz główny ze współczesną płaskorzeźbą, empory i pochodzący z XVII dzwon, ufundowany przez Heinricha von Manteuffel.

Jednorodne wyposażenie barokowe zachowało się w kościele w Ostrym Bardzie, ufundowanym pod koniec XVII wieku przez Zabela von Wolde i Sofię Julianę von Glasenapp. Ołtarz główny, ambona, ława lokatorska i empory są przykładami reprezentatywnymi dla sztuki baroku. Poddane ostatnio kompleksowej konserwacji odzyskały swoją dawną świetność świadczącą o bogatej historii i kulturze rodów pomorskich. W kościele zachowała się krypta grobowa z sarkofagami fundatorów, które czekają na podjęcie prac konserwatorskich. Płytę nagrobną fundatorów z 1694 r., pierwotnie umieszczoną we wnętrzu kościoła, po ostatniej konserwacji umieszczono przed kościołem.

Znacznie skromniej wyposażony był kościół w Tychówku - znajdujące się w nim obiekty (po katastrofie budowlanej więźby dachowej) zostały przeniesione na plebanię parafii, gdzie oczekują na zrealizowanie programu prac konserwatorskich. Wielokrotnie zgłaszany o dofinansowanie do różnych programów ministerialnych nie doczekał się pozytywnego rozpatrzenia przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W pozostałych kościołach zachowało się wyposażenie z czasów budowy z współczesnymi wstawkami (Popielewo, Redło, Toporzyk).

Z pierwotnego, bogatego wyposażenia pałaców i dworów zachowało się niewiele; na zamku w Połczynie neorokokowe kominki i balustrada klatki schodowej, sztukaterie w Starym Resku, w dworze w Łęgach schody z balustradą katusz herbowy, XVII-wieczny kartusz herbowy i putta w Kołaczu, sztukaterie i plakiety w Wardyniu Dolnym i w Ogartowie.

Wszystkie zachowane zabytki ruchome wymagają szczególnej opieki i ochrony, konserwacji oraz odpowiedniego zabezpieczenia, przede wszystkim jednak na uwagę zasługuje wyposażenie kościoła w Ostrym Bardzie.

5.2.3. Zabytki archeologiczne.

Na terenie gminy i miasta Połczyn Zdrój rozpoznano dotychczas 341 stanowisk archeologicznych o różnorodnych funkcjach i chronologii. Najstarsze ślady osadnictwa na tym terenie pochodzą z okresu neolitu ok. 3200 r. przed naszą erą (kultura pucharów lejkowatych - osada w Buślarach). Z epok prehistorycznych (kamienia, brązu, żelaza) pochodzą znaleziska archeologiczne w postaci nielicznych narzędzi, broni, naczyń i ozdób, przechowywane w Muzeum Narodowym w Szczecinie (kolekcja majora H. von Manteuffel z Redła) i w Muzeum w Koszalinie. Przeprowadzone w 1997 r. badania powierzchniowe w ramach tzw. Archeologicznego Zdjęcia Polski oraz interwencyjne badania archeologiczne wyprzedzające budowę gazociągu na trasie Połczyn Zdrój - Barwice-Trzesieka pozwoliły na uchwycenie śladów osadnictwa w okolicy Połczyna (kultura amfor kulistych w pobliskim Rąbinie, kultura ceramiki sznurowej i kultura ceramiki dołkowo-grzebykowej w okolicach Ogartowa). Z okresu brązu (1700-1200 p.n.e.) pochodzą znaleziska z Kołacza. Na ślady osad kultury łużyckiej (ok. 1250 r. p.n.e.) trafiono w okolicach Połczyna Zdroju. Na przełomie epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (ok. 700 r. p.n.e.), na bazie kaszubskiej grupy ludności łużyckiej wyodrębnia się nowa kultura zwana pomorską lub wschodniopomorską. Kilkadziesiąt cmentarzysk i osad tej kultury odkryto na terenie dawnego powiatu świdwińskiego, w tym i z Połczyna Zdroju oraz miejscowości położonych w jego pobliżu: Buślary, Brusno, Kołacz, Popielewo, Redło, Wardyń Górny).

Z okresu wpływów rzymskich pochodzą ozdoby i naczynia wydobyte z grobów popielnicowych na terenie obecnego sanatorium „Gryf" w Połczynie Zdroju (cmentarzysko datowane na I w. n. e - połowa III w. n.e.), cmentarzyska szkieletowe grupy dębczyńskiej w Połczynie Zdroju i Redle. Okresem szczególnie ważnym dla rozwoju społeczności pomorskich był V-VI wiek naszej ery - w wyniku „wędrówek ludów" i migracji licznych ludów germańskich, słowiańskich i koczowniczych wywodzących się ze stepów euroazjatyckich kształtuje się nowy model kulturowy typowy dla słowiańszczyzny zachodniej wczesnego średniowiecza. Pierwsze osady kultury Słowian Zachodnich pojawiają się w VI w - z tego czasu pochodzi odkryta w północnej części Połczyna Zdroju rozległa osada wczesnośredniowieczna Palupe (Pluchenberg - osada na palach). Rozległe osiedla wspólnot wiejskich z tego czasu w IX wieku zostają zastąpione małymi, wczesnofeudalnymi grodami, pełniącymi funkcje obronne, sądowe i administracyjne.

Pięć grodzisk: w Buślarach, Ostrym Bardzie, Brzękowicach, Popielewie i grodzisko w okolicach Połczyna wpisano do rejestru zabytków.

Dla stanowisk z okolic Tychówka, Bolkowa, Łośnicy, Redła, Kołacza, Ogartowa i paru innych wyznaczono strefę W-II ochrony konserwatorskiej z zakazem zmiany sposobu użytkowania terenu, na którym się znajdują.

Wszystkie stanowiska archeologiczne wymagają ochrony i odpowiedniego programu badawczego jako świadectwa najstarszych dziejów regionu.

Do najcenniejszych należą grodziska w Buślarach, Ostrym Bardzie i Połczynie Zdroju.

5.2.4. Zabytki w zbiorach muzealnych i innych.

Na terenie gminy nie ma zbiorów muzealnych.

5.2.5. Dziedzictwo niematerialne.

Przede wszystkim należy tu historyczna nazwa Bad Poltzin z 1926 r., której odpowiednikiem jest polska nazwa miasta Połczyn Zdrój. Na uwagę zasługuje również w odniesieniu do miasta określenie „Palupe" - osada na palach, jako ośrodek miastotwórczy z VI w. Jej nazwa przetrwała w niemieckich źródłach do końca XVIII wieku.

Do tego dziedzictwa należą również związane z nazwą miasta legendy i jego dzieje, związane najpierw z pomorskim rodem von Wedel, a potem z rycerzami-rozbójnikami von Manteuffel. Ziemie pograniczne, najeżdżane, sprzedawane, rozdarte między Brandenburgią, Księstwem Pomorskim a Polską z epizodem krzyżackim były świadkiem wielu wojen, bitew i zatargów, których rezultatem były nie tylko pożary i zniszczenie tkanki zabytkowej wielu ośrodków. Jeszcze głębsze były zmiany w świadomości ludzi, zamieszkujących te ziemie, niejednokrotnie wyrażające się destrukcją więzi rodzinnych i solidarności rodowej.

Odkrycie źródeł leczniczych w sposób zasadniczy wpływa na „image" samego miasta - zaczyna ono stawać się modnym kurortem, nie tylko wśród Niemców, ale również wśród Polaków. Do tej nowej jakości: miasta-uzdrowiska odwołuje się obecna polityka samorządu miasta kreującego produkt turystyczny „Kurort z duszą" w nawiązaniu do tradycji i osiągnięć „Bad-Poltzin" z przełomu XIX i XX wieku.

6. OCHRONA KRAJOBRAZU I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO USTANOWIONA PRAWNIE

6. 1. Rejestr zabytków.

Jak wyżej wspomniano formy ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków reguluje art. 7 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na terenie gminy Połczyn Zdrój stosunkowo niewiele obiektów i obszarów posiada prawną ochronę w postaci wpisu do rejestru zabytków lub ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków:

- BUŚLARY grodzisko - Nr rej. 572 z dn. 2 marca 1966 r. Stanowisko 1, wyżynne, cyplowe, z wałem poprzecznym i fosą, warstwą kulturową i materiałem archeologicznym datowanym na VIII-IX w.,
- NIEMIERZYNO - grodzisko - Nr rej. 577 z dn.2 marca 1966 r., Stanowisko 1, pierścieniowate z wklęsłą fosą, warstwą kulturową i materiałem archeologicznym, datowane na IX-X wiek,

- OSTRE BARDO - grodzisko - Nr rej. 634 z dn.10 listopada 1967 r. Grodzisko nizinne stożkowate we wsi Ostre Bardo - stanowisko 1 o dość stromych stokach otoczone wysoką fosą w znacznej części wypełnionej wodą z warstwą kulturową i materiałem archeologicznym datowane na okres średniowieczny i nowożytny. Położone między zabudowaniami wsi Ostre Bardo a PGR-em Ostre Bardo (zabudowa),
- POŁCZYN ZDRÓJ - Nr rej. 578 z dn.2 marca 1966 r. Grodzisko wyżynne, Stanowisko 1, pierścieniowate z wałem zewnętrznym i fosą datowane na okres wczesnośredniowieczny. Usytuowane w lesie, w odległości 2,6 km na południe od miasta Połczyn Zdrój,
- POPIELEWO - Nr rej. 764 z dn.2 września 1969 r. Grodzisko wyżynne typu pierścieniowatego, stanowisko 1, z wypukłym majdanem, wałem, fosą, warstwą kulturową i materiałem archeologicznym datowanym na okres wczesnośredniowieczny,
- POPIELEWO - Nr rej. 765 z dn.2 września 1969 r. grodzisko wyżynne typu pierścieniowatego stanowisko 2, z wypukłym majdanem, wałem, fosą, warstwą kulturową i materiałem archeologicznym datowanym na okres wczesnośredniowieczny. Położone w odl. 1 km na południe od zabudowań wsi Popielewo.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków.

1. w mieście Połczyn Zdrój:

- zamek - Nr rej. 91 z dn.25 maja 1955 r.,
- śródmieście Połczyna - Nr rej. 491 z dn.15 maja 1965 r.,
- kościół parafialny p.w. NMP Nieustającej Pomocy wraz z najbliższym otoczeniem - Nr rej. 539 z dn. 30 grudnia 1965 r.,
- budynek młyna wodnego wraz z zachowanymi elementami napędzającymi urządzenia młynarskie w Połczynie Zdroju przy Szosie Rąbińskiej nr 5 - Nr rej. 912 z dn.27 października 1976 r.,
- park miejski dawny park zdrojowy w Połczynie Zdroju, Nr rej. 1063 z dn.29 czerwca 1978 r.,
- neoklasycystyczna kamieniczka wraz z oficynami w Połczynie Zdroju przy ul. 5-Marca nr 21 - Nr rej. 1226/1-2 z dn.3 października 1991 r.

2. W gminie Połczyn Zdrój.

Kościoły:

- kościół w Popielewie, nr rej. 110 z dn.30 października 1956 r.,
- kościół wraz z częściowym wystrojem wnętrza (ołtarz i dzwon) w Tychówku - Nr rej. 112 z dn.30 października 1956 r.,
- kościół filialny w Ostrem Bardo wraz z otoczeniem i wystrojem wnętrza (ołtarz, empory, ambona, balaski i ławka kolatorska) - Nr rej. 193 z dn.1 lipca 1959 r.,
- kościół filialny p.w. św. Teresy w Gawrońcu - Nr rej. 481 z dn.14 maja 1965 r.,
- kościół filialny św. Karola Boromeusza w Kołaczu - Nr rej. 482 zdn.14 maja 1965 r.,
- kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Toporzyku - Nr rej. 1183 z dn. 20 września 1984 r.,
- kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w. Buślarach - Nr rej. 1234 z dn.30 listopada 1994 r.,
- kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w miejscowości: Łęgi - Nr rej. A-56 z dn. 8 stycznia 2001 r.,
- kościół p.w. św. Józefa Rzemieślnika w miejscowości Sucha - Nr rej. A-57 z dn. 8 stycznia 2001 r.

Pałace i dwory:

- pałac w Gawrońcu - Nr rej. 480 z dn.14 maja 1965 r.

Założenia parkowo-dworskie wpisane do rejestru,

- w miejscowości Stare Resko, nad jeziorem Resko, który tworzą: park o powierzchni ca 4 ha z dworem, dziedziniec o wymiarach 90 x 150 m z budynkami inwentarskimi, kościół otoczony terenem parku pocmentarnego - Nr rej. 1167 z dn.6 czerwca 1983 r.,
- w miejscowości Kłokowo, które tworzą: park krajobrazowy, dziedziniec, fragment lasu bukowego, ogród warzywny i łąka - Nr rej. 1168 z dn.6 czerwca 1983 r.,

- w miejscowości Ostrowąs, który tworzą: park, dwór, dziedziniec i droga dojazdowa - Nr rej. 1169 z dn.6 czerwca 1983 r. (układ przestrzenny),
- w miejscowości Kocury, które tworzą: park dziedziniec i dojazdowa aleja jesionowa - Nr rej. 1170 z dn.6 czerwca 1983 r.,
- w miejscowości Buślary - zabytkowe założenie przestrzenne z neoklasycystycznym dworem, naturalistycznym parkiem, budynkiem gospodarczym i aleją dojazdową z kasztanowców - Nr rej. 1250(1-4) z dn.22 czerwca 1996 r.,

Założenia parkowe wpisane do rejestru zabytków:

- dawny park dworski w Łęgach - Nr rej. 1015 z dn.27 maja 1978 r.,
- dawny park pałacowy w Kołaczu - Nr rej. 1016 z dn.27 maja 1978 r.,
- park pałacowy w Nowym Ludzicku - Nr rej. 1017 z dn.27 maja 1978 r.,
- dawny park dworski w Borkowie - Nr rej. 1048 z dn.26 czerwca 1978 r.,
- dawny park pałacowy, obecnie szkolny w Toporzyku - Nr rej. 1049 z dn.26 czerwca 1978 r.,
- park widokowo-krajobrazowy w Gawrońcu (w otoczeniu pałacu, sięgający po jezioro Gawroniec - Nr rej. 1050 z dn.27 czerwca 1978 r.,
- park wiejski w Resku - Nr rej. 1051 z dn. 27 czerwca 1978 r. (położony przy zabudowaniach gospodarczych, usytuowany na półwyspie wcinającym się w jezioro Resko),
- park wiejski w Bruśnie - Nr rej. 1052 z dn.27 czerwca 1978 r. założony w stylu krajobrazowym z wymienionym pałacem, fontanną, stawem przechodzący w park leśny z jarem i potoczkiem,
- park wiejski w Popielewku - Nr rej. Nr rej. 1058 z dn.29 czerwca 1978 r.,
- park wiejski w Tychówku, łącznie z aleją dojazdową do pałacu - Nr rej. 1059 z dn.29 czerwca 1978 r.,
- park wiejski w Wardyniu Dolnym - Nr rej. 1060 z dn.29 czerwca 1978 r.,
- park wiejski w Popielewie - Nr rej. 1077 z dn.9 stycznia 1979 r.,
- park w miejscowości Opartowo - Nr rej. 1135 z dn.11 października 1980 r.,
- park w miejscowości Słowianki - Nr rej. 1166 z dn.6 czerwca 1983 r.,
- park w miejscowości Popielewice ze stawami i kopcem ziemnym - Nr rej. 1171 z dn. 6 czerwca 1983 r.,
- park w miejscowości Borucino - Nr rej. 1172 z dn.6 czerwca 1983 r.,
- park miejscowości Dobino - Nr rej. 1195 z dn.25 września 1984 r.,
- park w miejscowości Łośnica Nr rej. 1198 z dn.18 kwietnia 1985 r.

Parki w miejscowościach: Stare Resko - Nr rej. 1167 z dn.6 czerwca 1983 r., Kłokowie, - Nr rej. 1168 z dn.6 czerwca 1983 r., Ostrowąsie - Nr rej. 1169 z dn.6 czerwca 1983 r., w Kocurach - Nr rej. 1170 z dn.6 czerwca 1983 r. wpisano do rejestru jako część założenia folwarczno-dworskiego z dworem (o ile istnieje), dziedzińcem i drogami dojazdowymi.

Zabytki ruchome wpisane do rejestru:

1. Miasto Połczyn Zdrój.

Pod Nr rej. 63/B z dn.9 lutego 1971 r. wpisano wyposażenie kościoła parafialnego p.w. Matki Boskiej Niepokalanej w Połczynie Zdroju, tj. XIX-wieczny ołtarz główny, ambonę, XVII i XVII w. chrzcielnicę, Ostatnią Wieczerzę datowaną na XVIII w. Do najcenniejszych zabytków należy renesansowa płyta nagrobna biskupa kamieńskiego Erazma Manteuffla. Wpis uzupełniono 29.12w.1995 r. o organy z prospektem organowym i emporę organową - Nr rej. 213/1-3/B z dn. 29 grudnia 1995 r.

2. Gmina Połczyn Zdrój.

Do rejestru zabytków ruchomych wpisane jest wyposażenie kościołów w Buślarach - Nr rej. 212/1-6/B z 14 listopada 1995 r. i w Popielewie (Nr rej.166/B z dn.15 listopada 1977 r.). Pod Nr rej. 112 z dn. 30 października 1956 r. wpisany został kościół wraz z częściowym wystrojem wnętrza (ołtarz i dzwon) w Tychówku. W 2004 r. do rejestru zabytków woj. zachodniopomorskiego pod Nr rej. B-31 z dn. 16 stycznia 2004 r. wpisano elementy wyposażenia kościoła w Tychówku, tj. barokowy ołtarz gł, ambonę, chrzcielnicę, empory ołtarzowe i emporę organową oraz neobarokowe żyrandole, dzwon, późnorenesansowy witraż oraz zespół barokowych ław i epitafium poświęcone poległym w czasie I wojny światowej.

Na wyjątkową uwagę zasługuje jednorodne wyposażenie kościoła w Ostrym Bardzie. Pod Nr rej. 193 z dn. 1 lipca 1959 r. wpisano kościół z otoczeniem i wyposażenie ma pod nr Nr rej. 50-B z dn.13 lipca 1970 r. „wystrój kościoła", przy czym powtórzono wpis ołtarza, ambony, empor i ław lokatorskich.

W 2002 r. do rejestru dodano późnobarokową balustradę przedołtarzową z poł. XVIII w., ludową figurę Chrystusa ukrzyżowanego z przełomu XVIII/XIX w., kropielnicę z przełomu XII/XIII w oraz ekspresjonistyczny obraz „Modlitwa w Ogrójcu „z 1932 r. Hanns'a Schuberta z Greiswaldu i dzwon z I ćw. XX w. (Nr rej. B-17 z dn. 9 lipca 2002 r.). Po raz kolejny wpis dla Ostrego Barda zmodyfikowano w 2003 r. o elementy pochodzące z krypty grobowej, odkrytej w czasie prowadzenia prac konserwatorskich: fragmenty sarkofagów, trumny z herbami von Wolden z 1743 r. i płytę nagrobną z 1694 r., Zabela Balzera von Wolde i jego żony Sophii Julianny von Glasenapp, fundatorów kościoła (Nr rej. B-26 z dn. 21 listopada 2003 r.).

Rejestr nie jest zbiorem zamkniętym. Na terenie miasta i gminy: Połczyn Zdrój występują obiekty o walorach historycznych, architektonicznych, które powinny zostać wpisane do rejestru zabytków (m.in. wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój), jak np.: unikalne założenie z ryglowym dworem w Międzyborzu, domy uzdrowiskowe w Połczynie Zdroju, pałace w Słowiankach, Popielewku, Nowym Ludzicku, dwory w Kołaczu, Bolkowie, młyn w Popielawach, jedyny zachowany wiatrak holender w Kapicach, szpital, poczta, pełniący obecnie funkcje edukacyjne dawny Szpital św. Jerzego, Szkoła z salą gimnastyczną, dworzec kolejowy w Połczynie Zdroju, unikalny cmentarz wojenny w Buślarach, cmentarze w Łęgach, Ostrym Bardzie, Popielewie, przykłady dobrze zachowanej zabudowy w konstrukcji ryglowej w miejscowości Czarnkowie.

6. 2. Ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie miasta Połczyn Zdrój wciąż obowiązuje Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Połczyna Zdroju, zatwierdzony uchwałą Nr XXVIII/157/92 Rady Miejskiej w Połczynie Zdroju, zmieniony w 1995 r. obejmujący obszar 721 ha z miejscowymi planami szczegółowymi dla obszarów do zainwestowania. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla śródmieścia miasta i dzielnicy uzdrowiskowej jest w trakcie opracowywania.

Dla miejscowości z terenu gminy Połczyn Zdrój nie funkcjonują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmujące większe jednostki strukturalne.

W sytuacji braku miejscowego planu inwestycje są realizowane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy/lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Warunki realizacji inwestycji powinny być ustalane w oparciu o zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Połczyn Zdrój. Studium nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy/decyzji lokalizacji celu publicznego, jednak ustala uwarunkowania i kierunki, które powinny być uwzględniane przy realizacji inwestycji, jeżeli zagospodarowanie ma być realizowane na zasadach ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Wobec ustawowego nakazu zgodności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, to należy przyjąć, że warunki i kierunki określone w studium znajdą ustalenie w miejscowym planie. A w konsekwencji, wszelkie inwestycje realizowane po sporządzeniu studium, a przed uchwaleniem planu, nie powinny powodować przekształcenia funkcjonalno-przestrzennego gminy, a także degradacji dziedzictwa kulturowego i zabytków.

6.3. Gminna ewidencja zabytków.

Gminna ewidencja zabytków nie jest prawną formą ochrony zabytków.

W gminnej ewidencji ujmuje się te zabytki, które wprawdzie nie kwalifikują się do wpisu do rejestru zabytków, jednak tworzą historyczny walor lokalnych krajobrazów i powinny otrzymać formę ochrony prawnej poprzez ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Należy pamiętać o tym, że odpowiednio do art. 18 i 19 ustawy o ochronie zabytków, gminną ewidencję zabytków uwzględnia się przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach.

W wyniku opracowywanej równolegle z niniejszym Programem Opieki nad Zabytkami Gminy Połczyn Zdrój sporządzanej Gminnej ewidencji zabytków, do ochrony na terenie miasta i Gminy Połczyn Zdrój wytypowano niżej przedstawione obiekty i obszary o walorach zabytkowych.

MIEJSCOWOŚĆ	obiekty zabytkowe (w rejestrze)	obiekty proponowane do wpisu do rejestru zabytków	obiekty o walorach zabytkowych (do ochrony w m.p.z.p.)	Obszary o walorach zabytkowych (do ochrony w m.p.z.p.)
Bolkowo		Zespół dworsko-pałacowy, dwór, park z cmentarzem rodowym	16	B, K
Borkowo	Park dworski	spichlerz	5	
Borucino	Park dworski		6	
Boronowo			5	
Boronówko			4	
Brusno	park dworski	Dwór,cmentarz Szkoła	9	B – wieś + folwark
Brzozowica			2	
Buślarki			1	
Buślary	Zespół dworsko-pałacowy, dwór, park, aleja budynek inwentarski	Układ ruralistyczny, plebania, cmentarz wojenny	20	A K E
Czarnkowie		Kościół II poł XIX, dzwonnica Zespół chałup w Czarnkowie	26	B K – cmentarz ewang E – ekspozycja z drogi Połczyn-Kluczewo
Dobino	Park dworski		2	
Dziwogóra			9	
Gaworkowo			6	B – park z dworem K- E – ekspozycji z drogi Połczyn-Kluczewo
Gawroniec	Kościół z cmentarzem, Pałac, park	Zespół stacyjny	12	
Gromnik			2	

Jelonki			2?	
Kapice		Wiatrak holender	19?	B K E
Kłokowo	park		1	
Kłokówko			1	
Kocury	Park dworski z aleją i dziedzińcem	Dom rzadcy, gorzelnia, budynki inwentarskie	9	B – wieś E – wieś
Kołacz	Kościół, park pałacowy	Dwór-pałac, rządcówka, leśniczówka	22	B
Kołaczek		Park dworski	4	
Lipno			2	
Łęgi	Park dworski Kościół z cmentarzem	Dwór, kaplica rodowa	24	A
Łężek			2	
Łośnica	Park dworski		14	B K E
Międzyborze	Park dworski	Zespół dworu , zabudowa folwarczna	5	A – wieś E – wieś K – cmentarz ewang
Milice			2	B - wieś K - cmentarz ewang K – aleja
Nowe Ludzicko	Park pałacowy	pałac	6	
Nowe Resko			3	
Nowy Toporzyk			9	
Ogartowo	Park pałacowy	pałac	15	B – wieś K- zespołu parkowo-dworskiego
Ogartówko		dwór	3	K – cmentarz ewang
Ogrodno			4	

Ostre Bardo	Kościół z otoczeniem	Park, rządcówka,	18	A układu K E
Ostrowąs	Układ dworsko-pałacowy Dwór, park,aleja		4	
Popielawy		Młyn-elektrownia	1	K - wieś
Popielewice	Park z altaną	kaplica młyn wodny plebania nr 7 zajazd nr 34 dom nr 34	19	A - wieś E - wieś i kościół K - cmentarz katol. K - cmentarz ewang K – obszar nad rzeką
Popielewko	Park pałacowy + cmentarz rodowy	Pałac, cmentarz ewangelicki	4	B – część wsi
Popielewo	Kościół, park	Niwa siedliskowa z nawsiem Cmentarz D. Plebania	17	A K E – na wieś
Przyrowo			2	
Redło		Kościół. kaplica cmentarna, młyn	19	
Rzęsna			4	
Słowianki	Park pałacowy	Pałac + oficyna	4	A – K – E
Stare Resko	Założenie przestrzenne park, dwór, kościół budynki inwentarskie	Cmentarz wiejski, kaplica cmentarna	13	A E
Sucha	kościół	Park dworski	11	K
Szeligowo			6	
Toporzyk	Kościół Park pałacowy + aleja	Cmentarz komunalny plebania	27	B E

Tychówko	Kościół, park pałacowy. cmentarz przykościelny	Pałac, d. plebania, dzwonnica	14	K
Wardyń Dolny	Park dworski	Dwór z majdanem, zabudowa folwarczna	9	B -folwark
Wardyń Górny		Aleja klonowa	15	B E
Widów			2	
Zaborze			3	
Zajączkowo		Chałupa nr 22, 23 (bez nr)	18	B
Zajączkówko			9	
Zdroiska			1	
Zdroje			2	
Żołędno			2	

Poza wymienionym zabytkami budownictwa, architektury, ruralistyki oraz komponowanymi założeniami zieleni (parki, cmentarze) na terenie gminy Połczyn Zdrój zewidencjonowano **341** stanowisk archeologicznych.

Miasto Połczyn Zdrój

ulica	obiekty zabytkowe (w rejestrze)	obiekty proponowane do wpisu do rejestru zabytków	obiekty o walorach zabytkowych (do ochrony w m.p.z.p.)	Obszary o walorach zabytkowych (do ochrony w m.p.z.p.)
śródmieście	Układ urbanistyczny			O
	Park uzdro-wiskowy ca 30 ha	Pozostała część parku wraz z domami zdrojowymi		A uzdrowi
5-go Marca	Kamienica z oficyną nr 21	Nr 18 – secesyjna kamienica	17	O
15-go Grudnia		Budynek Nadleśnictwa 12-14	11	B
22 Lipca			9	B
Browarna			1	
Chopina			3	
Chrobrego			16	O
Demokracji			1	O
Dolna			9	B
Grunwaldzka		Poczta nr 27 Szkoła nr 34 40 –pensjonat 42 - pensjonat	35	O , B
Gwardii Ludowej		Szpital z kostnicą – bud. Nr 5 Nr 2	4	B
Kilińskiego			3	O
Kolejowa		Dworzec z zespołem stacyjnym	8	
Koszalińska	Nr 5 - młyn		4	
Kościuszki			3	O
Krucza		4 –mieszk.	2	B,
Mariacka			8	O
Mickiewicza			6	B
Mieszka I			8	B

Miodowa			7	B
Młyńska			5	K
Moniuszki			5	O
Nowa			2	B
Ogrodowa			4	O
Okrzei			4	B
Parkowa		Nr1,2 Sanatorium Lechia + kawiarnia 3 - d.willa naczelnego lekarza uzdrowiska	2	O
Piwna	Browar- budynek gł.	Szkoła d. Szpital św Jerzego Kaplica pogrzebowa na cmentarzu kom.	16	K
Plac Wolności		Nr 11 - Były ratusz, USC	9	O
Powstańców Warszawskich			10	B,E
Reymonta			3	
Rynkowa			4	O
Sobieskiego		Zespół Borkowo z parkiem	11	B
Solankowa	Park wpisany do rejestru	6 – Podhale 8- Gryf 8b - Hopferówka 9 Willa Radość 11 – willa	13	O, B
Staszica		3 – kamienica secesja	8	
Świerczewskiego			8	B
Targowa			8	O
Traugutta			4	B
Warszawska			8	B
Wiejska			8	B
Wilcza			1	O

Wojska Polskiego			14	B
Zamkowa	zamek		5	B
Zdrojowa		3 – Dąbrówka 5- Irena	2?	O, B

Legenda: O – teren wpisany do rejestru zabytków
A- Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej
B- Strefa ochrony konserwatorskiej jednorodnej zabudowy mieszkalnej
K – strefa ochrony krajobrazu (parki, cmentarze)
E – strefa ochrony ekspozycji

6.4. Zabytki o najwyższym znaczeniu dla Miasta i Gminy.

Do takich niewątpliwie należy układ urbanistyczny m. Połczyn Zdrój z zamkiem i zabudową połczyńskiej starówki z dominantą wysokościową, jaką jest kościół parafialny. Na południe od niej rozciąga się unikalny park zdrojowy, na terenie którego znajdują się liczne domy uzdrowiskowe, świadczące o ponad 300-letniej tradycji połczyńskiego kurortu. Na szczególną uwagę zasługuje zespół w Międzyborzu - Borkowie.

Na terenie gminy, niezbyt zasobnej w zabytki, warto zadbać o kościół w Ostrym Bardzie i pobliskie grodzisko. Zupełnie nową szansą dla rozwoju gminy jest kompleks związany z AGRO-Brusno z siedzibą w Kocurach. Prowadzone na terenie gospodarstwa działania są dobrym przykładem rewaloryzacji zabudowy wiejskiej, nawiązującej do tradycji miejscowych i lokalizowanej na terenach byłych siedlisk. Interesująca jest również szachulcowa zabudowa wsi Czarnkowie, która wciąż czeka na swojego odkrywcę.

7. OCENA STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO GMINY - ANALIZA SZANS I ZAGROŻEŃ

Mocne strony:

- określone zasoby dziedzictwa kulturowego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Połczyn Zdrój wraz z zaleceniami do ich ochrony i świadomego kształtowania krajobrazu, obowiązujące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- zachowany układ miasta średniowiecznego z unikalnym parkiem zdrojowym, rozciągającym się na południe wraz z licznymi przykładami architektury domów zdrojowych,
- opracowany i realizowany program rewitalizacji połczyńskiej Starówki,
- program promocji produktu turystycznego „Kurort z duszą", opracowany w porozumieniu z uzdrowiskiem,
- udział miasta w produkcie turystycznym „Szlak Solny" i „Szlakiem otwartych kościołów" Dorzecza Parsęty,
- zachowane cechy pierwotnego rozplanowania przestrzennego części wsi o średniowiecznej metryce i XVIII-XIX-wiecznych wsi kolonizacyjnych z zespołami historycznej zabudowy,
- zasób historycznej zabudowy chłopskiej (głównie XIX-wiecznej zabudowy murowanej i ryglowej) na terenie wsi,
- barokowy kościół w Ostrym Bardzie z jednorodnym wyposażeniem powstałym pod koniec XVII w,
- zespół XIX-wiecznych kościołów (neoromańskich i neogotyckich),
- połączenie elementów krajobrazu kulturowego o walorach zabytkowych z walorami krajobrazowymi (Zespół przyrodniczo-Krajobrazowy „Czarnkowieckie Wzgórza", ZPK "Dolina Dębnicy", ZPK „Dolina Bliskiej Strugi", ZPK „Dolina Wogry", Polodowcowa Kraina dolnej Drawy),
- wartość przyrodnicza i kulturowa Szwajcarii Połczyńskiej,
- ustanowiona ochrona części elementów dziedzictwa kulturowego - zadrzewienia cmentarzy - w formie pomników przyrody,
- udział Gminy Połczyn Zdrój w Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty - kilka wspólnych projektów, w tym bardzo ważny dla gminy uzdrowiskowej projekt „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty" do finansowania ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności (Kohezji),

Program Rozwoju Turystyki Dorzecza Parsęty (Szlaki otwartych kościołów Dorzecza Parsęty), Subregionalny Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Parsęty na bazie Polsko-Niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego „Szlak Solny" w ramach Intereg IIIA, Szlaki dawnych rodów niemieckich: von Manteuffel, von Kleist, von Glasenapp oraz von Wedel" i szereg innych realizowanych we współpracy z partnerami niemieckimi,

– od 1994 r. Miasto i Gmina Połczyn Zdrój uczestniczy w Stowarzyszeniu Gmin i Powiatów Pojezierza Drawskiego, którego statutowym celem jest gospodarcza i turystyczna aktywizacja regionu oraz promowanie walorów Pojezierza Drawskiego - wspólne tworzenie i promowanie oferty turystycznej oraz realizacja i koordynowanie projektów inwestycyjnych (m.in. Program rozwoju turystyki aktywnej na Pojezierzu Drawskim „Cztery pory roku" realizowany przez PART, Program Uporządkowania Gospodarki Wodno-Ściekowej na Pojezierzu Drawskim (opracowany w 2000 r. był podstawa dla gmin do składania wniosków do Programów Przedakcesyjnych.

W ramach działań związanych z tematem „Mała infrastruktura" zrealizowano ścieżki przyrodnicze Pojezierza Drawskiego (otrzymano wsparcie z programu Phare Fundusz Małych Projektów i wspólnie z DPK utworzono 5 ścieżek przyrodniczych np. Dolina Pięciu Jezior), wyznaczono i oznakowano szlak konny o długości 186 km. (Odcinek wiodący z gminy Łobez do gminy Barwice o długości 70 km przebiega przez najatrakcyjniejsze tereny gminy Połczyn Zdrój: Stare Resko - Zajączkowo - Wilcze Jary - Popielewo - Brusno - Kocury).

– Gmina jest aktywnym członkiem Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP (udział w wypracowaniu tzw. ustawy uzdrowiskowej i organizowanie,
– Połczyn Zdrój należy do Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania organizując szereg konferencji i spotkań promujących region i idee „Małej, wspólnej Ojczyzny",
– mocną stroną są funkcjonujące szlaki turystyczne - pieszo-rowerowe: Połczyn Zdrój-Złocieniec, Szlak Szwajcarii Połczyńskiej, Szlak rowerowy „Dolina Pięciu Jezior", Szlak rowerowy Greenway „Naszyjnik Północy", funkcjonujące ścieżki przyrodnicze,
– atutem miasta Połczyn Zdrój jest unikalny park zdrojowy, którego walory przyrodnicze i krajobrazowe wymagają doprecyzowania granic wpisu do rejestru - uzupełnienie o tzw. część angielską,
– dość dobrze wyposażona baza noclegowa i gastronomiczna zarówno w mieście jak i na terenie gminy,
– atrakcyjna oferta kulturalna obejmująca wiele imprez o lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym zasięgu np. Borowina, Darz Bór, Festiwal Orkiestr Dętych,
– interesujący pomysł propagowania miasta i regionu w czasie kolejnych edycji „Śniadanie z burmistrzem" na połczyńskim rynku połączony z kiermaszem, wystawami festyn.

Słabe strony:

– niewielki procent powierzchni gminy objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
– słaba egzekucja zasad i kierunków ochrony dziedzictwa kulturowego określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
– niewielka liczba zabytkowych obiektów objętych ochroną prawną - w tym wiele nierejestrowych pałaców i dworów, nie wpisane do rejestru domy uzdrowiskowe,
– postępująca degradacja historycznych układów ruralistycznych,
– modernizacja historycznej zabudowy skutkująca degradacją lokalnych kolorytów,
– zły stan techniczny zabudowy w konstrukcji ryglowej,
– niewystarczające zabezpieczenie ppoż. i antywłamaniowe zabytków,
– rozprzestrzenianie się zabudowy poza zwarte układy osadnicze,
– zniszczone - wycięte obsadzenia traktów, dewastacja nawierzchni brukowych,
– brak jednostki służącej popularyzacji i edukacji historycznej - (muzeum historii miasta, muzeum historii uzdrowiska z wystawami starych fotografii,
– brak domu uzdrowiskowego z apartamentami w stylu retro,
– w mieście Połczyn Zdrój, mimo podjętych starań, wciąż brakuje produktu turystycznego, wspólnego dla Miasta i Uzdrowiska.

Zagrożenia:

– degradacja krajobrazu na skutek braku planów miejscowych, chaotyczna zabudowa obszarów bez planów zagospodarowania,
– zanik tożsamości - cech lokalnego krajobrazu w wyniku niekorzystnych przekształceń historycznych układów ruralistycznych, modernizacji zabudowy lub zastępowanie dawnej zabudowy współczesną obcą lokalnej tradycji, realizowaną według typowych projektów lub projektów nie uwzględniających cech zabudowy tradycyjnej,

- rozdrobnienie własności w obrębie jednorodnych zespołów parkowo-dworskich,
- zły stan techniczny wielu dworów i pałaców, zasiedlonych przez wiele rodzin byłych pracowników PGR (mieszana struktura własnościowa zarówno mieszkania komunalne jak i własnościowe),
- brak mieszkań zastępczych dla najemców mieszkań komunalnych, dewastujących obiekty, nie podejmujących koniecznych remontów,
- liczne wycinki drzew i starodrzewu prowadzone bez uzgodnienia z WKZ (głównie na terenie zaniedbanych parków dworskich i wiejskich),
- negatywny wpływ na krajobraz nowych budowli substandardowych (pawilony, kioski, budki).

Szanse:

- zachowanie zasadniczych cech krajobrazu kulturowego gminy,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej z wykorzystaniem dziedzictwa kulturowego - zagospodarowanie szlaków turystycznych istniejących i nowych przy wyeksponowaniu obiektów zabytkowych i zabytków archeologicznych (np. szlakiem grodzisk, chałup ryglowych, domów uzdrowiskowych),
- utrzymanie i eksponowanie zachowanych jeszcze zabytków o walorach lokalnych, tworzących lokalny klimat (Czarnkowie),
- podniesienie poziomu realizacji architektonicznych oraz sposób zagospodarowania działek (projekt Popielawy),
- kształtowanie nowego zagospodarowania na zasadzie dobrej kontynuacji,
- budowa dodatkowych szlaków/tras turystycznych w oparciu o środowisko naturalne i kulturowe (doliny Parsęty, Wogry, Drawy z całym bogactwem środowiska przyrodniczego),
- budowa we współpracy samorządu, lokalnych organizacji i stowarzyszeń, organizacji turystycznych wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania i monitoringu zagospodarowania na cele turystyczne, kulturalne środowiska naturalnego i kulturowego,
- rozwój agroturystyki we wsiach o walorach i cechach sprzyjających tej funkcji, do których należą przede wszystkim: Czarnkowie, Ostre Bardo, Toporzyk,
- podniesienie poziomu wiedzy w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- kształtowanie współczesnych form zabudowy i zagospodarowania terenu z poszanowaniem tradycji i wykorzystaniem wzorców regionalnych (Kocury-Brusno),
- dla miasta szansą jest we współpracy z uzdrowiskiem wykreowanie wspólnego produktu turystycznego w ramach programu „Kurort z duszą" - izby „muzealne" w sanatoriach poświęcone ich przeszłości, apartamenty w stylu retro,
- powołanie placówki muzealnej związanej z historią Miasta i uzdrowiska,
- aktywizacja ekonomiczna i społeczna wokół działalności związanej z promowaniem i utrzymaniem zabytków.

8. CELE I ZADANIA PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY

8.1. Cele perspektywiczne.

Przegląd zasobów dziedzictwa kulturowego oraz zdiagnozowanie stanu zachowania zabytków, przeprowadzone na wstępnym etapie prac nad Programem Opieki leży u podstaw formułowania celów i zadań, których realizacja powinna doprowadzić do stworzenia wizerunku gminy atrakcyjnej dzięki walorom kulturowych na równi z walorami przyrodniczymi, z potencjałem obszarów do rewitalizacji i obiektów do zagospodarowania.

Niżej wskazano cele służące osiągnięciu finalnych efektów w trzech podstawowych dziedzinach:

- poprawie stanu zachowania dziedzictwa kulturowego tworzącego specyficzne krajobrazy (cel 1),
- włączenia zabytków w procesy aktywizacji ekonomicznej i społecznej oraz budowie atrakcyjności i konkurencyjności miasta i gminy (cel 2),
- budowie wyedukowanego społeczeństwa świadomego walorów historycznych krajobrazów i potrzeby zachowania dziedzictwa kulturowego (cel 3).

Oczywistym jest, że osiągnięcie zdefiniowanych celów wymaga wieloletnich, zintegrowanych działań skutkujących zmianami zarówno w sferze materialnej (dotyczącej stanu i zagospodarowania zabytków), jak i świadomościowej (zmiany stosunku do zabytku, dobra uznawanego często za kłopotliwe).

Określone niżej cele należy traktować jako równorzędne. Poprawa stanu dziedzictwa kulturowego nie będzie możliwa bez powstania świadomej potrzeby jego zachowania oraz działań związanych z użytkowaniem zabytków w sposób odpowiedni dla ich walorów. Suma działań powinna powodować aktywizację społeczną i ekonomiczną i podniesienie atrakcyjności regionu.

Cel perspektywiczny 1 - Zachowanie charakteru miasta i krajobrazów gminy Połczyn Zdrój oraz ich zabytkowych komponentów.

Osiągnięcie tego celu możliwe jest poprzez:

- uwzględnianie problemów ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w dokumentach strategicznych gminy,
- zintegrowanie ochrony krajobrazu kulturowego z ochroną przyrody i równowagi ekologicznej,
- określenia zasobu „niezbywalnego" - do objęcia ochroną prawną w formie wpisu do rejestru zabytków oraz ustanowienia parków kulturowych - w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków Czarnkowie, Ostre Bardo, Buślary,
- budowę zintegrowanego systemu informacji, monitoringu stanu i zarządzania zasobami dziedzictwa kulturowego,
- realizowany konsekwentnie program rewitalizacji miasta i parku zdrojowego,
- opracowanie programu rewitalizacji zabytkowych pałaców i dworów - (scalenie własności, podjęcie prac konserwatorskich przy obiektach zagrożonych),
- opracowanie programu opieki nad zabytkowymi cmentarzami,
- współpracę czynników społecznych (społeczni opiekunowie zabytków, organizacje pozarządowe), samorządowych i rządowych,
- utworzenie w strukturze Urzędu Gminy stanowiska pracy koordynującego zadania związane z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami.

Cel perspektywiczny 2 - Funkcjonowanie dziedzictwa kulturowego w procesach aktywizacji społecznej i ekonomicznej oraz budowie wizerunku gminy.

Osiągnięcie tego celu wymaga:

- stworzenia warunków finansowych i organizacyjnych do zaangażowania dziedzictwa kulturowego w aktywizację ekonomiczną i społeczną,
- stworzenie zintegrowanego systemu informacji o finansowaniu ochrony i opieki nad zabytkami, możliwościach pozyskania dotacji ze środków unijnych, państwowych oraz prawidłowego przygotowania wniosków,
- racjonalne wykorzystanie środków z funduszy unijnych, rządowych, samorządowych, prywatnych na projekty mające za zadanie poprawę kondycji zabytków (konserwację) oraz rewitalizację i aktywizację obszarów i społeczności,
- zagospodarowania zabytkowych budowli na cele kulturalne, turystyczne i in. przy pomocy funduszy prywatnych, gminnych, państwowych i europejskich,
- budowy i promocja produktów turystycznych w oparciu o dziedzictwo kulturowe i zabytki,
- budowy profesjonalnego systemu informacji turystycznej,
- tworzenia miejsc pracy związanych z pracami, zagospodarowaniem i popularyzacją dziedzictwa, szkolenie fachowców - rzemieślników reprezentujących „zanikające" zawody,
- wykorzystanie funduszy strukturalnych na zadanie zw. z rewitalizacją, aktywizacją społeczną,
- propagowanie dobrych przykładów zagospodarowania i użytkowania zabytkowego dziedzictwa.

Cel perspektywiczny 3 - budowa świadomych więzi społecznych z dziedzictwem kulturowym i potrzeby jego zachowania.

Osiągnięcie celu poprzez:

- organizację imprez kulturalnych, konferencji naukowych, popularnonaukowych pogłębiających wiedzę o dziedzictwie kulturowym, kierowanych do różnych środowisk,
- kształcenie profesjonalnych kadr,
- wspieranie inicjatyw lokalnych i organizacji pozarządowych działających na rzecz popularyzacji wiedzy o zabytkach oraz opieki i ochrony nad zabytkami,
- włączenie problematyki dziedzictwa kulturowego do programów szkolnych, upowszechnianie edukacji nt. historii i dziedzictwa kulturowego, wykorzystanie zabytków gminy w nauczaniu dziejów urbanistyki, architektury i budownictwa,
- budowę sieci muzeów (gminnych i prywatnych), izb regionalnych

8.2. PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA i GMINY POŁCZYN ZDRÓJ

CELE PERSPEKTYWICZNE – CELE OPERACYJNE - ZADANIA – PROPOZYCJE ZADAŃ DO REALIZACJI W LATACH 2008- 2012

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
I. Zachowanie krajobrazu kulturowego Miasta i Gminy Połczyn Zdrój oraz jego zabytkowych komponentów	1. budowa systemu ochrony, opieki nad zabytkami i świadomego kształtowania krajobrazu kulturowego	sporządzenie gminnej ewidencji zabytków	prowadzenie gminnej ewidencji zabytków (sporządzonej równolegle z niniejszym programem)
		sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Sporządzenie m.p.z.p. dla obszarów najcenniejszych kulturowo – dla których proponuje się utworzenie parków kulturowych
		Rozszerzenie chronionego prawem zasobu dziedzictwa kulturowego	Wystąpienie do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wpisanie do rejestru zabytków z urzędu cennych obszarów i obiektów
		utworzenie parków kulturowych dla obszarów wskazanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego i w studium uwarunkowań gminy	utworzenie parków kulturowych: Buślary, Ostre Bardo i Czarnkowie oraz sporządzenie dla nich planów ochrony
	2. powstanie zintegrowanego systemu ochrony krajobrazu – zabytkowego i przyrodniczego	Konsekwentne przestrzeganie zapisów Planu Ochrony Drawskiego Parku Krajobrazowego	Ścisła współpraca z zarządem DPK – monitoring

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
		sporządzenie programu opieki nad historycznymi cmentarzami wiejskimi	sporządzenie programu opieki nad historycznymi cmentarzami wiejskimi i jego wdrożenie
	3. zahamowanie procesów degradacji zabytkowych obszarów i obiektów i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej w obiektach objętych ochroną na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Konsekwentne egzekwowanie zapisów dot. działalności inwestycyjnej w obiektach objętych ochroną na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
		Ustalanie warunków zabudowy/lokalizacji inwestycji celu publicznego w oparciu o zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i Plan Ochrony DPK	Ustalanie warunków zabudowy/lokalizacji inwestycji celu publicznego w oparciu o zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i plan Ochrony DPK
		Walka z samowolami budowlanymi	Współpraca z PINB i ZWKZ w zwalczaniu samowoli budowlanych
		Monitoring stanu zachowania zabytkowego budownictwa (w rejestrze i w ewidencji) z zastosowaniem komputerowej bazy danych (we współpracy z PINB i ZWKZ)	Monitoring stanu zabytkowego budownictwa (w rejestrze i w ewidencji) we współpracy z PINB i ZWKZ - budowa komputerowej bazy danych

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
		Oznakowanie obiektów zabytkowych objętych ochroną prawną	Złożenie wniosku do Starosty Powiatu o oznakowanie zabytków zgodnie z odpowiednimi przepisami
		utworzenie w strukturze Urzędu Gminy stanowiska pracy ds. koordynacji zadań związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami	w miarę możliwości utworzenie w strukturze Urzędu stanowiska pracy ds. koordynacji zadań związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami
		dofinansowywanie z budżetu Gminy prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach nie będących własnością gminy	Podjęcie uchwał w sprawie dotacji na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach nieruchomych i ruchomych
		Zabezpieczenie p.poż. i antywłamaniowe kościołów na terenie gminy	Dofinansowanie montażu instalacji p.poż. i antywłamaniowego kościołów na terenie gminy
		Uporządkowanie (z zachowaniem reliktów dawnych nagrobków i innych elementów zagospodarowania) i oznakowanie terenów dawnych cmentarzy wiejskich	Uporządkowanie (z zachowaniem reliktów dawnych nagrobków i innych elementów zagospodarowania) i oznakowanie terenów dawnych cmentarzy wiejskich (wdrożenie szkół do opieki nad pobliskimi cmentarzami) ekspozycja cmentarza wojennego w Buślarach

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
		Opracowanie katalogu typów zabudowy regionalnej	Zorganizowanie konkursu architektonicznego na formy nowej zabudowy uwzględniającej typy tradycyjnej zabudowy i krajobraz
		Określenie zasad umieszczania reklam wolnostojących i szyldów w obszarach zabytkowych, na obiektach znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków i konsekwentne ich wdrażanie	Określenie zasad umieszczania reklam wolnostojących i szyldów w obszarach zabytkowych, na budynkach zabytkowych i konsekwentne ich wdrażanie
		Ujednolicenie nawierzchni ciągów komunikacyjnych (w nawiązaniu do historycznych) w miejscowościach o walorach zabytkowych	Opracowanie katalogu nawierzchni z wykorzystaniem materiałów tradycyjnych i współczesnych
II. Funkcjonowanie dziedzictwa kulturowego w procesach aktywizacji społecznej i ekonomicznej	1. Zwiększenie roli zabytków w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości	rozbudowa tras turystycznych z wykorzystaniem zabytków: - domów zdrojowych - kościołów: np. Śladami Wedlów, Manteufflów, Borcków - cmentarzy, na terenie których znajdują się pomniki przyrody - budownictwa ryglowego (np. „Stare chałupy i stodoły")	Podjęcie współpracy z organizacjami turystycznym i znawcami zabytków w sprawie budowy nowych szlaków tematycznych - kulturowych

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
		Wspieranie inicjatyw w dziedzinie budowy infrastruktury turystycznej, obsługi turystów w obiektach zabytkowych (punkty informacji turystycznej, zajazdy, pensjonaty)	Wspieranie inicjatyw w dziedzinie budowy infrastruktury turystycznej, obsługi turystów w obiektach zabytkowych (punkty informacji turystycznej, zajazdy, pensjonaty)
		Publikacja wydawnictw: - dla turystów np.: mapa samochodowa obszaru gminy z lokalizacją zabytkowych obiektów - przewodniki po zabytkach gminy	Publikacja wydawnictw: - dla turystów np.: mapa samochodowa obszaru gminy z lokalizacją zabytkowych obiektów - przewodniki po zabytkach gminy wydawane przez Gminę lub Stowarzyszenia, do których Gmina należy
		Rozbudowa systemu informacji wizualnej: - tablice informacyjne dotyczące historii i walorów zabytków	Uzupełnienie istniejącego (na funkcjonujących szlakach turystycznych) systemu informacji wizualnej według jednolitego wzoru
		aktualizacja Lokalnego Programu Rozwoju w oparciu o Gminny Program Opieki nad Zabytkami	aktualizacja Lokalnego Programu Rozwoju w oparciu o Gminny Program Opieki nad Zabytkami
		współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji turystycznej i gospodarczej w oparciu o zabytki gminy	współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji turystycznej i gospodarczej w oparciu o zabytki gminy

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
	2. Tworzenie nowych miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie prowadzenia bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych, zabezpieczających na terenach zabytkowych (np. porządkowanie cmentarzy)	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie prowadzenia bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych, zabezpieczających na terenach zabytkowych (np. porządkowanie cmentarzy, parków itp)
		Szkolenie w rzemiosłach związanych z tradycyjną sztuką budowlaną (możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy zewnętrznych) Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych w zabytkowych obiektach – doradztwo, promocja	Szkolenie w rzemiosłach związanych z tradycyjną sztuką budowlaną (możliwość uzyskania dofinansowania z funduszy zewnętrznych) Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych w zabytkowych obiektach (szczególnie w budynkach ryglowych)
	3. Stworzenie warunków finansowych i organizacyjnych do opieki nad dziedzictwem kulturowym	Wnioskowanie o dofinansowanie ze środków zewnętrznych (wskazanych w części Programu dot. źródeł finansowania) zadań związanych z ochroną, opieką i rewitalizacją zabytków, pomoc jednostkom organizacyjnym, osobom prywatnym w sporządzaniu wniosków	Wnioskowanie o dofinansowanie ze środków zewnętrznych (wskazanych w części Programu dot. źródeł finansowania) zadań związanych z ochroną, opieką i rewitalizacją zabytków, pomoc jednostkom organizacyjnym, osobom prywatnym w sporządzaniu wniosków

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
III. powstanie świadomych więzi lokalnych społeczności z dziedzictwem kulturowym i potrzeby jego zachowania		dofinansowywanie prac przy zabytkach związanych z zagospodarowaniem związanym z aktywizacją gospodarczą z budżetu Gminy	Podjęcie uchwał w sprawie dofinansowania prac przy zabytkach związanych z zagospodarowaniem związanym z aktywizacją gospodarczą
	1. budowa świadomych więzi lokalnych społeczności z dziedzictwem kulturowym i potrzeby jego zachowania	tworzenie i wdrażanie programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży n.t. historii i dziedzictwa kulturowego regionu – przygotowanie pomocy (dla wszystkich poziomów nauczania)	tworzenie i wdrażanie programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży n.t. historii i dziedzictwa kulturowego regionu – przygotowanie pomocy (dla wszystkich poziomów nauczania)
		organizowanie (w siedzibie gminy, świetlicach wiejskich, szkołach) wystaw, spotkań n.t. historii regionu, dawnego i dzisiejszego krajobrazu kulturowego, zabytków	Opracowanie rocznych programów wystaw, spotkań n.t. historii regionu, dawnego i dzisiejszego krajobrazu kulturowego, zabytków
	2. promocja dziedzictwa kulturowego gminy	opracowanie publikacji poświęconych zabytkom gminy (z uwzględnieniem obiektów wskazanych w części dotyczącej cech krajobrazu kulturowego gminy)	opracowanie publikacji poświęconych zabytkom gminy (z uwzględnieniem obiektów wskazanych w części dotyczącej cech krajobrazu kulturowego gminy)
		wspieranie indywidualnych wydawców	
		tworzenie muzeów, izb regionalnych (samorządowych, prywatnych, organizacji pozarządowych)	Utworzenie izb pamięci w pałacach i dworach należących do Gminy, podjęcie współpracy w tym zakresie z właścicielami obiektów prywatnych

Cel perspektywiczny	Cel operacyjny	Zadania	Propozycja zadań do realizacji w lata 2009-2012 na mocy uchwały Rady Gminy
		Bieżące uzupełnianie księgozbiorów bibliotek Gminy Połczyn Zdrój) o publikacje n.t. historii i zabytków Pomorza Zachodniego	Zwiększenie środków z budżetu Gminy z przeznaczeniem na uzupełnianie księgozbiorów bibliotek
		Organizacja i udział w szkoleniach związanych z ochroną zabytków (teoria i praktyka) organizacja dorocznych obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa na obszarze gminy	Udział wyznaczonych pracowników w szkoleniach organizowanych przez służby ochrony zabytków (np. Antikon, Targi konserwatorskie itp.) organizacja obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa na obszarze gminy (wrzesień - każdego roku) – nawiązanie współpracy z organizatorami Dni na terenie województwa: Biurem Dokumentacji Zabytków w Szczecinie i Regionalnym Ośrodkiem Badań i Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
		Organizowanie konkursów np.: - najlepszy użytkownik obiektu zabytkowego, - zabytek zadbany - nowa funkcja w starym zabytku (np. młyny,kuźnie)	Opracowanie rocznego programu konkursów promujących dobre zagospodarowanie zabytków. Opracowanie regulaminów i powołanie Komisji.

9. INSTRUMENTARIUM REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Realizacja programu odbywać się będzie poprzez wskazane zadania władz gminy na rzecz osiągnięcia priorytetów w nim przyjętych. Dostępne instrumentarium służące realizacji programu wynika z obowiązujących przepisów prawnych oraz opartych na nich działań umocowanych w realiach instrumentów prawno-ekonomicznych i finansów publicznych.

Instrumenty prawne - wynikające z przepisów dotyczących ochrony zabytków, w tym:

- wnioskowanie do wojewódzkiego konserwatora zabytków o wpis do rejestru zabytków obiektów/ obszarów z gminnej ewidencji zabytków,
- powołanie parku kulturowego „Ostre Bardo, Buślary,
- powołanie parku kulturowego i krajobrazowego „Polodowcowa Kraina Drawy", (we współpracy ze służbami ochrony przyrody i zabytków oraz gminami w dorzeczu Drawy),
- sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ustanawiających ochronę i rewaloryzację historycznych obszarów,
- uwzględnianie gminnej ewidencji zabytków i programu opieki nad zabytkami gminy w zmianach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Instrumenty finansowe - dotacje, subwencje, dofinansowania, nagrody, zachęty finansowe, zbiórki społeczne, programy uwzględniające finansowanie z funduszy europejskich, samorządu województwa, powiatu, gminy.

Instrumenty koordynacji - uwzględnianie dziedzictwa kulturowego w strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, planie rozwoju lokalnego, programach rozwoju infrastruktury, programie ochrony środowiska przyrodniczego, powołaniu parków kulturowych. Współpraca z ośrodkami naukowymi i akademickimi, współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami.

Instrumenty kontrolne - monitoring (we współpracy z wojewódzkim konserwatorem zabytków i powiatowym inspektorem nadzoru budowlanego stanu zachowania zabytków wpisanych do rejestru i ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Instrumenty społeczne - edukacja w zakresie dziedzictwa kulturowego, profesjonalna informacja, współdziałanie z organizacjami społecznymi. Wzbogacona oferta miejsc pracy i działań prowadzących do przeciwdziałania bezrobociu, organizacja seminariów, szkoleń, tematycznych konferencji w zakresie opieki nad dziedzictwem kulturowym. Budowa produktu turystycznego w oparciu o zabytki, tradycyjne techniki budowlane. Finansowanie działań (np. remontowych, promocyjnych) przy zabytkach.

10. ZASADY OCENY REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI W MIEŚCIE I GMINIE POŁCZYN-ZDRÓJ

Zgodnie z przepisami Burmistrz Miasta i Gminy zobowiązany jest do sporządzania co dwa lata sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawienia jego Radzie Gminy. Wykonanie sprawozdania powinna poprzedzić ocena stopnia realizacji gminnego programu uwzględniająca:

- wykonanie zadań przyjętych do realizacji w okresie czteroletnim obowiązywania gminnego programu opieki nad zabytkami,
- efektywność ich wykonania.

Za kryteria oceny realizacji programu opieki mogą służyć:

- poziom (w %) wydatków budżetu gminy na ochronę i opiekę nad zabytkami,
- wartość finansowa zrealizowanych kompleksowych programów rewaloryzacji i rewitalizacji oraz liczba (bądź inne mierniki) obiektów poddanych rewaloryzacji w ramach tych programów,
- wartość finansowa zrealizowanych prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach oraz liczba obiektów poddanych ww. pracom,
- stopień (w %) objęcia terenu gminy wykonanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- liczba powołanych parków kulturowych,
- liczba wniosków o wpis do rejestru zabytków obszarów, obiektów i zespołów zabytkowych,

- liczba opracowanych prac studialnych (studia historyczno-urbanistyczne, studia krajobrazowe, katalogi typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego),
- liczba zrealizowanych konkursów, wystaw, działań edukacyjnych na terenie gminy,
- liczba utworzonych szlaków turystycznych, tras rowerowych,
- liczba opracowanych/wydanych wydawnictw (w tym folderów promocyjnych, przewodników),
- liczba utworzonych, zmodernizowanych elementów infrastruktury służących funkcjonowaniu i rozwojowi turystyki kulturowej,
- liczba szkoleń lub ilość pracowników biorących udział w szkoleniach związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego.

11. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Przykładowe możliwości finansowania ochrony i opieki nad zabytkami na terenie gminy z uwzględnieniem:

- środków publicznych (np. budżet państwa, budżety jednostek samorządów terytorialnych wszystkich szczebli, środki Unii Europejskiej, inne źródła zagraniczne),
- środków prywatnych (osób fizycznych, fundacji, osób prawnych, kościelnych itp.).

Finanse publiczne - budżet państwa i budżety samorządów terytorialnych.

Dotacje na ochronę dziedzictwa kulturowego, w tym na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane oraz popularyzację zabytków przeznaczane z budżetu państwa i budżetów samorządów lokalnych, mogą być udzielane przez:

- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego) oraz innych ministrów,
- Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (w części budżetu państwa w dyspozycji wojewody),
- Sejmik Województwa,
- Radę Powiatu,
- Radę Gminy.

Budżet Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego dysponuje instrumentami finansowymi na działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego wynikających z „Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004 - 2012".

Jednym z instrumentów wdrażania przyjętych celów cząstkowych są Narodowe Programy MKiDN, w tym Narodowy Program Kultury „Ochrona Zabytków i Dziedzictwa Kulturowego". Określony jest on poprzez podprogramy, priorytety i działania, które Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego realizuje w corocznie ogłaszanych programach operacyjnych. Programy te zawierają m.in. plan budżetu przeznaczony na każdy instrument, rodzaje kwalifikujących się projektów, sposobów ich naboru oraz wykaz podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie finansowe.

Programy Ministra są podstawą ubiegania się o środki na zadania z zakresu kultury realizowane m.in. przez jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe oraz podmioty gospodarcze i osoby fizyczne. W 2008 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego ogłosił programy, z których do zadań związanych z ochroną i opieką nad zabytkami można zastosować:

- „Edukacja kulturalna i upowszechnianie kultury",
- „Rozwój inicjatyw lokalnych",
- „Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego",
- „Znaki Czasu",
- „Dziedzictwo Kulturowe".

Dotacje na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Dotacje na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, realizowane są na podstawie ustaw (o ochronie zabytków, o finansach publicznych) i aktów wykonawczych do nich (rozporządzeń - np. dotacje na prace konserwatorskie i roboty budowlane...).

Zapisy aktów prawnych określają precyzyjnie katalog prac, które mogą być dofinansowane poprzez udzielenie dotacji celowej - są to prace zmierzające do zabezpieczania, zachowania i utrwalania historycznej substancji zabytku.

Ze środków budżetowych nie jest możliwe dofinansowanie prac nie dotyczących substancji zabytkowej i zabezpieczenia funkcjonowania obiektu.

Dofinansowanie można uzyskać jedynie na zabytki wpisane do rejestru.

Zasadą ustawową udzielanych dotacji budżetowych jest współfinansowanie prac - dotacja z jednego źródła może być udzielana do wysokości 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac.

W Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego w/w dotacje celowe realizowane są poprzez program „Dziedzictwo kulturowe". Corocznie ogłaszany regulamin programu określa m.in. wielkość budżetu, osoby uprawnione do otrzymania dotacji (beneficjentów), priorytety zadań, warunki naboru wniosków i zasady rozliczeń finansowych.

Mecenat Państwa w dziedzinie kultury.

Programy związane z działalnością dotyczącą dziedzictwa kulturowego mogą być dofinansowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego poprzez dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań objętych mecenatem państwa w dziedzinie kultury (na podst. rozporządzenia z dn. 19 kwietnia 2005 r.).

Jeden z 6 programów ogłoszonych na 2008 r. nosi nazwę „Zachowanie, waloryzacja i ochrona dziedzictwa kulturowego". W 2008 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego za priorytet uznał realizację programów służących rozwojowi instytucji oraz regionów, w jakich funkcjonują - środki kierowane będą głównie na programy służące wzmocnieniu i rozwojowi infrastruktury kulturalnej.

O dotacje w ramach Mecenatu ubiegać się mogą wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego na zadania wykonywane w ramach programów realizowanych przez instytucje filmowe i instytucje kultury, które zostały przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego w dniu 1 stycznia 1999 r. Ponieważ celem ogólnym jest stworzenie impulsu do rozwoju instytucji i regionów, finansowane są najlepsze programy instytucji kultury mających kluczowe znaczenie dla działalności kulturalnej w regionie np. wzmocnienie atrakcyjności turystycznej, atrakcyjności dla mieszkańców, inwestorów, wzmacniania funkcji metropolitalnych miast itp., w tym na poprawę infrastruktury technicznej, i remonty siedzib instytucji w zabytkowych obiektach.

Budżet Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (w części budżetu państwa w dyspozycji wojewody).

Dotacje Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, realizowane są - podobnie jak dotacje Ministra Kultury - na podstawie ustaw (o ochronie zabytków, o finansach publicznych) i aktów wykonawczych do nich (rozporządzeń - np. dotacje na prace konserwatorskie i roboty budowlane...).

Omawiane dotacje realizowane są w cyklu danego roku budżetowego, adekwatnie do wielkości przyznanych środków finansowych. WKZ corocznie ogłasza nabór wniosków w dwóch terminach: do 29 lutego dla wniosków na prace planowane do wykonania w danym roku oraz do 30 czerwca na realizacje refundacji poniesionych wcześniej (do 3 lat przed złożeniem wniosku) nakładów.

Katalog prac, na jakie można otrzymać dotację, obejmuje nakłady konieczne m.in. na sporządzanie ekspertyz, badań, programu konserwatorskiego, projektów budowlanych, zabezpieczanie obiektu, odnowienie i odtworzenie okładzin, tynków, okien, drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, zakup materiałów budowlanych, wyeksponowanie oryginalnych elementów parku, wykonanie instalacji przeciwwłamaniowej, przeciwpożarowej i odgromowej.

Zadania publiczne.

Popularyzacja i edukacja w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami oraz upowszechnienie wiedzy o zabytkach województwa zachodniopomorskiego realizowane jest przez WKZ, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz na podst. ustawy o ochronie zabytków. Corocznie ogłaszany jest otwarty konkursu ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w ustawie. Zadania publiczne mogą być realizowane w różnych formach, w szczególności poprzez:

- organizowanie festiwali, przeglądów, konkursów, konferencji, seminariów, szkoleń, spotkań, plenerów, warsztatów, kursów, wystaw i innych imprez,
- wydanie niskonakładowych, niekomerycyjnych publikacji, periodyków, książek - także z wykorzystaniem innych technik zapisu niż druk, katalogów, druków ulotnych,

- prowadzenie badań naukowych, prac studialnych, opracowanie ekspertyz technicznych,
- innych działań związanych z popularyzacją dziedzictwa kulturowego, jak np. oznakowanie szlaków turystycznych.

Fundusz Kościelny.

Na prace konserwatorskie i budowlane przy budowlach sakralnych dodatkowym wsparciem finansowym mogą być środki pochodzące z budżetu państwa zgromadzone w Funduszu Kościelnym, usytuowanym w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Katalog prac objętych dofinansowaniem ograniczony jest do podstawowych prac budowlanych zabezpieczających, nie uwzględnia otoczenia, wystroju wnętrz, zabytków ruchomych będących wyposażeniem świątyni, jednak nie zawiera ograniczenia przedmiotowego: dotyczy wszystkich obiektów sakralnych, także tych, znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W szczególnych projektach, możliwie jest pozyskanie środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, na prace związane z ochroną krajobrazu, utrzymaniem i rewaloryzacją zabytkowych założeń zieleni (np. parków, cmentarzy), a także zabytkowych obiektów budowlanych powiązanych z zielenią (np. zespołów pałacowo-folwarcznych z parkami). Dotyczy to inwestycji powiązanych np. z edukacją ekologiczną (ścieżki edukacyjno-przyrodnicze) czy ośrodkami dydaktyczno-naukowymi (ogród dendrologiczny). Wśród kryteriów przyznawania środków nie ma ograniczenia dotyczącego wpisu obiektu czy zespołu do rejestru zabytków.

Wśród przedsięwzięć priorytetowych ogłoszonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na 2009 r. znajdują się m.in. w priorytecie Ochrona przyrody - ochrona i konserwacja parków zabytkowych i pomników przyrody (pomniki przyrody na cmentarzach gminy Połczyn Zdrój).

Budżet Województwa Zachodniopomorskiego.

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego w grudniu 2007 r. podjął uchwałę o trybie i zasadach realizacji zadań publicznych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami pn. „Dotacje celowe na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze województwa zachodniopomorskiego".

Uchwała określiła, iż z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego mogą być udzielane dotacje celowe na prace przy zabytku posiadającym istotne znaczenie historyczne, artystyczne lub kulturowe oraz znajdującym się w złym stanie technicznym.

Zasady udzielania dotacji, zawarte w ustawie o ochronie zabytków., terminy składania wniosków oraz warunki ubiegania się o środki, określone zostają w ogłoszeniach o konkursach i przyjętym regulaminie (ogłaszane na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego).

Fundusze europejskie i środki pomocowe.

Znaczne środki finansowe na różnorodne działania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego, są możliwe do pozyskania z funduszy europejskich. Uprawnieni beneficjenci mają możliwość aplikowania głównie do funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszy Rozwoju Regionalnego. W innych programach - np. Rozwój Terenów Wiejskich - można odnaleźć działania wspierające prace przy zabytkach (np. rewaloryzacja zabytkowych gospodarstw agroturystycznych).

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, oprócz dotychczasowych funduszy, pojawiła się możliwość wsparcia projektów z zakresu kultury w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, które to wymieniają Ochronę kulturowego dziedzictwa europejskiego jako jeden z obszarów priorytetowych dla finansowania projektów. Przyznane środki w ramach obu mechanizmów są dostępne w okresie od 1 maja 2004 r. do 30 kwietnia 2009 r.

Źródła informacji o zasadach i kryteriach dotyczących możliwości pozyskiwania środków finansowych ze środków unijnych i budżetu centralnego na zadania związane z ochroną i opieką nad zabytkami znajdują się na podanych niżej stronach internetowych (informacja wymaga ciągłego monitoringu i aktualizacji):

- informacje na temat programu operacyjnego „Promesa Ministra Kultury" dostępne są na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl,
- informacje na temat programu operacyjnego „Dziedzictwo Kulturowe" dostępne są na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl,

- informacje na temat programu operacyjnego „Fundusz Wymiany Kulturalnej" dostępne są na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl,
- informacje na temat programu operacyjnego „Kultura 2007- 2012", znajdują się na stronie internetowej www.mkidn.gov.pl,
- informacje dotyczące programu operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka", projektu nr 6.4. Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym dostępne są na stronie internetowej www.interreg.gov.pl,
- informacje dotyczące programów operacyjnych „Regionalne Programy Operacyjne" dostępne są na stronie internetowej www.interreg.gov.pl,
- informacje dotyczące programu operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich" dostępne są na stronie internetowej www.minrol.gov.pl,
- informacje dotyczące programu operacyjnego „Kapitał Ludzki" dostępne są na stronie internetowej www.mrr.gov.pl,
- informacje dotyczące programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko" dostępne są na stronie internetowej www.mrr.gov.pl,
- informacje dotyczące programu operacyjnego „Fundusz dla Organizacji Pozarządowych" znajduje się na stronie internetowej www.funduszngo.pl,
- informacje dotyczące możliwości finansowania przy wykorzystaniu ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym znajdują się na stronie internetowej www.partnerstwopublicznoprywatne.info/ustawa_ppp.php.

Budżety samorządów lokalnych.

Działając na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz ustawie o samorządzie gminnym, organy stanowiące samorządów lokalnych, a więc Rady Powiatów, Rady Gmin, Rady Miast, mają prawo udzielania dotacji na prace restauratorskie, konserwatorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na swoim terenie. Zasady udzielania ww. dotacji, są określane w podjętych przez rady uchwałach, tworzących prawo lokalne.

Samorząd Miasta i Gminy Połczyn Zdrój po przeanalizowaniu celów i zadań oraz ustaleniu katalogu zadań do realizacji w czteroletnim okresie obowiązywania Programu Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Połczyn Zdrój na lata 2009-2012 i podjęciu uchwały o przyjęciu Programu, zobowiązuje się jednocześnie do przeznaczenia środków w odpowiedniej wysokości na działania inwestycyjne, organizacyjne, promocyjne wskazywane w Programie.

Zobowiązanie to powinno wyrazić się w uchwale Rady Miejskiej Połczyna Zdroju w sprawie ustalenia stałej minimalnej wysokości w budżecie gminy - corocznego udziału procentowego w corocznie uchwalanym budżecie (stały % budżetu gminy, rewaloryzowany co roku) na dotacje/refundacje prac i działań dotyczących zabytków oraz ustalenie zasad przyznawania tychże dotacji.

12. MAŁY PRZYCZYNEK DO HISTORII I DO PROGRAMU „KURORT Z DUSZĄ"

Bahnhof Bad Polzin
Polzin

BAD POLZIN
auf dem Wege
vom Lutzenbad

ZAŁĄCZNIKI – WZORY UCHWAŁ

Wzór uchwały, wniosku i sprawozdania z wykonanych prac.
Uchwała Nr / /
Rady Gminy .....
z dnia .....

w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Na podstawie art. 14 ust.1 pkt. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz.1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz.1055, Nr 116, poz. 1206, z 2006 r. Nr 126, poz. 875, Nr 227 i poz. 1658), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 238, poz. 2390 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 362, Nr 126, poz. 875) **Rada Gminy ..... uchwala, co następuje:**

§ 1.

1. Z budżetu gminy mogą być udzielane dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach ruchomych i nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na obszarze Gminy.
2. Celem dotacji jest wspieranie i uzupełnianie działań właścicieli lub posiadaczy zabytków dla zapewnienia ochrony i konserwacji wartościowych elementów substancji zabytkowej.

§ 2.

1. Dotacja może być udzielona każdemu, kto jest właścicielem lub posiadaczem zabytku, o którym mowa w § 1 ust. 1 z wyłączeniem zabytków będących w posiadaniu jednostek organizacyjnych, zaliczanych do sektora finansów publicznych, które są finansowane ze środków finansowych przyznanych odpowiednio przez dysponentów części budżetowych bądź jednostki samorządu terytorialnego, którym podlegają te jednostki.
2. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach określonych w § 1, ust. 1, ustalonych na podstawie kosztorysu i programu prac zatwierdzonego przez właściwe służby konserwatorskie.

§ 3.

1. Dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków może obejmować nakłady konieczne na:
1) sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;
2) przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych;
3) wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
4) opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;
5) wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
6) sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrz;
7) zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku;
8) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenia w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
9) odnowienie lub uzupełnienie tynków i detali architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego budynku kolorystyki;
10) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50% oryginalnej substancji tej przynależności;
11) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych odrzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
12) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe lub przynależności;
13) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
14) uzupełnienie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomych o własnych formach krajobrazowych;
15) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
16) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru, o których mowa w pkt. 7 – 15;
17) zakup i montaż instalacji przeciwwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.
2. Przeprowadzenie prac lub robót, o których mowa w pkt. 1-17, wymaga wyłonienia ich wykonawcy na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 roku Nr 164, poz. 1163 z późn. zm.).
3. Prowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003r. Nr 162, poz.1568 z późn. zm).

§ 4.

1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, w zależności od środków zaplanowanych w budżecie województwa.

2. W szczególnych przypadkach, jeżeli zabytek, o którym mowa w ust. 1, posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową, albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być udzielona do wysokości 100% nakładów na wykonanie tych prac lub robót.
3. W przypadku, jeżeli stan zachowania zabytku, o którym mowa w § 1 ust. 1 wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być również udzielona do wysokości 100% nakładów na wykonanie tych prac lub robót.

§ 5.

Łączna kwota dotacji udzielonych ze środków publicznych na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, o którym mowa w § 1, ust. 1, nie może przekraczać 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

§ 6.

1. Udzielenie dotacji może nastąpić po złożeniu przez właściciela lub posiadacza zabytku wniosku w tej sprawie do Wójta (Burmistrza, Prezydenta) ..... za pośrednictwem Wydziału ..... Wnioski należy składać w terminie do ..... każdego roku poprzedzającego rok realizacji prac lub robót według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
2. Termin, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania w przypadku ubiegania się o dotację na prace interwencyjne wynikające z zagrożenia zabytku.
3. Wnioski o przyznanie dotacji opiniuje komisja powołana przez Zarząd Województwa …….. w formie uchwały.
4. Regulamin pracy komisji, o której mowa w ust. 3, stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 7.

1. Rada Gminy ....., w miarę posiadanych środków ustala w budżecie gminy wysokość wydatków przeznaczonych na dotacje.
2. Rada Gminy ....., udziela dotacji na przeprowadzenie prac lub robót w drodze uchwały.

§ 8.

Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy określającej w szczególności:
1) zakres planowanych prac lub robót i termin ich realizacji;
2) wysokość udzielonej dotacji oraz termin i tryb jej płatności;
3) tryb kontroli wykonania umowy;
4) sposób i termin rozliczania dotacji;
5) przyczyny, warunki, sposób i termin zwrotu dotacji;
6) zobowiązanie podmiotu dotowanego do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 roku Nr 164, poz. 1163 ze zm);

7) zobowiązanie podmiotu dotowanego do nie zbywania zabytku odnowionego w ramach przyznanej dotacji, w ciągu 3 lat od daty rozliczenia dotacji.

§ 9.

Rozliczenie końcowe realizacji zadania następuje w sposób i w terminach określonych w umowie, które podmiot dotowany składa w Wydziale ..... według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 10.

1. Wydział ..... prowadzi dokumentację udzielonych dotacji oraz informuje o tym inne organy uprawnione do udzielania dotacji na prace lub roboty przy zabytkach.
2. Wydział ..... ogłasza na tablicy ogłoszeń Urzędu uchwałę o przyznaniu dotacji.
3. Każdemu przysługuje prawo wglądu do dokumentacji, o której mowa w ust. 1, na zasadach określonych w przepisach dotyczących dostępu do informacji publicznej.

§ 11.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa.....

UZASADNIENIE

Dążąc do poprawy stanu zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego Rada Gminy ..... Uchwałą Nr / / z dnia ..... roku przyjęła zasady i tryb udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
Dokument ten powstał celem ochrony, poprawy stanu technicznego oraz zahamowania procesu niszczenia zasobów dziedzictwa kulturowego gminy. W uzasadnieniu uznano potrzebę pilnego ratowania zasobów dziedzictwa za sprawę priorytetową, ponieważ tradycyjny krajobraz kulturowy, m.in. pod wpływem przemian gospodarczych, ulega ciągłej degradacji, tracąc swoją ukształtowaną historycznie wyjątkową strukturę.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr...../ ...../.... Rady Gminy .....
z dnia .....roku

REGULAMIN PRACY KOMISJI

rozpatrującej wnioski o udzielenie dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy ....., nie stanowiących własności gminy.

§ 1.

Wójt (Burmistrz, Prezydent)..... powołując Komisję określi jej szczegółowe zasady działania oraz kryteria, jakimi powinna się kierować przy rozpatrywaniu wniosków.

§ 2.

Podstawę pracy Komisji stanowią udokumentowane wnioski podmiotów uprawnionych złożone w terminie określonym w uchwale. Wnioski złożone po terminie lub niekompletne nie będą rozpatrywane.

§ 3.

Do zadań Komisji należy:

1/ opiniowanie wniosków o przyznanie dotacji na prowadzone prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,

2/ opiniowanie wniosków o przyznanie dotacji na prace interwencyjne wynikające z zagrożenia zabytku wpisanego do rejestru zabytków.

§ 4.

1. Komisja dokonuje oceny wniosków według następujących kryteriów:

1) dostępność zabytku dla ogółu społeczności lokalnej i turystów oraz rola zabytku w kształtowaniu przestrzeni publicznej,

2) promowanie kultury oraz historii regionu,

3) ranga zabytkowo-artystyczna obiektu,

4) stan zachowania obiektu,

5) fakt kontynuowania prac,

6) wysokość zaangażowanych środków własnych,

7) ocena realności wykonania planowanych prac w świetle przewidywanych kosztów,

8) zgodność z gminnym programem opieki nad zabytkami.

2. Preferuje się prace kompleksowe, możliwe do realizacji w ciągu jednego roku.

§ 5.

1. Komisja pracuje na posiedzeniach, którym przewodniczy Dyrektor Wydziału ....., zwany dalej Przewodniczącym.

2. Posiedzenia Komisji zwołuje Przewodniczący.

1. Komisja podejmuje decyzje w głosowaniu jawnym, przy obecności całego jej składu, zwykłą większością głosów.
2. Przewodniczący przedkłada Wójtowi (Burmistrzowi, Prezydentowi)..... wykaz zawierający zestawienie pozytywnie przez nią zaopiniowanych wniosków, na które może być udzielona dotacja.
3. Protokoły z posiedzeń Komisji oraz wykaz, o którym mowa w ust. 2, podpisuje Przewodniczący.

§ 7.

Obsługę administracyjno-techniczną zapewnia Wydział .....

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr...../ ...../....
Rady Gminy.....
z dnia.....roku

WNIOSEK O UDZIELENIE DOTACJI NA PRACE KONSERWATORSKIE, RESTAURATORSKIE LUB ROBOTY BUDOWLANE PRZY ZABYTKU WPISANYM DO REJESTRU

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O ZABYTKU I WNIOSKODAWCY
A. DANE O ZABYTKU:
1. NAZWA ZABYTKU
.....
2. DANE O ZABYTKU
nr w rejestrze zabytków:
wpis z dnia:
3. DOKŁADNY ADRES ZABYTKU LUB MIEJSCE JEGO PRZECHOWYWANIA
.....
4. UZASADNIENIE istotnego znaczenia historycznego, artystycznego lub naukowego zabytku dla regionu
.....
B. WNIOSKODAWCA
1. IMIĘ I NAZWISKO / NAZWA
.....
2. ADRES / SIEDZIBA/GMINA/POWIAT
.....
3. NR NIP:
4. INNE DANE (dot. jednostek organizacyjnych):
1) FORMA PRAWNA
2) NAZWA I NR REJESTRU
DATA WPISU DO REJESTRU / EWIDENCJI
NR REGON:
OSOBY UPOWAŻNIONE DO REPREZENTOWANIA WNIOSKODWCY (zgodnie z danymi rejestrowymi): .....

BANK (nazwa, adres) i NR KONTA WNIOSKODAWCY:	
....	
C. TYTUŁ DO WŁADANIA ZABYTKIEM:	
(własność, użytkowanie wieczyste, dzierżawa, inne)	
Dla nieruchomości prowadzona jest przez Sąd Rejonowy	
księga wieczysta nr	*(w przypadku braku księgi wieczystej)* zbiór dokumentów
D. UZYSKANE POZWOLENIA:	
1. Pozwolenie na przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku	
wydane przez:	
z dnia:	nr zezwolenia:
2. Pozwolenie na budowę	
wydane przez:	
z dnia:	nr zezwolenia:
3. Zgłoszenie robót budowlanych do……	
z dnia:	Zgłoszony/nie zgłoszony przez organ sprzeciw: decyzja nr…….. z dnia……..
II. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O PRACACH LUB ROBOTACH	
A. ZAKRES RZECZOWY PRAC LUB ROBÓT I ICH CHARAKTERYSTYKA:	

.....
.....

B. UZASADNIENIE CELOWOŚCI PRAC LUB ROBÓT:

.....
.....

C. TERMIN REALIZACJI: (planowany termin rozpoczęcia zakończenia prac)

.....
.....

D. PRZEWIDYWANE KOSZTY REALIZACJI PRAC LUB ROBÓT ORAZ ŹRÓDŁA ICH FINANSOWANIA:

przewidywane koszty realizacji prac lub robót oraz źródła ich sfinansowania	zakres rzeczowy	kwota	udział w całości kosztów (w %)
ogółem			
przedmiot i kwota wnioskowanego dofinansowania			
finansowe środki własne wnioskodawcy			
udział środków pozyskanych z:			
budżetu państwa			
wojewódzkiego konserwatora zabytków			
budżetów jednostek samorządu terytorialnego			
- innych źródeł (należy wskazać)			

E. HARMONOGRAM I PRELIMINARZ CAŁKOWITYCH KOSZTÓW ZADANIA WRAZ ZE ŹRÓDŁAMI FINANSOWANIA

Termin przeprowadzenia prac	Rodzaj prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych	Koszt ogółem (zł)	Koszty z podziałem na źródła finansowania		
			Dotacja samorządu województwa	Środki własne	Inne źródła

III. DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY

Wykaz wykonanych przez wnioskodawcę w okresie ostatnich 3 lat prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku nieruchomym / ruchomym, wpisanym do

rejestru zabytków z podaniem wysokości wydatków poniesionych na ich przeprowadzenie, w tym sfinansowanych ze środków publicznych

rok	Zakres wykonanych prac	Poniesione wydatki	Dotacje ze środków publicznych (wysokość, źródło i przeznaczenie)

IV. WYKAZ DOKUMENTÓW WYMAGANYCH PRZY SKŁADANIU WNIOSKU:

1) potwierdzona za zgodność z oryginałem kserokopia decyzji o wpisie do rejestru zabytków obiektu, którego dotyczą prace lub roboty,
2) dokument potwierdzający tytuł władania zabytkiem (np.: aktualny wypis z rejestru gruntów lub aktualny odpis z księgi wieczystej, akt notarialny),
3) decyzja właściwego organu ochrony zabytków zezwalająca na przeprowadzenie prac lub robót oraz projekt i pozwolenie na budowę, gdy wniosek dotyczy prac lub robót przy zabytku nieruchomym lub program prac przy zabytku ruchomym,
4) pozwolenie na budowę , jeżeli wskazane/planowane prace lub roboty wymagają w myśl obowiązującego stanu prawnego uzyskania takiego pozwolenia ewentualnie zgłoszenie robót budowlanych i informacja o zgłoszonym/nie zgłoszonym przez organ sprzeciwie
5) fotograficzna dokumentacja zabytku,
6) informacja o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów,
7) informacja o zgodności z lokalnym i wojewódzkim programem opieki nad zabytkami,
8) oświadczenie wnioskodawcy o niezaleganiu z płatnościami na rzecz podmiotów publiczno-prawnych,
9) w przypadku, gdy wnioskodawcą jest przedsiębiorca, do wniosku o udzielenie dotacji należy dołączyć informację o pomocy publicznej otrzymanej przed dniem złożenia wniosku – sporządzoną w zakresie i według zasad określonych w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w prawach dotyczących pomocy publicznej

Dotacje udzielane są na zasadach określonych w uchwale Rady Gminy ..... *Nr* ..../..../.... z dnia ..... roku w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru

zabytków.

W przypadku stwierdzenia, że we wniosku podano nieprawdziwe dane, Wójt (Burmistrz, Prezydent) ..... zastrzega sobie prawo do żądania zwrotu przyznanych środków.

V. PODPISY:

W przypadku otrzymania dotacji zobowiązuje się do wydatkowania przyznanych środków na realizację wskazanego zadania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 roku Nr 164, poz. 1163 ze zm.), ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.)

1. Podpis wnioskodawcy (osób uprawnionych do reprezentowania Wnioskodawcy)

(podpisy) Miejscowość, dnia.....	*(pieczątki)*

Oświadczam/my, że:
Wszystkie podane we wniosku informacje są zgodne z aktualnym stanem prawnym i faktycznym.

.....
(pieczątka i podpisy)

2. Potwierdzenie przyjęcia wniosku wraz z załącznikami

data przyjęcia, osoba przyjmująca wniosek

Załącznik nr 3 do Uchwały Nr..../ .... /..
Rady Gminy.....
z dnia.....roku
.....

.....
Wnioskodawca
.....
.....
Adres Wnioskodawcy
.....
Numer telefonu

SPRAWOZDANIE

z wykonania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, na które została udzielona dotacja/ zostały przekazane środki *

Niniejszym przedstawiam sprawozdanie merytoryczne i finansowe z wykonania prac przy obiekcie zabytkowym objętych Umową
Nr.....

1. Sprawozdanie merytoryczne (zwięzły opis wykonanych prac z podaniem zakresu realizacji poszczególnych etapów/zadań).
.....
.....

2. Sprawozdanie finansowe.

A. Zestawienie kosztów.

Całkowity koszt wykonanych prac	**zł (brutto)**	
W tym koszty pokryte ze środków własnych		
Koszty pokryte z dotacji gminy	zł (brutto)	
W tym koszty pokryte ze środków pochodzących z innych źródeł (wskazać źródła)	Nazwa źródła finansowania	Kwota zł (brutto)

* niepotrzebne skreślić

B. Zestawienie faktur.

L.p.	Wystawca dokumentu księgowego	Nr dokumentu księgowego	Data	Nazwa wydatku	Źródła finansowania	Kwota w zł (brutto)
Łącznie						

3. Wymagane załączniki do sprawozdania z wykorzystania środków na prace przy obiekcie zabytkowym **

1) pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac objętych wnioskiem ***
2) pozwolenie na budowę ***
3) obmiar przeprowadzonych prac i robót potwierdzony przez odpowiednie służby,
4) protokół odbioru przez właściwe służby konserwatorskie i budowlane (jeśli dotyczy) przeprowadzonych prac i robót,
5) kserokopie faktur lub rachunków ze wskazaniem nr księgowego, nazwy wydatku oraz jego kwoty wraz z opisem określającym wysokości środków lub dotacji finansujących dany rachunek lub fakturę oraz potwierdzenie zapłaty – wyciąg bankowy,
6) protokół z wyboru wykonawcy sporządzony zgodnie z wymogami ustawy Prawo zamówień publicznych,
7) oświadczenie o zgodności dołączonych danych ze stanem faktycznym wraz z pouczeniem o odpowiedzialności z art. 233 Kodeksu karnego,
8) fotograficzna dokumentacja zabytku po zakończeniu prac.

Miejscowość, data.....

.....

podpis/y, pieczęć

** kserokopie potwierdzone przez Wnioskodawcę za zgodność z oryginałem
*** o ile dokument nie był wymagany jako załącznik do wniosku o udzielenie dotacji lub wystąpiły zmiany

4. Ocena sprawozdania.

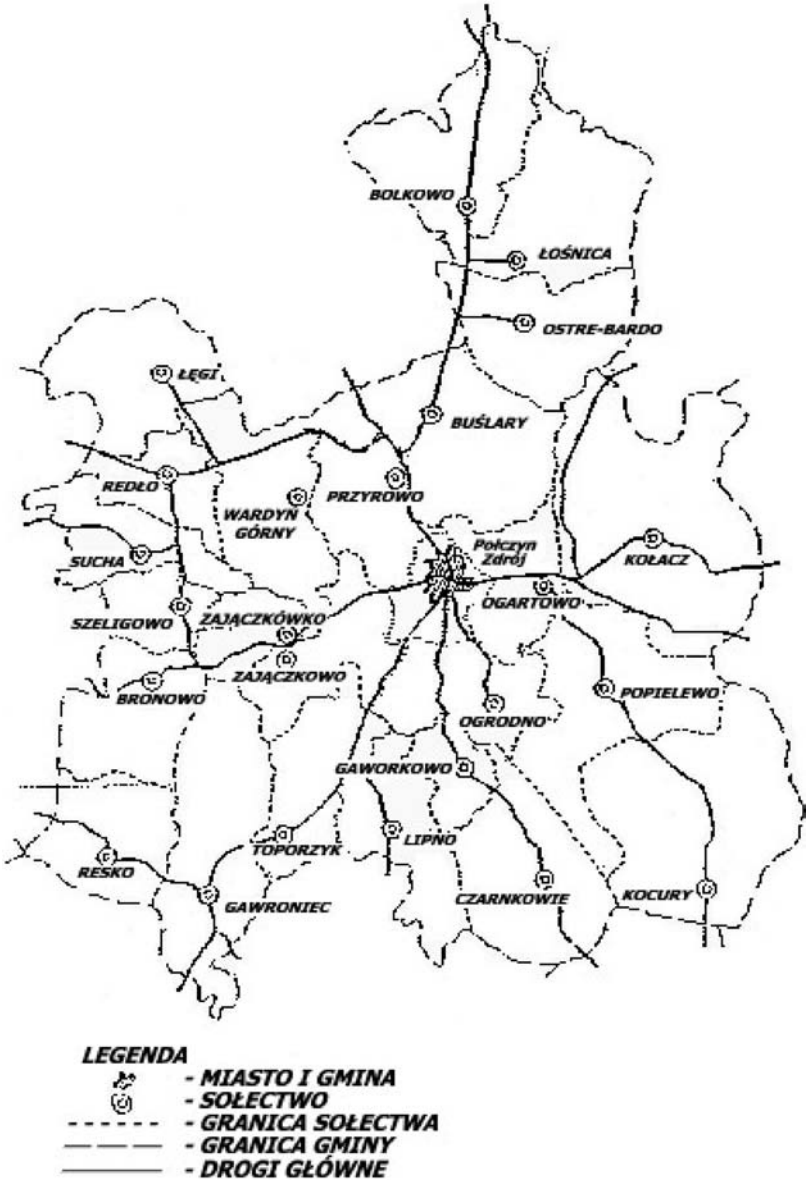
A. Zakres merytoryczny

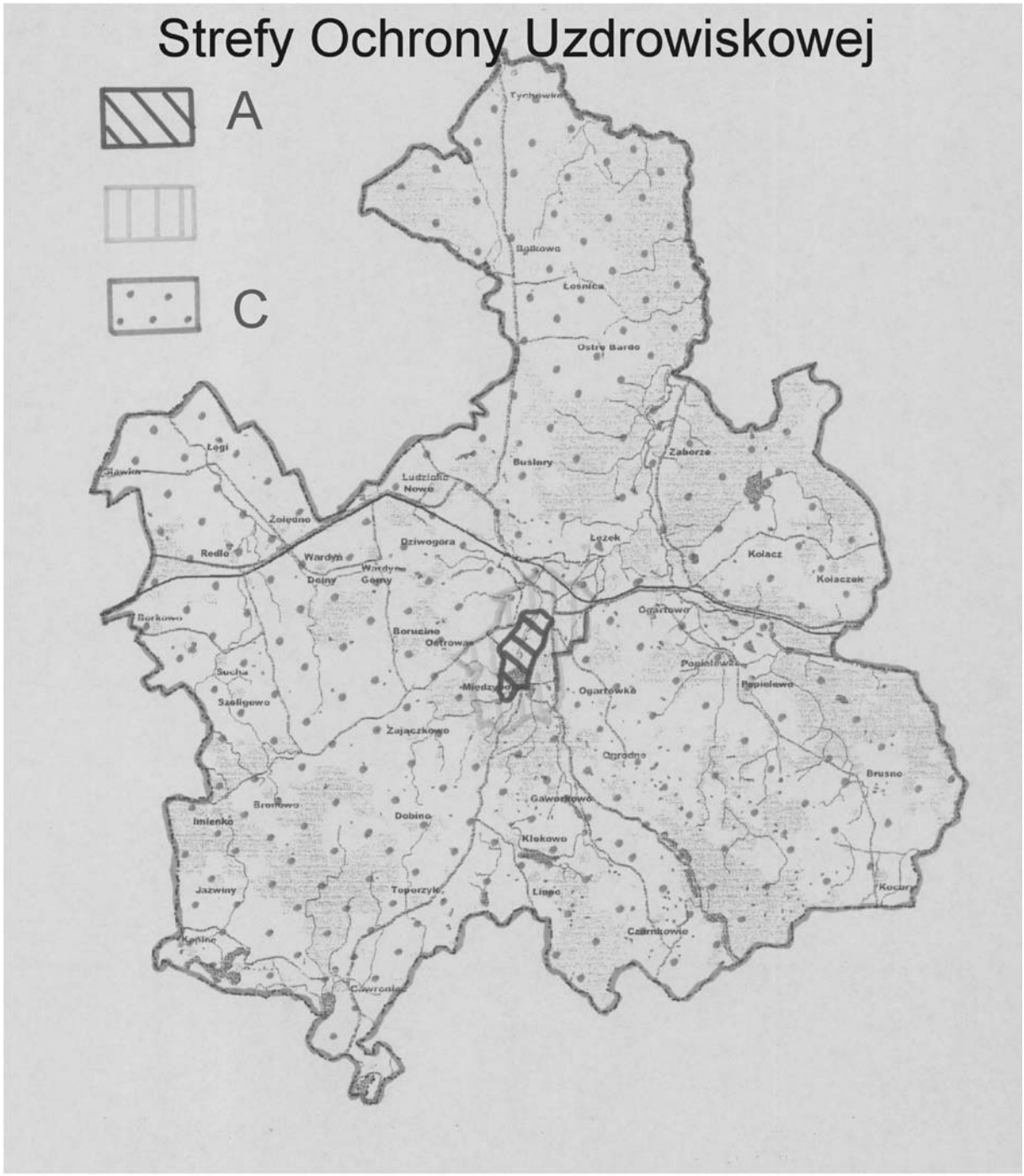
.....

B. Zakres finansowy

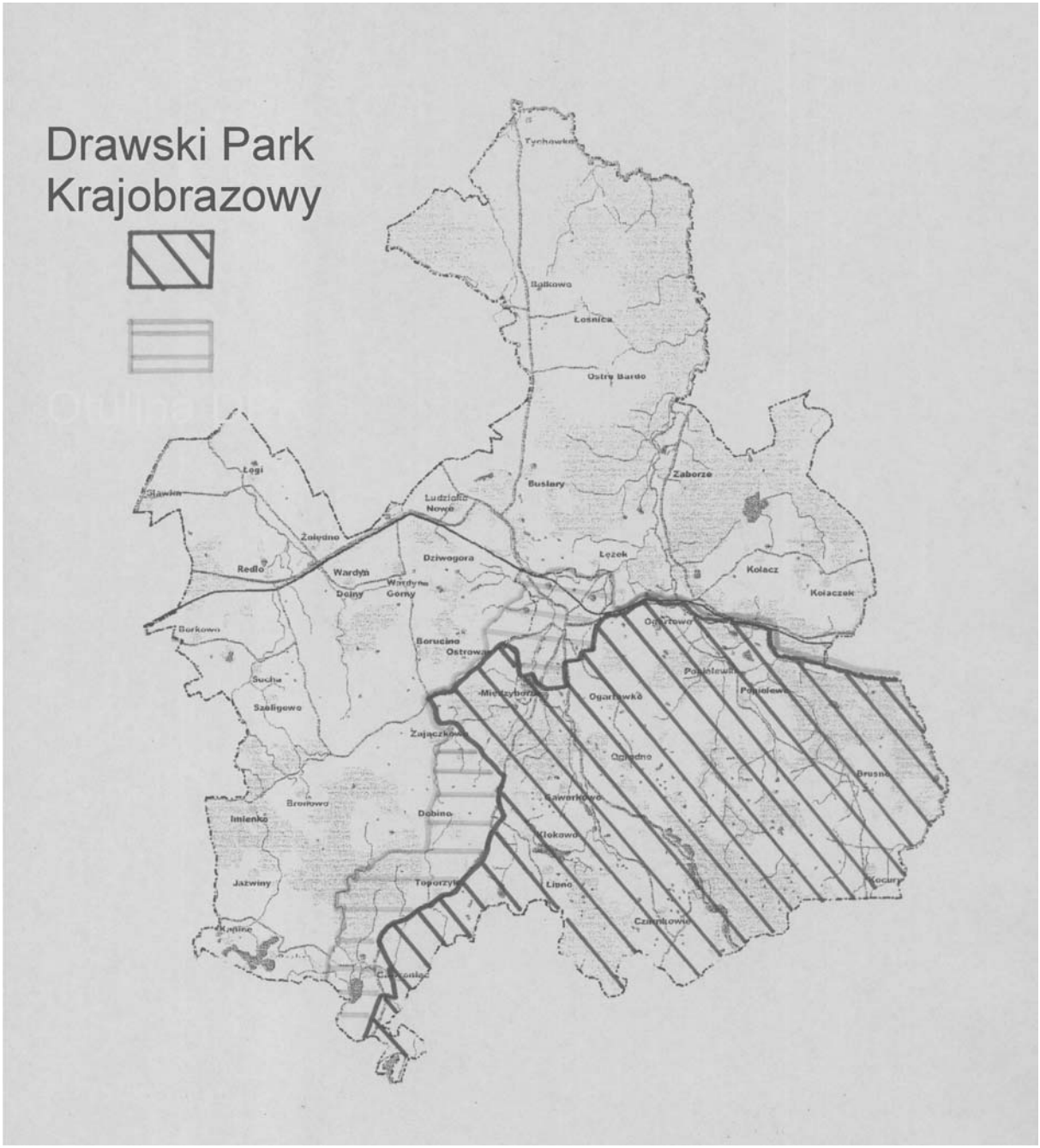
.....

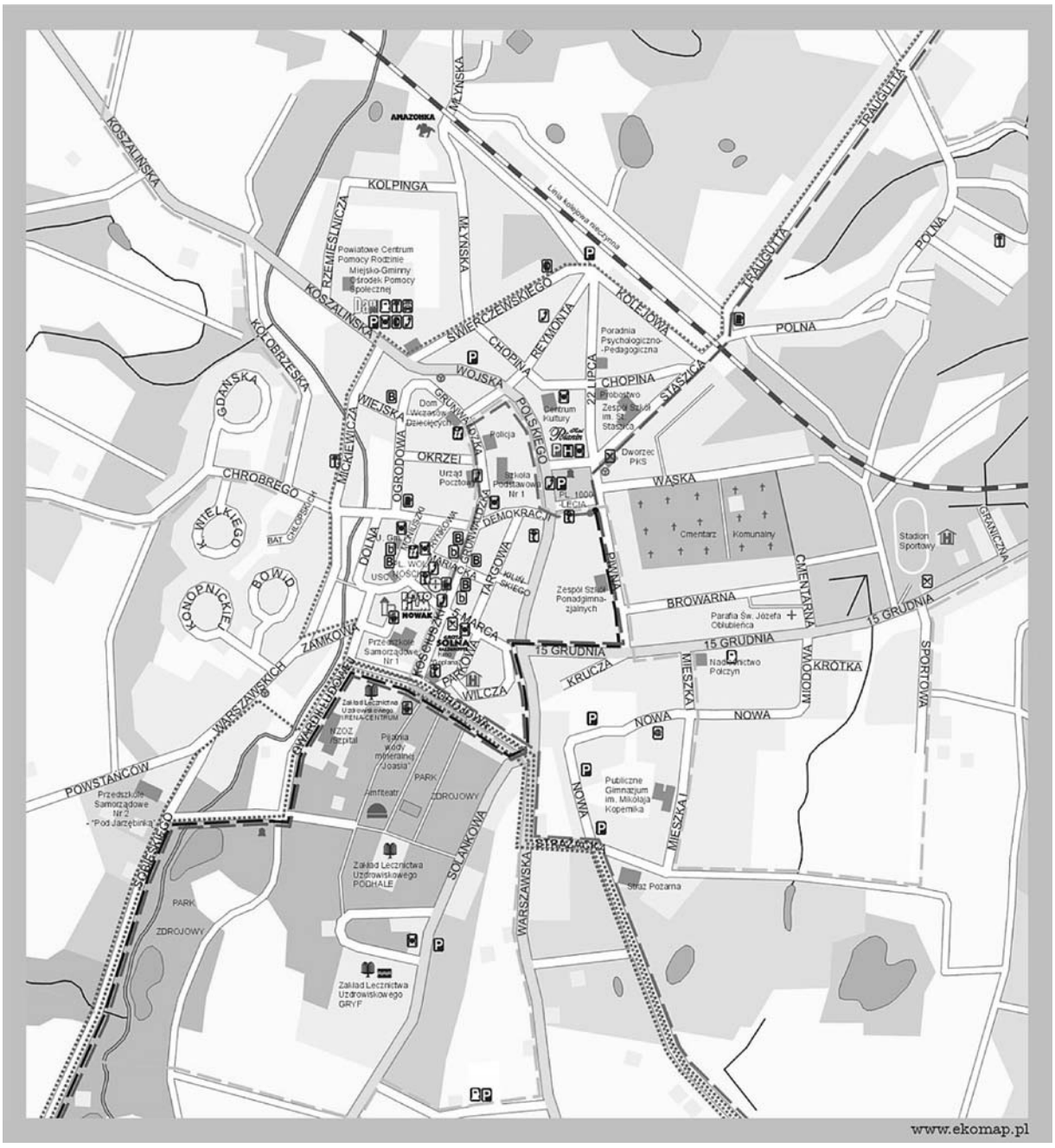
.....

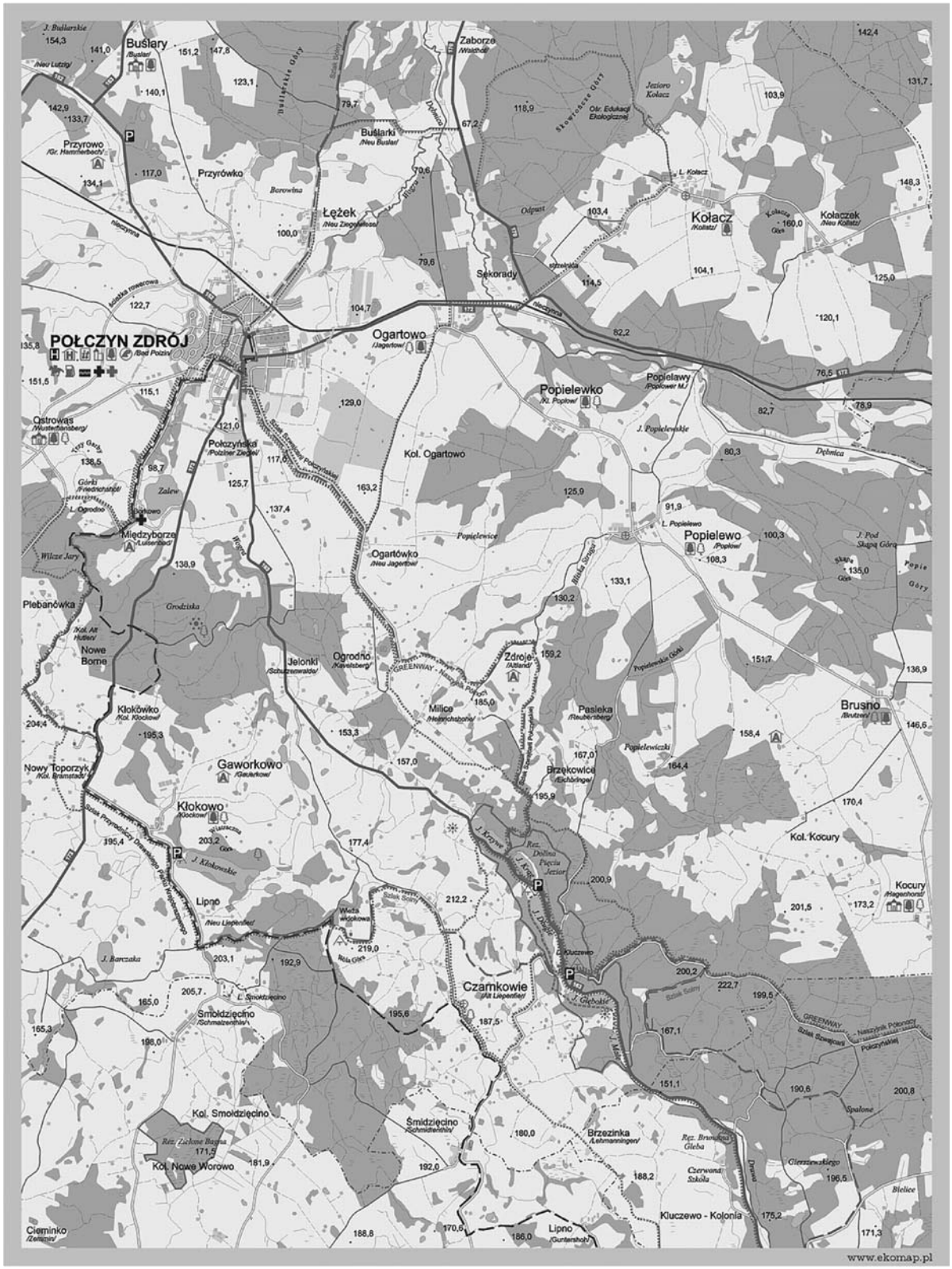

BOLKOWO
ŁOŚNICA
OSTRE-BARDO
ŁĘGI
BUŚLARY
REDŁO
PRZYROWO
WARDYN GÓRNY
SUCHA
Połczyn Zdrój
KOŁACZ
OGARTOWO
SZELIGOWO
ZAJĄCZKÓWKO
ZAJĄCZKOWO
BRONOWO
POPIELEWO
OGRODNO
GAWORKOWO
TOPORZYK
LIPNO
RESKO
GAWRONIEC
CZARNKOWIE
KOCURY
LEGENDA
- MIASTO I GMINA
- SOŁECTWO
- GRANICA SOŁECTWA
- GRANICA GMINY
- DROGI GŁÓWNE

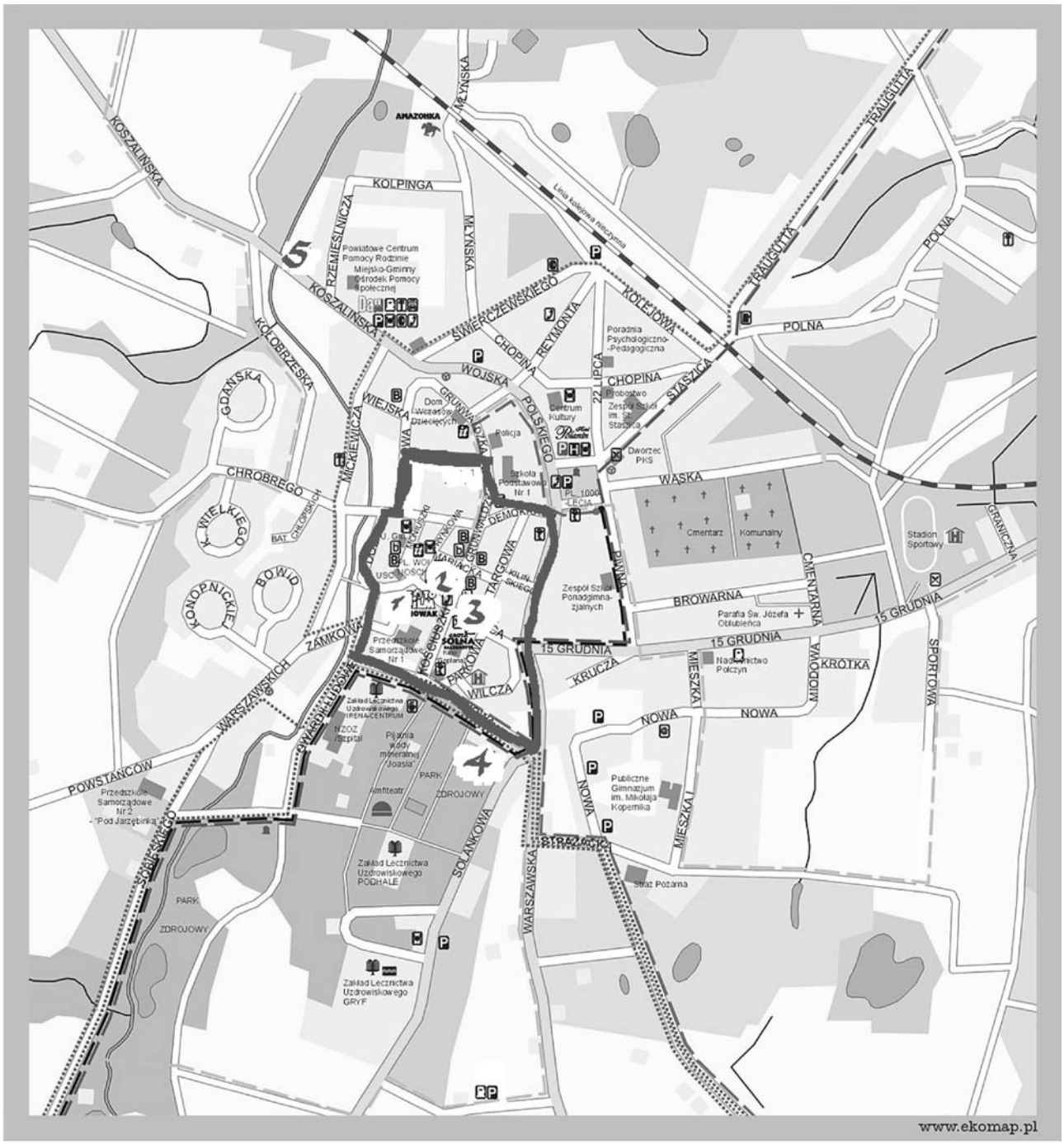

strefa ochrony uzdrowiskowej w dla Miasta i Gmin y Połczyn Zdrój

Drawski Park
Krajobrazowy
Tychowska
Łosnica
Ostre Bardo
Zaborze
Buslary
Łężek
Kolacz
Kolaczek
Dziwogora
Wardyn
Redlo
Żalęcino
Borucino
Ostrowa
Ogartowko
Pomiełowo
Ogardno
Drusno
Zawarkowo
Klokowo
Lipno
Czarnkowo
Toporzyn
Dobino
Jazwiny
Imienko
Szeligowo
Zajączkowo
Mierzyborze

KOSZALIŃSKA
KOLPINGA
RZEMIEŚLNICZA
MŁYŃSKA
AMAZONKA
Linia kolejowa nieczynna
TRAUGUTTA
POLNA
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ŚWIERCZEWSKIEGO
KOLEJOWA
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
KOŁOBRZESKA
CHOPINA
REYMONTA
WOJSKA
22 LIPCA
STASZICA
GDAŃSKA
WIEJSKA
GRUNWALDZKA
Dom Dziecka
Policja
Centrum Kultury
Zespół Szkół im. St. Staszica
Dworzec PKS
OKRZEI
Urząd Pocztowy
Szkoła Podstawowa Nr 1
POLSKIEGO
OGRODOWA
MICKIEWICZA
CHROBREGO
WĄSKA
PL. 1000-LECIA
DEMOKRACJI
WIELKIEGO
BAT. CHŁOPSKICH
DOLNA
TARGOWA
Cmentarz Komunalny
Stadion Sportowy
GRANICZNA
KONOPNICKIEJ
BOHD.
BROWARNA
CMENTARNA
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
Parafia Św. Józefa Oblubieńca
15 GRUDNIA
ZAMKOWA
WARSZAWSKICH
PIRKOWA
WILCZA
KRUCZA
Nadleśnictwo Połczyn
KRÓTKA
MIŁOSIOWA
SPORTOWA
MIESZKA I
NOWA
Publiczne Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika
POWSTAŃCÓW
Przedszkole Samorządowe Nr 2 - "Pod Jarzębinką"
ZDROJOWY
PARK
Amfiteatr
Zakład Lecznictwa Uzdrowiskowego PODHALE
SOLANKOWA
STRAŻACKA
Straż Pożarna
WARSZAWSKA
Zakład Leczniczy Uzdrowiskowego ARENA-CENTRUM
NZOZ Szpital
Pijalnia wody mineralnej "Joasia"
Zakład Leczniczy Uzdrowiskowego GRYF
www.ekomap.pl

POŁCZYN ZDRÓJ
Buślary
Przyrowo
Przyrówko
Łężek
Zaborze
Buślarki
Sekorady
Kołacz
Kołaczek
Ogartowo
Kol. Ogartowo
Ogartówko
Popielewko
Popielawy
Popielewo
Ostrowąs
Połczyńska
Międzyborze
Plebanówka
Nowe Borne
Jelonki
Ogrodno
Zdroje
Kłokówko
Milice
Pasleka
Brusno
Nowy Toporzyk
Gaworkowo
Brzękowice
Kłokowo
Kol. Kocury
Kocury
Lipno
Czarnkowie
Smołdzięcino
Kol. Smołdzięcino
Kol. Nowe Worowo
Śmidzięcino
Brzezinka
Kluczewo - Kolonia
Lipno
Cieminko
www.ekomap.pl

Obiekty wpisane do rejestru: 1. Zamek, 2. Kościół, 3. Kamienica przy 5-go Marca, 4. Park zdrojowy, 5. Młyn przy Koszalińskiej

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA POŁCZYN ZDRÓJ - SKALA 1:5000
- ZMIANA
UWARUNKOWANIA I KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OZNACZENIA:

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY POŁCZYN ZDRÓJ
- ZMIANA skala 1:25000
UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OZNACZENIA:
GRANICE:
UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENÓW
OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE:
ŚRODOWISKO KULTUROWE:
INNE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE:

Poz. 1386

UCHWAŁA NR XXVIII/267/08
Rady Miejskiej w Trzebiatowie
z dnia 30 grudnia 2008 r.

w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Trzebiatów na 2009 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. d oraz lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218) oraz art. 165, art. 184, art. 188 ust. 2 i art. 195 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, Nr 169, poz. 1420; z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381, Nr 249, poz. 1832; z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791, Nr 140, poz. 984; z 2008 r. Nr 180, poz. 1112) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Dochody budżetu gminy w wysokości - 45.595.909 zł,
zgodnie z załącznikiem nr 1, z tego:

1) dochody bieżące - 40.256.696 zł;
2) dochody majątkowe - 5.339.213 zł.

§ 2. 1. Wydatki budżetu gminy w wysokości - 49.505.593 zł,
zgodnie z załącznikiem nr 2.

2. Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2009 i kolejnych zgodnie z załącznikiem nr 4.

§ 3. 1. Deficyt budżetu gminy w wysokości - 3.909.684 zł,
który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:

1) spłat udzielonych pożyczek w kwocie - 7.484 zł;
2) nadwyżki środków na rachunku bankowym z lat ubiegłych w kwocie - 5.000.000 zł.

2. Przychody budżetu w wysokości 5.507.484 zł, rozchody w wysokości 1.597.800 zł, zgodnie z załącznikiem nr 3.

§ 4. W budżecie tworzy się rezerwy w wysokości - 45.866 zł,
w tym:

– rezerwa ogólna w kwocie - 30.866 zł,
– rezerwa celowa na zarządzanie kryzysowe w kwocie - 15.000 zł.

§ 5. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami, zgodnie z załącznikiem nr 10.

§ 6. 1. Ustala się dochody w kwocie 300.000 zł z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki w kwocie 290.000 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

2. Ustala się wydatki w kwocie 20.000 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii.

§ 7. 1. Dotację podmiotową dla instytucji kultury - Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury w Trzebiatowie, przeznaczoną na prowadzenie zadań dotyczących upowszechniania kultury w Gminie w wysokości 1.000.000 zł, zgodnie z załącznikiem nr 6.

2. Dotacje celowe na zadania własne gminy realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku na łączną kwotę 1.224.000 zł, zgodnie załącznikiem nr 7.

3. Dotacje celowe na zadania własne gminy realizowane przez podmioty należące do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku na łączną kwotę 15.000 zł, zgodnie załącznikiem nr 8.

§ 8. 1. Ustala się plan przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości:

1) przychody - 177.200 zł;
2) wydatki - 177.700 zł,

zgodnie z załącznikiem nr 5.

§ 9. Wydatki jednostek pomocniczych w wysokości - 142.152 zł, zgodnie z załącznikiem nr 9.

§ 10. Ustala się limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na:

– finansowanie przejściowego deficytu budżetu, do kwoty - 6.000.000 zł.

§ 11. Upoważnia się Burmistrza Trzebiatowa do zaciągania zobowiązań:

1) na finansowanie wydatków na wieloletnie programy:
   a) inwestycyjne w latach 2009 i kolejnych ujęte w załączniku nr 4,
   b) realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie (EFTA) oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych;
2) z tytułu umów, których realizacja w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływa w latach następnych.

§ 12. Upoważnia się Burmistrza Trzebiatowa do:

1) zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu;
2) dokonywania zmian w planie wydatków między rozdziałami i paragrafami tego samego działu klasyfikacji budżetowej;
3) przekazania kierownikom jednostek budżetowych uprawnień do dokonywania przeniesień planowanych wydatków w planie finansowym oraz w planie dochodów własnych;
4) przekazania kierownikom innych jednostek organizacyjnych gminy uprawnień do dokonywania przeniesień w planie wydatków;
5) udzielania w roku budżetowym pożyczek do łącznej kwoty 150.000 zł;
6) lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy.

§ 13. Upoważnia się Burmistrza Trzebiatowa oraz kierowników jednostek organizacyjnych gminy do udzielania pracownikom zaliczek gotówkowych innych niż związane z podróżami służbowymi.

§ 14. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Trzebiatowa.

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Trzebiatowie.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Sławomir Pawlak

Załączniki do uchwały Nr XXVIII/267/08
Rady Miejskiej w Trzebiatowie
z dnia 30 grudnia 2008 r. (poz. 1386)

Załącznik nr 1

Dochody budżetu Gminy Trzebiatów w 2009 r.

w złotych

Dział	Rozdział*	§	Źródło dochodów	Plan 2009 r.	z tego:	
					Dochody bieżące	Dochody majątkowe
1	2	3	4	5	6	7
020			**Leśnictwo**	**4 900**	**4 900**	**0**
	02095		Pozostała działalność	4 900	4 900	0
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*4 900*	*4 900*	
600			**Transport i łączność**	**1 048 300**	**348 300**	**700 000**
	60016		Drogi publiczne gminne	905 300	205 300	700 000
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*5 200*	*5 200*	
		0920	*Pozostałe odsetki*	*100*	*100*	
		2710	*Wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadan bieżących*	*200 000*	*200 000*	
		6298	*Środki na dofinansowanie własnych inestycji gmin (związków gmin), powiatów (zwiazków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł*	*700 000*	*0*	*700 000*
	60041		Infrastruktura portowa	143 000	143 000	0
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*140 000*	*140 000*	
		0970	*Wpływy z różnych dochodów*	*3 000*	*3 000*	
630			**Turystyka**	**1 000**	**1 000**	**0**
	63095		Pozostała działalność	1 000	1 000	0
		0690	*Wpływy z różnych opłat*	*1 000*	*1 000*	
700			**Gospodarka mieszkaniowa**	**5 879 700**	**2 829 700**	**3 050 000**
	70004		Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	1 798 000	1 798 000	0
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*1 798 000*	*1 798 000*	
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	4 081 700	1 031 700	3 050 000
		0470	*Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości*	*450 000*	*450 000*	
		0690	*Wpływy z różnych opłat*	*15 000*	*15 000*	
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*306 700*	*306 700*	

Dział	Rozdział*	§	Źródło dochodów	Plan 2009 r.	z tego:	
					Dochody bieżące	Dochody majątkowe
1	2	3	4	5	6	7
		0760	*Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności*	*50 000*	*0*	*50 000*
		0770	*Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości*	*3 000 000*	*0*	*3 000 000*
		0920	*Pozostałe odsetki*	*240 000*	*240 000*	
		0970	*Wpływy z różnych dochodów*	*20 000*	*20 000*	
710	**Działalność usługowa**			**47 000**	**47 000**	**0**
	71035	Cmentarze		47 000	47 000	0
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*47 000*	*47 000*	
750	**Administracja publiczna**			**183 924**	**183 924**	**0**
	75011	Urzędy wojewódzkie		161 340	161 340	0
		2010	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami*	*159 700*	*159 700*	
		2360	*Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami*	*1 640*	*1 640*	
	75023	Urzędy gmin		22 584	22 584	0
		0590	*Wpływy z opłat za koncesje i licencje*	*1 000*	*1 000*	
		0690	*Wpływy z różnych opłat*	*12 584*	*12 584*	
		0970	*Wpływy z różnych dochodów*	*9 000*	*9 000*	
751	**Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa**			**2 760**	**2 760**	**0**
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa		2 760	2 760	0
		2010	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami*	*2 760*	*2 760*	
754	**Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**			**98 000**	**98 000**	**0**
	75416	Straż Miejska		98 000	98 000	0
		0570	*Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych*	*80 000*	*80 000*	
		2700	*Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł*	*18 000*	*18 000*	
756	**Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem**			**17 746 897**	**17 746 897**	**0**
	75601	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych		80 100	80 100	0
		0350	*Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej*	*80 000*	*80 000*	
		0910	*Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat*	*100*	*100*	
	75615	Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych		6 959 272	6 959 272	0
		0310	*Podatek od nieruchomości*	*6 164 000*	*6 164 000*	

Dział	Rozdział*	§	Źródło dochodów	Plan 2009 r.	z tego:	
					Dochody bieżące	Dochody majątkowe
1	2	3	4	5	6	7
		0320	*Podatek rolny*	*350 000*	*350 000*	
		0330	*Podatek leśny*	*65 000*	*65 000*	
		0340	*Podatek od środków transportowych*	*95 000*	*95 000*	
		0500	*Podatek od czynności cywilnoprawnych*	*2 000*	*2 000*	
		0910	*Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat*	*20 000*	*20 000*	
		2680	*Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych*	*263 272*	*263 272*	
	75616	Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych		3 989 000	3 989 000	0
		0310	*Podatek od nieruchomości*	*2 150 000*	*2 150 000*	
		0320	*Podatek rolny*	*700 000*	*700 000*	
		0330	*Podatek leśny*	*4 000*	*4 000*	
		0340	*Podatek od środków transportowych*	*115 000*	*115 000*	
		0360	*Podatek od spadków i darowizn*	*28 000*	*28 000*	
		0370	*Opłata od posiadania psów*	*5 000*	*5 000*	
		0430	*Wpływy z opłaty targowej*	*150 000*	*150 000*	
		0440	*Wpływy z opłaty miejscowej*	*370 000*	*370 000*	
		0500	*Podatek od czynności cywilnoprawnych*	*410 000*	*410 000*	
		0560	*Zaległości z podatków zniesionych*	*2 000*	*2 000*	
		0910	*Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat*	*55 000*	*55 000*	
	75618	Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw		666 000	666 000	0
		0410	*Wpływy z opłaty skarbowej*	*70 000*	*70 000*	
		0460	*Wpływy z opłaty eksploatacyjnej*	*80 000*	*80 000*	
		0480	*Wpływy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu*	*300 000*	*300 000*	
		0490	*Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw*	*216 000*	*216 000*	
	75621	Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa		6 052 525	6 052 525	0
		0010	*Podatek dochodowy od osób fizycznych*	*5 752 525*	*5 752 525*	
		0020	*Podatek dochodowy od osób prawnych*	*300 000*	*300 000*	
758	**Różne rozliczenia**			**11 511 073**	**11 511 073**	**0**
	75801	Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego		9 227 087	9 227 087	0
		2920	*Subwencje ogólne z budżetu państwa*	*9 227 087*	*9 227 087*	
	75807	Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin		1 958 353	1 958 353	0
		2920	*Subwencje ogólne z budżetu państwa*	*1 958 353*	*1 958 353*	
	75814	Różne rozliczenia finansowe		85 000	85 000	0
		0920	*Pozostałe odsetki*	*85 000*	*85 000*	
	75831	Część równoważąca subwencji ogólnej dla gmin		240 633	240 633	0
		2920	*Subwencje ogólne z budżetu państwa*	*240 633*	*240 633*	

Dział	Rozdział*	§	Źródło dochodów	Plan 2009 r.	z tego:	
					Dochody bieżące	Dochody majątkowe
1	2	3	4	5	6	7
801			**Oświata i wychowanie**	**572 942**	**572 942**	**0**
	80101		Szkoły podstawowe	29 476	29 476	0
		0690	*Wpływy z różnych opłat*	*105*	*105*	
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*28 471*	*28 471*	
		0970	*Wpływy z różnych dochodów*	*900*	*900*	
	80104		Przedszkola	370 766	370 766	0
		0830	*Wpływy z usług*	*370 506*	*370 506*	
		0920	*Pozostałe odsetki*	*10*	*10*	
		0970	*Wpływy z różnych dochodów*	*250*	*250*	
	80110		Gimnazja	10 700	10 700	0
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*10 700*	*10 700*	
	80195		Pozostała działalność	*162 000*	*162 000*	
		2030	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)*	*162 000*	*162 000*	
852			**Pomoc społeczna**	**6 872 000**	**6 872 000**	**0**
	85212		Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 410 000	5 410 000	0
		2010	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami*	*5 410 000*	*5 410 000*	
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	68 000	68 000	0
		2010	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami*	*68 000*	*68 000*	
	85214		Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	911 000	911 000	0
		2010	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami*	*638 000*	*638 000*	
		2030	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)*	*273 000*	*273 000*	
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	354 000	354 000	0
		0830	*Wpływy z usług*	*15 000*	*15 000*	
		2030	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)*	*339 000*	*339 000*	
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	15 000	15 000	0
		0830	*Wpływy z usług*	*15 000*	*15 000*	

Dział	Rozdział*	§	Źródło dochodów	Plan 2009 r.	z tego:	
					Dochody bieżące	Dochody majątkowe
1	2	3	4	5	6	7
	85295	Pozostała działalność		114 000	114 000	0
		2030	*Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)*	*114 000*	*114 000*	
854	**Edukacyjna opieka wychowawcza**			**5 000**	**5 000**	**0**
	85417	Szkolne schroniska młodzieżowe		5 000	5 000	0
		0830	*Wpływy z usług*	*5 000*	*5 000*	
900	**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**			**5 000**	**5 000**	**0**
	90003	Oczyszczanie miast i wsi		5 000	5 000	0
		0830	*Wpływy z usług*	*5 000*	*5 000*	
921	**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**			**5 200**	**5 200**	**0**
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby		5 200	5 200	0
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*5 200*	*5 200*	
926	**Kultura fizyczna i sport**			**1 612 213**	**23 000**	**1 589 213**
	92601	Obiekty sportowe		1 612 213	23 000	1 589 213
		0750	*Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, j.s.t. lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze*	*23 000*	*23 000*	
		6290	*Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł (Min. Sportu)*	*850 000*	*0*	*850 000*
		6298	*Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin(związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorzadów województw pozyskane z innych źródeł- Euroboisko*	*739 213*	*0*	*739 213*
			Ogółem:	**45 595 909**	**40 256 696**	**5 339 213**

Załącznik nr 2

Wydatki budżetu Gminy Trzebiatów na 2009 r.

w złotych

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan na 2009 r. (5+11)	z tego:							
				Wydatki bieżące	w tym:					Wydatki majątkowe
					Wynagro-dzenia	Pochodne od wynagro-dzeń	Dotacje	Wydatki na obsługę długu	Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
010	**Rolnictwo i łowiectwo**		**116 000**	**116 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	01008	Melioracje wodne	50 000	50 000						
	01030	Izby rolnicze	26 000	26 000						
	01095	Pozostała działalność	40 000	40 000						
600	**Transport i łączność**		**6 211 000**	**1 870 000**	**637 300**	**126 800**	**0**	**0**	**0**	**4 341 000**
	60014	Drogi publiczne powiatowe	350 000	0						350 000
	60016	Drogi publiczne gminne	4 570 000	1 579 000	483 100	98 200				2 991 000
	60041	Infrastruktura portowa	791 000	291 000	154 200	28 600				500 000
	60095	Pozostała działalność	500 000	0						500 000
630	**Turystyka**		**1 078 000**	**578 000**	**10 000**	**0**	**5 000**	**0**	**0**	**500 000**
	63095	Pozostała działalność	1 078 000	578 000	10 000		5 000			500 000
700	**Gospodarka mieszkaniowa**		**2 534 700**	**2 354 700**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**180 000**
	70004	Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	1 798 000	1 798 000						
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	336 700	306 700						30 000
	70095	Pozostała działalność	400 000	250 000						150 000
710	**Działalność usługowa**		**376 500**	**376 500**	**6 000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	71004	Plany zagospodarowania przestrzennego	200 000	200 000	6 000					
	71014	Opracowania geodezyjne i kartograficzne	150 000	150 000						
	71035	Cmentarze	26 500	26 500						

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan na 2009 r. (5+11)	z tego:						
				Wydatki bieżące	w tym:					Wydatki majątkowe
					Wynagro-dzenia	Pochodne od wynagro-dzeń	Dotacje	Wydatki na obsługę długu	Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
750	**Administracja publiczna**		**4 790 300**	**4 540 300**	**2 768 500**	**471 400**	**15 000**	**0**	**0**	**250 000**
	75011	Urzędy wojewódzkie	179 700	179 700	144 900	25 500				
	75022	Rady gmin	410 000	410 000	76 600	13 900				
	75023	Urzędy gmin	3 931 600	3 681 600	2 542 000	432 000				250 000
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	145 000	145 000	5 000		15 000			
	75095	Pozostała działalność	124 000	124 000						
751	**Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa**		**2 760**	**2 760**	**2 350**	**410**	**0**	**0**	**0**	**0**
	75101	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 760	2 760	2 350	410				
754	**Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa**		**1 093 000**	**963 000**	**377 410**	**69 565**	**0**	**0**	**0**	**130 000**
	75405	Komendy powiatowe Policji	130 000	130 000						
	75406	Straż Graniczna	8 000	8 000						
	75412	Ochotnicze straże pożarne	470 000	370 000	107 410	21 565				100 000
	75414	Obrona cywilna	10 000	10 000						
	75416	Straż Miejska	370 000	370 000	267 000	47 500				
	75495	Pozostała działalność	105 000	75 000	3 000	500				30 000
756	**Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem**		**190 000**	**190 000**	**118 000**	**26 500**	**0**	**0**	**0**	**0**
	75647	Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych	190 000	190 000	118 000	26 500				

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan na 2009 r. (5+11)	z tego:							
				Wydatki bieżące	w tym:						Wydatki majątkowe
					Wynagro-dzenia	Pochodne od wynagro-dzeń	Dotacje	Wydatki na obsługę długu	Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
757		**Obsługa długu publicznego**	**1 189 000**	**1 189 000**	**0**	**0**	**0**	**1 189 000**	**0**	**0**	
	75702	Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego	1 189 000	1 189 000				1 189 000			
758		**Różne rozliczenia**	**45 866**	**45 866**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
	75818	Rezerwy ogólne i celowe	45 866	45 866							
801		**Oświata i wychowanie**	**13 858 430**	**13 813 430**	**8 916 682**	**1 688 436**	**0**	**0**	**0**	**45 000**	
	80101	Szkoły podstawowe	6 999 776	6 999 776	4 873 989	958 873					
	80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	240 000	240 000	126 693	22 363					
	80104	Przedszkola	2 010 000	1 965 000	1 265 000	214 000				45 000	
	80110	Gimnazja	3 722 761	3 722 761	2 577 000	480 500					
	80113	Dowożenie uczniów do szkół	634 000	634 000	74 000	12 700					
	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	66 893	66 893							
	80195	Pozostała działalność	185 000	185 000							
851		**Ochrona zdrowia**	**330 000**	**330 000**	**76 114**	**6 603**	**145 000**	**0**	**0**	**0**	
	85153	Zwalczanie narkomanii	20 000	20 000	10 000						
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	290 000	290 000	66 114	6 603	130 000				
	85195	Pozostała działalność	20 000	20 000			15 000				
852		**Pomoc społeczna**	**8 623 600**	**8 623 600**	**885 850**	**156 000**	**24 000**	**0**	**0**	**0**	
	85212	Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 421 000	5 421 000	100 850	18 000	*/				
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	68 000	68 000							

Dział	Rozdział	Nazwa	Plan na 2009 r. (5+11)	z tego:						
				Wydatki bieżące	w tym:					Wydatki majątkowe
					Wynagro-dzenia	Pochodne od wynagro-dzeń	Dotacje	Wydatki na obsługę długu	Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1 142 500	1 142 500						
	85215	Dodatki mieszkaniowe	450 000	450 000						
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	989 000	989 000	785 000	138 000				
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	245 000	245 000						
	85295	Pozostała działalność	308 100	308 100			24 000			
854	**Edukacyjna opieka wychowawcza**		**341 937**	**341 937**	**227 958**	**42 716**	**0**	**0**	**0**	**0**
	85401	Świetlice szkolne	282 850	282 850	223 958	42 009				
	85415	Pomoc materialna dla uczniów	50 000	50 000						
	85417	Szkolne schroniska młodzieżowe	6 507	6 507	4 000	707				
	85446	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	2 580	2 580						
900	**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska**		**3 850 000**	**1 700 000**	**90 000**	**15 800**	**0**	**0**	**0**	**2 150 000**
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	1 500 000	0						1 500 000
	90002	Gospodarka odpadami	150 000	150 000						
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	420 000	420 000	90 000	15 800				
	90004	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	220 000	220 000						
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	1 050 000	900 000						150 000
	90095	Pozostała działalność	510 000	10 000						500 000
921	**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego**		**1 790 000**	**1 340 000**	**18 000**	**2 500**	**1 100 000**	**0**	**0**	**450 000**
	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	20 000	20 000						
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1 670 000	1 220 000	18 000	2 500	1 000 000			450 000
	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	100 000	100 000			100 000			0
926	**Kultura fizyczna i sport**		**3 084 500**	**1 544 500**	**123 880**	**18 400**	**950 000**	**0**	**0**	**1 540 000**
	92601	Obiekty sportowe	1 856 500	316 500	104 880	18 400				1 540 000
	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	1 228 000	1 228 000	19 000		950 000			
Ogółem wydatki			**49 505 593**	**39 919 593**	**14 258 044**	**2 625 130**	**2 239 000**	**1 189 000**	**0**	**9 586 000**

*/ podana kwota pochodnych od wynagrodzeń w rozdziale 85212 nie obejmuje kwoty 39.000 zł z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne podopiecznych

Załącznik nr 3

Przychody i rozchody budżetu w 2009 r.

w złotych

Lp.	Treść	Klasyfikacja §	Kwota 2009 r.
1	2	3	4
Przychody ogółem:			**5 507 484**
1.	Kredyty	§ 952	
2.	Pożyczki	§ 952	500 000
3.	Pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE	§ 903	
4.	Spłaty pożyczek udzielonych	§ 951	7 484
5.	Prywatyzacja majątku jst	§ 944	
6.	Nadwyżka budżetu z lat ubiegłych	§ 957	
7.	Papiery wartościowe (obligacje)	§ 931	
8.	Inne źródła (wolne środki)	§ 955	5 000 000
Rozchody ogółem:			**1 597 800**
1.	Spłaty kredytów	§ 992	
2.	Spłaty pożyczek	§ 992	508 000
3.	Spłaty pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE	§ 963	
4.	Udzielone pożyczki	§ 991	89 800
5.	Lokaty	§ 994	
6.	Wykup papierów wartościowych (obligacji)	§ 982	1 000 000
7.	Rozchody z tytułu innych rozliczeń	§ 995	

Załącznik nr 4

Limity wydatków Gminy Trzebiatów na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2009 i kolejnych

w złotych

Lp.	Dział	Rozdz.	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe (w zł)	Źródła finansowania	Plan 2009 roku	Planowane wydatki		
										2010 r.	2011 r.	po roku 2011
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	600	60013	6050	Budowa obwodnicy	UM (wspólnie z Województwem)	2010-2011	1 000 000	**OGÓŁEM:**	0	500 000	500 000	
								środki JST		500 000	500 000	
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
2	600	60014	6050	Przebudowa drogi Mrzeżyno-Dźwirzyno-Kołobrzeg wraz z przebudową mostu nad kanałem Resko	UM (wspólnie ze Starostwem Pow. Kołobrzeg, Starostwem Pow. Gryfice)	2008-2012	3 980 814	**OGÓŁEM:**	350 000	1 000 000	1 500 000	1 000 000
								środki JST	350 000	1 000 000	1 500 000	1 000 000
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
3	600	60016	6050	Droga Siemidarzno	UM	2007-2010	2 170 150	**OGÓŁEM:**	1 400 000	700 000		
								środki JST	1 400 000	700 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
4	600	60016	6050	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych ul.Boczna w Mrzezynie	UM	2009	385 000	**OGÓŁEM:**	385 000	0		
								środki JST	385 000	0		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
5	600	60016	6050	Ulice w mieście - nawierzchnia (Wolności, Okrzei, Żabia)	UM	2007-2010	1 200 000	**OGÓŁEM:**	400 000	400 000	0	
								środki JST	400 000	400 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
6	600	60016	6050	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych - Nowielice	UM	2009	256 000	**OGÓŁEM:**	256 000	0	0	
								środki JST	256 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
7	600	60016	6050	Przebudowa ul. Nadmorskiej, Miłosza, Zacisze w Mrzeżynie	UM	2007-2010	1 060 000	**OGÓŁEM:**	400 000	600 000	0	
								środki JST	400 000	600 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				

Lp.	Dział	Rozdz.	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe (w zł)	Źródła finansowania	Plan 2009 roku	Planowane wydatki		
										2010 r.	2011 r.	po roku 2011
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
8	600	60016	6060	Zakupy inwestycyjne ZDGiGK	ZDGiGK	2009	150 000	**OGÓŁEM:**	150 000			
								środki JST	150 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
9	600	60041	6050	Modernizacja portu rybackiego w Mrzeżynie	UM	2008-2013	6 650 000	**OGÓŁEM:**	500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
								środki JST	500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
10	600	60095	6050	Budowa turystycznych ścieżek rowerowych na terenie Gminy Trzebiatów (Nowielice - Roby)	UM	2006-2010	1 092 598	**OGÓŁEM:**	500 000	500 000	0	
								środki JST	500 000	500 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
11	600	60095	6050	Budowa ścieżki rowerowej Mrzeżyno - Pogorzelica	UM (wspólnie z Gminą Rewal)	2011-2012	139 500	**OGÓŁEM:**	0		30 000	109 500
								środki JST			30 000	109 500
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
12	630	63095	6050	Przebudowa sanitariatów przy zejściu na plażę i modernizacja zejść na plażę	UM	2009	100 000	**OGÓŁEM:**	100 000			
								środki JST	100 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
13	630	63095	6050	Rewitalizacja obszarów miejskich z uwzględnieniem odbudowy dziedzictwa kulturowego (Fontanna, Park, szlak - ul.Zielona)	UM	2007-2011	1 400 000	**OGÓŁEM:**	250 000	500 000	500 000	
								środki JST	250 000	500 000	500 000	
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
14	630	63095	6050	Budowa infrastruktury i wspólnej marki turystycznej zachodniopomorskiego szlaku żeglarskiego	UM	2008-2011	1 075 000	**OGÓŁEM:**	0	500 000	500 000	
								środki JST		500 000	500 000	
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
15	630	63095	6050	Przystanie kajakowe	UM	2007-2009	180 000	**OGÓŁEM:**	150 000			
								środki JST	150 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
16	700	70005	6060	Zakup nieruchomości	UM	2009	30 000	**OGÓŁEM:**	30 000			
								środki JST	30 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				

Lp.	Dział	Rozdz.	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe (w zł)	Źródła finansowania	Plan 2009 roku	Planowane wydatki		
										2010 r.	2011 r.	po roku 2011
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
17	700	70095	6050	Budowa budynków socjalnych	UM	2008-2012	12 487 705	**OGÓŁEM:**	150 000			12 337 705
								środki JST	150 000			12 337 705
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
18	750	75023	6060	UM zakupy inwestycyjne(meble sekretariat, atestowany zestaw komputerowy do kancelarii tajnej, samochód służbowy)	UM	2009	250 000	**OGÓŁEM:**	250 000			
								środki JST	250 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
19	754	75412	6050	Modernizacja bazy OSP dla potrzeb KSRG - rozbudowa remiz (Gołańcz Pomorska, Mrzeżyno)	UM	2008-2010	570 000	**OGÓŁEM:**	100 000	400 000		
								środki JST	100 000	400 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
20	754	75495	6060	Zakupy inwestycyjne dotyczące systemu monitoringu	UM	2009	30 000	**OGÓŁEM:**	30 000			
								środki JST	30 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
21	801	80104	6060	Zakupy inwestycyjne Publiczne Przedszkole	Publiczne Przedszkole	2009	45 000	**OGÓŁEM:**	45 000			
								środki JST	45 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
22	900	90001	6050	Wykonanie dokumentacji na uzbrojenie terenów inwestycyjnych na osiedlu Kołobrzeskim w Trzebiatowie	UM	2010	150 000	**OGÓŁEM:**	0	150 000	0	
								środki JST		150 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
23	900	90001	6050	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie miasta Trzebiatów (budowa kanalizacji, kompostowni oraz odtworzenie nawierzchni po kanalizacji)	UM	2006-2010	4 823 200	**OGÓŁEM:**	1 000 000	1 000 000	0	0
								środki JST	1 000 000	1 000 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				

Lp.	Dział	Rozdz.	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe (w zł)	Źródła finansowania	Plan 2009 roku	Planowane wydatki		
										2010 r.	2011 r.	po roku 2011
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
24	900	90001	6050	Kanalizacja w Mrzeżynie (ul. Boczna i Wiejska)	UM	2009-2010	1 000 000	**OGÓŁEM:**	500 000	500 000	0	0
								środki JST	250 000	250 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje	250 000	250 000		
								inne środki				
25	900	90015	6050	Wykonanie oświetlenia(zejście na plażę nr 3)	UM	2009	150 000	**OGÓŁEM:**	150 000	0	0	
								środki JST	150 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
26	900	90095	6050	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Rogowie	UM	2007-2011	3 157 338	**OGÓŁEM:**	500 000	1 000 000	1 500 000	
								środki JST	250 000	500 000	750 000	
								kredyty, pożyczki i obligacje	250 000	500 000	750 000	
								inne środki				
27	921	92109	6050	Modernizacja świetlic wiejskich w Chomętowie, Gorzysławiu,Trzebuszu wraz z wyposażeniem	UM	2008-2010	600 000	**OGÓŁEM:**	200 000	300 000	0	
								środki JST	200 000	300 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
28	921	92109	6050	Rewitalizacja pałacu wraz z rozbudową i zagospodarowaniem terenu	UM	2008-2011	2 720 000	**OGÓŁEM:**	250 000	750 000	1 500 000	
								środki JST	250 000	750 000	1 500 000	
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
29	921	92109	6050	Budowa świetlic w Nowielicach, Mirosławicach i Wlewie	UM	2010-2011	500 000	**OGÓŁEM:**	0	250 000	250 000	
								środki JST	0	250 000	250 000	
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
30	921	92120	6050	Most z Delfinami	UM	2010	270 000	**OGÓŁEM:**	0	270 000		
								środki JST		270 000		
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
31	926	92601	6050	Budowa hali sportowej w Mrzeżynie	UM	2005-2012	28 837 728	**OGÓŁEM:**	1 000 000	1 000 000	1 000 000	18 817 728
								środki JST	150 000	1 000 000	1 000 000	18 817 728
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki	850 000			

Lp.	Dział	Rozdz.	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe (w zł)	Źródła finansowania	Plan 2009 roku	Planowane wydatki		
										2010 r.	2011 r.	po roku 2011
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
32	926	92601	6050	Budowa boisk i placów zabaw na terenach wiejskich	UM	2008-2011	110 400	**OGÓŁEM:**	0	25 000	25 000	
								środki JST		25 000	25 000	
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
33	926	92601	6050	Budowa kompleksu dwóch boisk w Trzebiatowie	UM (wspólnie z Min. Sportu i Turystyki i Woj. Zach.)	2008-2009	540 000	**OGÓŁEM:**	540 000	0		0
								środki JST	540 000			
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
34	926	92601	6050	Budowa basenu w Trzebiatowie	UM i ZDGiGK	2012-2013	90 000	**OGÓŁEM:**	0			90 000
								środki JST				90 000
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
35	926	92601	6050	Stadion lekkoatletyczny przy ul. Sportowej w Trzebiatowie	UM i ZDGiGK	2010-2013	673 500	**OGÓŁEM:**	0	13 500	150 000	510 000
								środki JST		13 500	150 000	510 000
								kredyty, pożyczki i obligacje				
								inne środki				
Ogółem:							**77 873 933**		**9 586 000**	**12 358 500**	**9 455 000**	**34 864 933**

Załącznik nr 5

Plan przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2009 r.

w złotych

Lp.	§	Dział 900 Rozdział 90011 Wyszczególnienie	Plan na 2009 r.
I.	**x**	**Stan środków obrotowych na początek roku**	**500**
II.	**x**	**Przychody**	**177 200**
1.	**0570**	Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	100
2.	**0580**	Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	100
3.	**0690**	Wpływy z różnych opłat	175 000
4.	**0910**	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	1 500
5.	**0920**	Pozostałe odsetki	500
III.	**x**	**Wydatki**	**177 700**
1.	x	Wydatki bieżące	177 700
a)	**2440**	**Dotacje przekazane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek sektora finansów publicznych**	**15 000**
		Dotacje przekazane na realizację bieżących zadań gminnych z zakresu ochrony środowiska: monitoring składowiska odpadów we Włodarce	15 000
b)	**4210**	**Zakup materiałów i wyposażenia**	**19 700**
		Zakup paliw celem wsparcia działań mających na celu walkę z kłusownictwem na rzece Redze	2 000
		Akcja "Sprzątanie Świata" zakup nagród, poczęstunku i materiałów, w tym worków	6 000
		Edukacja ekologiczna w gminie: zadania własne gminy w zakresie ochrony środowiska, prowadzenie konkursów (Puszkobranie), pomoce dydaktyczne, nagrody i materiały pomocnicze w konkursach wiedzy ekologicznej	5 000
		Środki pozostające w dyspozycji w chwili pojawienia się potrzeb innych lub zwiększenia środków zaplanowanych	6 700
c)	**4300**	**Zakup usług pozostałych**	**120 000**
		Akcja "Sprzątanie Świata" i usuwanie liści kasztanowca: zakup usług, koszt środków transportu	2 000
		Utrzymanie terenów zielonych (cięcia techniczne i sanitarne, nowe nasadzenia)	10 000
		Selektywna zbiórka odpadów wykonywana przez Zarząd Dróg Gminnych i Gospodarki Komunalnej w Trzebiatowie	88 000
		Wykonanie zabiegów odkomarzania na terenie m. Mrzeżyno	5 000

Lp.	§	Wyszczególnienie	Plan na 2009 r.
		Edukacja ekologiczna : dofinansowanie krajowych wycieczek turystyczno - krajoznawczych (m.in. kosztów przejazdu wycieczek organizowanych przez szkoły)	5 000
		Program ochrony środowiska - raport	5 000
		Środki pozostające w dyspozycji w chwili pojawienia się potrzeb innych lub zwiększenia środków zaplanowanych	5 000
d)	**4430**	**Różne opłaty i składki**	**17 000**
		Składki członkowskie CZG R-XXI	17 000
e)	**4410**	**Podróże służbowe krajowe**	**1 000**
		Delegacje krajowe na szkolenia i konferencje z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody	1 000
f)	**4700**	**Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej**	**3 000**
		Szkolenia z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody	3 000
g)	**4740**	**Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych**	**2 000**
		Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznychprzez szkoły na organizację akcji i konkursów wiedzy ekologicznej	2 000
2.	x	Wydatki majątkowe	0
IV.	**x**	**Stan środków obrotowych na koniec roku**	**0**

Załącznik nr 6

Dotacje podmiotowe w 2009 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa instytucji	Kwota dotacji
1	2	3	4	5
1	921	92109	Trzebiatowski Ośrodek Kultury	1 000 000
Ogółem				**1 000 000**

Załącznik nr 7

Dotacje celowe na zadania własne gminy realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych w 2009 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Kwota dotacji
1	2	3	4	5
1	630	63095	Organizacja imprez rekreacyjnych	5 000
2	851	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	130 000
3	851	85195	Organizacja imprez z udziałem osób niepełnosprawnych	15 000
4	852	85295	Opieka nad bezdomnymi	24 000
5	921	92120	Remonty obiektów zabytkowych, w tym:	100 000
			- Parafia Rzymskokatolicka w Trzebiatowie	*50 000*
			- Parafia Rzymskokatolicka Mrzeżyno	*20 000*
			- pozostała kwota	*30 000*
6	926	92605	Organizacja sportu w gminie	950 000
Ogółem				**1 224 000**

Załącznik nr 8

Dotacje celowe na zadania własne gminy realizowane przez podmioty należące do sektora finansów publicznych w 2009 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Kwota dotacji
1	2	3	4	5
1	750	75075	Marketing, rozwój gospodarczy i integracja europejska	15 000
Ogółem				**15 000**

Załącznik nr 9

Wydatki jednostek pomocniczych w 2009 r.

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa jednostki pomocniczej	Kwota
1	2	3	4	5
1	921	92109	Bieczyno	4 400
2	921	92109	Chomętowo	10 000
3	921	92109	Gąbin	3 500
4	921	92109	Gołańcz Pomorska Osiedle	10 000
5	921	92109	Gołańcz Pomorska Wieś	5 622
6	921	92109	Gorzysław	3 500
7	921	92109	Gosław	3 500
8	921	92109	Jaromin Osiedle	13 500
9	921	92109	Kłodkowo	5 230
10	921	92109	Lewice	3 500
11	921	92109	Mirosławice	3 500
12	921	92109	Mrzeżyno	3 500
13	921	92109	Mrzeżyno Osiedle	3 500
14	921	92109	Nowielice	3 500
15	921	92109	Roby	3 500
16	921	92109	Rogowo Osiedle	3 500
17	921	92109	Rogozina	3 500
18	921	92109	Sadlno	10 000
19	921	92109	Siemidarżno	4 900
20	921	92109	Trzebiatów II	3 500
21	921	92109	Trzebusz	3 500
22	921	92109	Trzebusz Osiedle	10 000
23	921	92109	Wlewo	3 500
24	921	92109	Włodarka	3 500
25	921	92109	Pozostała kwota	16 000
Ogółem				**142 152**

Załącznik nr 10

Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami w 2009 r.

w złotych

Dział	Rozdział	Dotacje ogółem	Wydatki ogółem (5+9)	z tego:				
				Wydatki bieżące	w tym:			Wydatki majątkowe
					wynagrodzenia	pochodne od wynagrodzeń	świadczenia społeczne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
750	75011	159 700	159 700	159 700	129 500	20 900		
751	75101	2 760	2 760	2 760	2 350	410		
852	85212	5 410 000	5 410 000	5 410 000	100 850	*/ 18000	5 208 700	
852	85213	68 000	68 000	68 000			68 000	
852	85214	638 000	638 000	638 000			638 000	
Ogółem		**6 278 460**	**6 278 460**	**6 278 460**	**232 700**	**39 310**	**5 914 700**	**0**

*/ podana kwota pochodnych od wynagrodzeń w rozdziale 85212 nie obejmuje kwoty 39.000 zł z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne podopiecznych

Poz. 1387

UCHWAŁA NR XXXI/332/2009
Rady Miejskiej w Węgorzynie
z dnia 29 kwietnia 2009 r.

w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela oraz w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin.

Na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600; z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542 i Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1369, Nr 247, poz. 1821; z 2008 r. Nr 145, poz. 917; z 2009 r. Nr 1, poz. 1) Rada Miejska w Węgorzynie uchwala, co następuje:

§ 1. Obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, prowadzonych przez nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela wynosi:

Lp.	*Stanowiska*	*Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin*
1.	Pedagodzy i psycholodzy zatrudnieni we wszystkich typach i rodzajach przedszkoli, szkół i placówek	22
2.	Nauczyciele wchodzący w skład zespołu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, logopedzi	22
3.	Rehabilitanci i nauczyciele prowadzący gimnastykę korekcyjną	22
4.	Nauczyciele prowadzący zajęcia w oddziałach mieszanych, obejmujących zarówno dzieci sześcioletnie, jak i dzieci innych grup wiekowych w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego	22
5.	Oligofrenopedagog, nauczyciel wspomagający w klasie integracyjnej, pedagog specjalny prowadzący zajęcia rewalidacyjne	22

§ 2. 1. Określa się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, według wzoru:

$$W = (x_1 + x_2): [(x_1: y_1) + (x_2: y_2)]$$

gdzie:
x_1, x_2 ... - oznacza ilość godzin poszczególnych stanowisk przydzieloną nauczycielowi w arkuszu organizacji szkoły,
y_1, y_2 ... - oznacza tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych określoną dla danych stanowisk w art. 42 ust. 3 ustawy oraz § 1 uchwały.

2. Wymiar, o którym mowa w ust. 1 przyjmuje się w pełnych godzinach tak, że godzinę do 0,5 pomija się, a godzinę co najmniej 0,5 przyjmuje się za pełną.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXVI/307/2005 Rady Miejskiej w Węgorzynie z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie zatwierdzenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla pedagogów, logopedów i kierowników świetlic szkolnych.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2009 r.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Monika Kuźmińska

Poz. 1388

UCHWAŁA NR XXXI/335/2009
Rady Miejskiej w Węgorzynie
z dnia 29 kwietnia 2009 r.

w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Węgorzyno.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; z 2009 r. Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420) oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115; Nr 23, poz. 136; Nr 192, poz. 1381; z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391; z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101, Nr 227, poz. 1505) po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu w Łobzie, Rada Miejska w Węgorzynie uchwala, co następuje:

§ 1. Zalicza się do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Węgorzyno następujące drogi publiczne będące drogami powiatowymi:

1) część drogi powiatowej nr 0937Z Mielno - Runowo na odcinku Sielsko - Runowo o nawierzchni gruntowej;
2) drogę powiatową nr 0952Z, stanowiącą ul. Szkolną w Węgorzynie;
3) drogę powiatową nr 0949Z, stanowiącą ul. Ks. F. Sosnowskiego w Węgorzynie;
4) drogę powiatową nr 0951Z, stanowiącą ul. Przemysłową w Węgorzynie.

§ 2. Ustala się przebieg dróg określonych w § 1 zgodnie z załącznikami graficznymi nr 1 - 4 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzyna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2010 r.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Monika Kuźmińska

Poz. 1389

UCHWAŁA NR XXXI/336/2009
Rady Miejskiej w Węgorzynie
z dnia 29 kwietnia 2009 r.

w sprawie pozbawiania drogi gminnej położonej na terenie gminy Węgorzyno dotychczasowej kategorii.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; z 2009 r. Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115; Nr 23, poz. 136; Nr 192, poz. 1381; z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391; z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101, Nr 227, poz. 1505) po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu w Łobzie, Rada Miejska w Węgorzynie uchwala, co następuje:

§ 1. Pozbawia się kategorii drogi gminnej drogi prowadzącej od miejscowości Sielsko do skrzyżowania z drogą nr 0914Z oznaczonej numerem 272019Z w celu zaliczenia do kategorii dróg powiatowych.

§ 2. Ustala się przebieg drogi określonej w § 1 zgodnie z załącznikiem graficznym nr 1 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Węgorzyna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2010 r.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Monika Kuźmińska

Poz. 1390

UCHWAŁA NR XXXVIII/259/2009
Rady Miejskiej w Złocieńcu
z dnia 30 kwietnia 2009 r.

w sprawie regulaminu określającego szczegółowe warunki korzystania z kąpielisk w Gminie Złocieniec.

Na podstawie § 8 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. Nr 57, poz. 358), w zw. z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675; z 2008 r. Nr 195, poz. 1200), Rada Miejska w Złocieńcu uchwala, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe warunki korzystania z następujących kąpielisk w Gminie Złocieniec:

1) nad jez. Siecino: Kemping „Island Camp" Cieszyno 40, Pole namiotowe „Gęsia Łączka" w Cieszynie;
2) nad jez. Dłusko

w drodze regulaminu stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Urszula Ptak

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/259/2009
Rady Miejskiej w Złocieńcu
z dnia 30 kwietnia 2009 r. (poz. 1390)

Regulamin określający szczegółowe warunki korzystania z kąpielisk w Gminie Złocieniec

§ 1. 1. Niniejszy regulamin określający szczegółowe warunki korzystania z kąpielisk w Gminie Złocieniec obowiązuje wszystkie osoby korzystające z kąpielisk:

1) nad jez. Siecino: Kemping „Island Camp" Cieszyno 40, Pole namiotowe „Gęsia Łączka" w Cieszynie;
2) nad jez. Dłusko, zwane dalej „kąpieliskami".

2. Kąpieliska są strzeżone przez ratownika w okresie od 30 czerwca do 31 sierpnia w godzinach od 10.00 - 18.00, gdy wywieszona jest biała flaga przez 7 dni w tygodniu.

§ 2. Kolory flag oznaczają:

1) biała - kąpiel dozwolona;
2) czerwona - zakaz kąpieli;
3) brak flagi - kąpielisko nieczynne.

§ 3. Kąpiel przy wywieszonej czerwonej fladze oraz zakazie kąpieli ogłoszonym przez ratownika jest zabroniona.

§ 4. Ratownikami są osoby upoważnione i noszące ubiór z emblematem WOPR.

§ 5. Osoby korzystające z kąpieliska zobowiązane są do ścisłego stosowania się do zaleceń ratownika.

§ 6. Dzieci do lat 7 mogą przebywać na terenie kąpieliska oraz kąpać się wyłącznie pod opieką osób dorosłych.

§ 7. Korzystanie z kąpieliska dzieci i młodzieży przebywających na koloniach i obozach dozwolony jest tylko w zorganizowanych grupach liczących do 10 dzieci pod opieką co najmniej 1 osoby dorosłej.

§ 8. Zabrania się:

1) wstępu i przebywania na terenie kąpieliska osobom, których stan wskazuje na spożycie alkoholu;
2) przekraczania granicy strefy oznaczonej przez osoby, które nie potrafią pływać;
3) wnoszenia i spożywania alkoholu oraz środków odurzających na terenie kąpieliska;
4) rozpalania ognisk;
5) wrzucania i popychania do wody osób znajdujących się na pomostach;
6) wrzucania do wody jakichkolwiek przedmiotów mogących zagrozić zdrowiu lub życiu osób kąpiących się;
7) wszczynania fałszywych alarmów i prowokujących sytuacji grożących utonięciem lub innym wypadkiem.

§ 9. Dla zachowania odpowiednich warunków wypoczynku apeluje się o ograniczenie hałasu, również przy korzystaniu z własnych odbiorników radiowych itp.

§ 10. Wprowadzenie psów na teren kąpieliska dozwolone jest tylko na smyczy i w kagańcu, natomiast kąpiel psów w jeziorze na terenie kąpieliska jest zabroniona. Zakazane jest wprowadzanie na teren kąpieliska innych zwierząt.

§ 11. Wjazd na teren plaży samochodem poza miejsce wyznaczone (parking), możliwy jest tylko za zgodą gospodarza obiektu.

§ 12. Wszystkie osoby przebywające na terenie kąpieliska zobowiązane są do przestrzegania niniejszego regulaminu oraz zobowiązane są podporządkować się do poleceń ratownika.

§ 13. Osoby naruszające porządek publiczny lub przepisy niniejszego regulaminu usuwane będą z terenu kąpieliska niezależnie od ewentualnego skierowania sprawy na drogę postępowania o wykroczeniach lub innego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 14. Osoby korzystające ze sprzętu wodnego lub urządzeń kąpieliska ponoszą pełną odpowiedzialność materialną za wyrządzone szkody.

Poz. 1391

UCHWAŁA NR XXXV/183/09
Rady Powiatu w Białogardzie
z dnia 16 kwietnia 2009 r.

w sprawie wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi przez wyznaczoną jednostkę oraz za parkowanie usuniętego pojazdu na wyznaczonym parkingu strzeżonym.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 t.j.; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458) i art. 130a ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 t.j., Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486, Nr 180, poz. 1494 i 1497; z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410, Nr 235, poz. 1701; z 2007 r. Nr 52, poz. 348, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845, Nr 176, poz. 1238; z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i poz. 1426, Nr 223, poz. 1461 i poz. 1462, Nr 234, poz. 1573 i poz. 1574; z 2009 r. Nr 3, poz. 11) Rada Powiatu w Białogardzie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się opłaty za usunięcie pojazdu z drogi na koszt właściciela przez jednostkę wyznaczoną przez Starostę Białogardzkiego w wysokości:

1) dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nie przekraczającej 3,5 tony:
   a) 150,00 zł - przy odległości (liczonej wraz z dojazdem do usuwanego pojazdu) nie przekraczającej 20 km,
   b) 4,00 zł - za każdy następny rozpoczęty kilometr;
2) dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony:
   a) 180,00 zł - przy odległości (liczonej wraz z dojazdem do usuwanego pojazdu) nie przekraczającej 20 km,
   b) 5,00 zł - za każdy następny rozpoczęty kilometr.

2. Ustala się opłaty za parkowanie usuniętego na koszt właściciela pojazdu na wyznaczonym przez Starostę Białogardzkiego parkingu strzeżonym w wysokości:

1) dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony:
   a) 1,00 zł - za parkowanie pojazdu do 1 godziny,
   b) 10,00 zł - za parkowanie pojazdu powyżej 1 godziny do 24 godzin,
   c) 5,00 zł - za każdą następną rozpoczętą dobę parkowania;
2) dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony:
   a) 1,50 zł - za parkowanie pojazdu do 1 godziny,
   b) 15,00 zł - za parkowanie pojazdu powyżej 1 godziny do 24 godzin,
   c) 7,50 zł - za każdą następną rozpoczętą dobę parkowania.

§ 2. Opłaty, o których mowa w § 1 są opłatami brutto.

§ 3. Traci moc uchwała Rady Powiatu w Białogardzie Nr V/37/07 z dnia 26 lutego 2007 r. w sprawie wysokości opłat za usunięcie pojazdu z drogi przez wyznaczoną jednostkę oraz za parkowanie usuniętego pojazdu na wyznaczonym parkingu strzeżonym (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 45, poz. 645).

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jan Maciążek

Poz. 1392

UCHWAŁA NR XXXIII/175/2009
Rady Powiatu Drawskiego
z dnia 23 kwietnia 2009 r.

w sprawie uchwalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Drawski.

Na podstawie art. 30 ust. 6 i art. 54 ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, Nr 170, poz. 1218, Nr 220, poz. 1600; z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369, Nr 247, poz. 1821; z 2008 r. Nr 145, poz. 917; Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 1, poz. 1) oraz § 5, § 6, § 7, § 8, § 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2005 r. Nr 22, poz. 181; z 2006 r. Nr 43, poz. 293; z 2007 r. Nr 56, poz. 372; z 2008 r. Nr 42, poz. 257), Rada Powiatu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się regulamin określający wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagrodzenia, a także wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Drawski.

§ 2. Ilekroć w dalszych przepisach uchwały jest mowa bez bliższego określenia o:

1) Karcie Nauczyciela - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zmianami);
2) szkole - należy przez to rozumieć także zespół szkół lub placówkę oświatową, dla której organem prowadzącym jest Powiat Drawski;
3) dyrektorze lub wicedyrektorze - należy przez to rozumieć dyrektora lub wicedyrektora jednostki, o której mowa w pkt 2;
4) roku szkolnym - należy przez to rozumieć okres pracy szkoły od 1 września danego roku do 31 sierpnia roku następnego;
5) klasie - należy przez to rozumieć także oddział;
6) uczniu - należy przez to rozumieć także wychowanka;
7) tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin - należy przez to rozumieć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

Dodatek za wysługę lat

§ 3. 1. Nauczycielowi przysługuje dodatek za wysługę lat w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego.

2. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się okresy poprzedniego zatrudnienia we wszystkich zakładach pracy, bez względu na sposób ustania stosunku pracy.

3. Nauczycielowi pozostającemu jednocześnie w więcej niż jednym stosunku pracy okresy uprawniające do dodatku za wysługę lat ustala się odrębnie dla każdego stosunku pracy z zastrzeżeniem ust. 4 i 5. Do okresu zatrudnienia uprawniającego do dodatku za wysługę lat nie wlicza się okresu pracy w innym zakładzie, w którym pracownik jest lub był jednocześnie zatrudniony. Do okresu dodatkowego zatrudnienia nie podlegają zaliczeniu okresy podstawowego zatrudnienia.

4. Nauczycielowi pozostającemu w stosunku pracy jednocześnie w kilku szkołach, w wymiarze łącznie nie przekraczającym obowiązującego nauczyciela wymiaru zajęć, do okresów uprawniających do dodatku za wysługę lat w każdej ze szkół zalicza się okresy zatrudnienia, o których mowa w ust. 2.

5. Do okresów pracy wymaganych do nabycia prawa do dodatku za wysługę lat zalicza się okresy pracy wykonywanej w wymiarze nie niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć.

6. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się także inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

7. Dodatek za wysługę lat przysługuje:

a) począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym nauczyciel nabył prawo do dodatku lub do wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca,
b) za dany miesiąc, jeżeli nabycie prawa do dodatku lub wyższej jego stawki nastąpiło od pierwszego dnia miesiąca.

8. Dodatek za wysługę lat wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

9. O zmianie wysokości dodatku pracodawca powiadamia pracownika na piśmie.

Dodatek motywacyjny

§ 4. 1. Szczegółowymi warunkami przyznania nauczycielowi dodatku motywacyjnego są:

1) osiągnięcia w realizowanym procesie dydaktycznym, a w szczególności:
   a) uzyskiwanie przez uczniów, z uwzględnieniem ich możliwości oraz warunków pracy nauczyciela, dobrych osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych, potwierdzonych wynikami klasyfikacji lub promocji, efektami egzaminów i sprawdzianów,
   b) potwierdzone osiągnięcia uczniów w konkursach, olimpiadach i turniejach w realizowanym procesie dydaktycznym;
2) osiągnięcia wychowawczo-opiekuńcze, a w szczególności:
   a) umiejętne rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów m.in. we współpracy z ich rodzicami (opiekunami),
   b) odpowiednie rozpoznanie środowiska wychowawczego uczniów, aktywne i efektywne działanie na rzecz uczniów potrzebujących opieki, z uwzględnieniem ich potrzeb, a w szczególności w stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) właściwymi instytucjami i osobami świadczącymi pomoc socjalną,
   c) podejmowanie działań w celu przeciwdziałania agresji, patologiom i uzależnieniom;
3) adaptacja i praktyczne stosowanie nowoczesnych metod nauczania i wychowania, skutkujących efektami w procesie kształcenia i wychowania poprzez m.in.:
   a) wprowadzanie innowacji pedagogicznych,
   b) opracowanie i wdrażanie autorskich programów nauczania,
   c) opracowanie i prowadzenie projektów edukacyjnych;
4) posiadanie co najmniej dobrej oceny pracy lub oceny pozytywnej za okres stażu;
5) szczególnie efektywne wypełnianie zadań i obowiązków związanych z powierzonym stanowiskiem, ciągły rozwój i doskonalenie jakości swojej pracy, a w szczególności:
   a) systematyczne i efektywne przygotowanie się do przydzielonych obowiązków,
   b) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych,
   c) wzbogacanie własnego warsztatu pracy,
   d) dbałość o estetykę powierzonych pomieszczeń oraz sprawność powierzonych pomocy dydaktycznych lub urządzeń szkolnych,
   e) prawidłowe prowadzenie dokumentacji szkolnej, w tym pedagogicznej,
   f) rzetelne i terminowe wywiązywanie się z poleceń służbowych i powierzonych obowiązków;

6) zaangażowanie w realizację czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela, a w szczególności:
   a) inicjowanie i organizowanie imprez oraz uroczystości szkolnych,
   b) opieka nad samorządem uczniowskim lub innymi organizacjami uczniowskimi działającymi na terenie szkoły,
   c) inicjowanie i prowadzenie nadobowiązkowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
   d) udział w komisjach przedmiotowych, egzaminacyjnych i innych,
   e) prowadzenie lekcji koleżeńskich, przejawianie innych form aktywności w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego nauczycieli,
   f) aktywny udział w realizowaniu innych zadań statutowych szkoły;
7) realizowanie zadań edukacyjnych i wychowawczych, wynikających z przyjętych przez radę pedagogiczną, a w szczególności:
   a) rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów w czasie wolnym,
   b) włączanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły,
   c) realizacja zadań i podejmowanie inicjatyw istotnie zwiększających udział i rolę szkoły w środowisku lokalnym,
   d) pozyskiwanie sponsorów na rzecz poprawy warunków pracy szkoły.

2. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dodatki motywacyjne dla nauczycieli w przeliczeniu na jeden etat, wynosi procentowo w odniesieniu do wynagrodzeń zasadniczych 4%. Dodatek motywacyjny dla nauczyciela nie może być wyższy niż 20% jego wynagrodzenia zasadniczego.

3. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dodatki motywacyjne dla Dyrektorów w przeliczeniu na jeden etat, wynosi 35% od wynagrodzenia zasadniczego Dyrektorów. Dodatek motywacyjny dla Dyrektora nie może być wyższy niż 50% wynagrodzenia zasadniczego.

Czynniki mające wpływ na wysokość dodatku motywacyjnego określa poniższa tabela:

Czynnik	**Waga**
Wynik egzaminów zewnętrznych	40 %
Wyniki rekrutacji	30 %
Pozyskiwanie środków zewnętrznych w ramach projektów miękkich	30 %

4. Dodatek motywacyjny przyznaje się na czas określony, nie krótszy niż 6 miesięcy i nie dłuższy niż jeden rok.

5. Wysokość dodatku motywacyjnego dla nauczyciela oraz czas, na jaki zostaje przyznany, uwzględniając poziom spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, ustala dyrektor, a w stosunku do dyrektora - Zarząd Powiatu Drawskiego.

6. Dodatek motywacyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

Dodatek funkcyjny

§ 5. 1. Nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora, albo inne stanowisko kierownicze przewidziane w statucie szkoły, przysługuje dodatek funkcyjny w wysokości określonej w poniższej tabeli:

Stanowiska kierownicze	**Stawka dodatku za 1 miesiąc w złotych** **od-do**
Dyrektor szkoły od 9 do 16 oddziałów	500-620
Dyrektor szkoły od 17 do 25 oddziałów	550-750
Dyrektor szkoły powyżej 25 oddziałów	600-950
Wicedyrektor szkoły	300-500
Kierownik centrum kształcenia praktycznego	300-500
Kierownik szkolenia praktycznego	200-400
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	
Dyrektor	450-650
Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne	
Dyrektor	300-450
Internaty	
Kierownik internatu, Kierownik Szkolnego Schroniska Młodzieżowego	200-400

2. Dodatek funkcyjny przysługuje także nauczycielom, którym powierzono obowiązki kierownicze w zastępstwie.

3. Wysokość dodatku funkcyjnego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając wielkość szkoły, liczbę uczniów i oddziałów, złożoność zadań wynikających z zajmowanego stanowiska, liczbę stanowisk kierowniczych w szkole, wyniki pracy szkoły oraz warunki lokalowe, środowiskowe i społeczne, w jakich szkoła funkcjonuje, ustala:

1) dla dyrektora - Zarząd Powiatu Drawskiego;
2) dla pozostałych stanowisk - dyrektor.

4. Dodatek funkcyjny przysługuje za:

1) funkcję wychowawcy klasy - w wysokości 70 zł miesięcznie;
2) funkcję opiekuna stażu - w wysokości 60 zł miesięcznie;
3) funkcję doradcy metodycznego - w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego miesięcznie.

5. Prawo do dodatku funkcyjnego, o którym mowa w ust. 1, 2 i 4, powstaje od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie stanowiska kierowniczego lub funkcji, a jeżeli powierzenie to nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

6. Dodatki funkcyjne, o których mowa w ust. 1, 2 i 4 nie przysługują w okresie nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, w okresie urlopu dla poratowania zdrowia, w okresach, za które nie przysługuje wynagrodzenie zasadnicze oraz od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia stanowiska lub funkcji z innych powodów, a jeśli zaprzestanie tego pełnienia nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.

7. Otrzymywanie dodatku, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie wyłącza prawa do otrzymywania dodatku, o którym mowa w ust. 4.

8. Dodatek funkcyjny wypłaca się z góry, w terminie wypłaty wynagrodzenia.

Dodatek za warunki pracy

§ 6. 1. Zgodnie z postanowieniami art. 34 ust. 1 Karty Nauczyciela oraz § 8 i 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181, z późn. zmianami), nauczycielom przysługuje dodatek za każdą godzinę przeprowadzoną w trudnych warunkach, obejmującą:

1) prowadzenie praktycznej nauki zawodu i zajęć dydaktycznych w zasadniczych zawodowych szkołach specjalnych oraz zajęć opiekuńczo-wychowawczych w internatach z grupami uczniów zawodowych szkół specjalnych upośledzonymi w stopniu lekkim - w wysokości 15% wynagrodzenia zasadniczego;
2) zajęć wychowawczo-dydaktycznych w szkole podstawowej specjalnej, gimnazjum specjalnym oraz 3-letniej szkole przysposabiającej do pracy dla uczniów upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym - w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego;
3) zajęć opiekuńczo-wychowawczych w internatach specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych - w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego;
4) badań psychologicznych i pedagogicznych nieletnich oraz małoletnich, zajęć grupowych i indywidualnych, wynikających z realizacji badań diagnostycznych, terapeutycznych, doradczych i profilaktycznych z młodzieżą i dziećmi niepełnosprawnymi, upośledzonymi w stopniu głębokim, z zaburzeniami zachowania, zagrożonymi niedostosowaniem społecznym, uzależnieniem oraz ich rodzicami lub opiekunami w poradniach psychologiczno-pedagogicznych - w wysokości 5% wynagrodzenia zasadniczego.

2. Uprawnionymi do dodatków w wysokości określonej w ust. 1 są:

1) nauczyciele praktycznej nauki zawodu i zajęć dydaktycznych w zasadniczych zawodowych szkołach specjalnych oraz wychowawcy w internatach prowadzący zajęcia z grupami uczniów szkół specjalnych - ust. 1 pkt 1;
2) nauczyciele w szkole podstawowej specjalnej, gimnazjum specjalnym oraz 3-letniej szkole przysposabiającej do pracy - ust. 1 pkt 2;
3) wychowawcy w internacie specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego - ust. 1 pkt 3;
4) nauczyciele poradni psychologiczno-pedagogicznej - ust. 1 pkt 4.

3. Wysokość dodatku za uciążliwe warunki pracy, określone w § 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. Nr 22, poz. 181, z późn. zmianami) jest równa odpowiedniej stawce dodatku za trudne warunki pracy określonej w ust. 1, powiększonej o 5% wynagrodzenia zasadniczego.

4. W razie zbiegu prawa do dodatków, o których mowa w ust. 1 oraz ust. 3, nauczycielowi przysługuje jeden korzystniejszy dodatek.

5. Nauczycielom szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, prowadzącym zajęcia w klasach łączonych przysługuje dodatek w wysokości 10% stawki godzinowej za każdą przeprowadzoną w tych klasach godzinę zajęć dydaktycznych.

6. Dodatki wypłaca się proporcjonalnie do realizowanego przez nauczycieli obowiązującego pensum w warunkach trudnych lub uciążliwych.

7. Dodatek za warunki pracy wypłaca się z dołu.

Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

§ 7. 1. Wynagrodzenie za jedną godzinę ponadwymiarową nauczyciela oblicza się dzieląc odpowiednią stawkę osobistego zaszeregowania nauczyciela wraz z dodatkiem za warunki pracy przez miesięczną liczbę obowiązkowego wymiaru godzin, ustalonego dla danego rodzaju zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.

2. Wynagrodzenie za jedną godzinę doraźnego zastępstwa ustala się tak jak za jedną godzinę ponadwymiarową.

3. Miesięczną liczbę godzin obowiązkowego wymiaru godzin nauczyciela, o której mowa w ust. 1, oblicza się mnożąc odpowiedni tygodniowy wymiar godzin przez 4,16 z zaokrągleniem do pełnych godzin, w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

4. Ustala się wynagrodzenie za sprawdzanie prac maturalnych w wysokości wynagrodzenia za jedną godzinę obliczonego jak za godzinę ponadwymiarową za każde sprawdzone 3 prace.

5. Ustala się wynagrodzenie za poprawę prac klasowych - z języka polskiego przez wszystkie lata nauki w ilości do dwóch prac w jednej klasie w ciągu roku szkolnego oraz z przedmiotów maturalnych w ostatnim roku nauki w ilości do dwóch prac w jednej klasie w ciągu roku szkolnego - w wysokości wynagrodzenia za jedną godzinę obliczonego jak za godzinę ponadwymiarową za każdych 5 sprawdzonych prac.

6. Ustala się wynagrodzenie za sprawdzanie prac semestralnych w szkołach dla dorosłych - w wysokości wynagrodzenia za jedną godzinę obliczonego jak za godzinę ponadwymiarową za każde 3 prace, z zastrzeżeniem ust. 8.

7. Ustala się wynagrodzenie za przeprowadzenie egzaminów semestralnych w szkołach dla dorosłych - w wysokości wynagrodzenia za jedną godzinę obliczonego jak za godzinę ponadwymiarową za każde 3 osoby, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Egzaminy semestralne, o których mowa w ust. 6 i 7 obejmują przedmioty wymienione w § 24 rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562 z późn. zmianami).

9. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw przysługuje za godziny faktycznie zrealizowane i jest wypłacane z dołu.

Nagrody ze specjalnego funduszu nagród

§ 8. 1. Środki na nagrody w ramach specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli w wysokości 1% planowanych środków na wynagrodzenia zasadnicze nauczycieli planuje dyrektor w rocznym planie finansowym szkoły, z tym że:

1) 0,8% środków funduszu przeznacza się na nagrodę dyrektora;
2) 0,2% środków funduszu przeznacza się na nagrody organu prowadzącego.

2. Nagrody ze specjalnego funduszu nagród przyznawane są zgodnie z regulaminem przyznawania nagród zatwierdzonym uchwałą Nr XXII/185/2004 Rady Powiatu Drawskiego z dnia 22 października 2004 r.

Dodatek mieszkaniowy

§ 9. 1. Nauczycielowi zatrudnionemu na terenie wiejskim oraz w mieście liczącym do 5000 mieszkańców w wymiarze nie niższym niż połowa tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin i posiadającemu kwalifikacje wymagane do zajmowanego stanowiska przysługuje nauczycielski dodatek mieszkaniowy.

2. Wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego, w zależności od liczby osób w rodzinie uprawnionego nauczyciela, wynosi miesięcznie:

1) przy jednej osobie w rodzinie - 6%;
2) przy dwóch osobach w rodzinie - 8%;

3) przy trzech osobach w rodzinie - 10%;
4) przy czterech i więcej osobach w rodzinie - 12%

minimalnego wynagrodzenia pracowników ogłaszanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

3. Do członków rodziny, o której mowa w ust. 2, zalicza się nauczyciela oraz wspólnie z nim zamieszkujących: współmałżonka oraz dzieci i rodziców pozostających na jego wyłącznym utrzymaniu.

4. Nauczycielowi i jego współmałżonkowi, będącemu także nauczycielem, stale z nim zamieszkującemu, przysługuje jeden dodatek mieszkaniowy, w wysokości określonej w ust. 2. Małżonkowie wspólnie określają pracodawcę, który będzie im wypłacał ten dodatek.

5. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przyznaje się na wniosek nauczyciela, a w przypadku nauczycieli, o których mowa w ust. 4, na ich wspólny wniosek. Nauczycielowi dodatek przyznaje dyrektor, a dyrektorowi - Zarząd Powiatu Drawskiego.

6. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przysługuje nauczycielowi:

1) niezależnie od tytułu prawnego do zajmowanego przez niego lokalu mieszkalnego;
2) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel złożył wniosek o jego przyznanie.

7. Nauczycielski dodatek mieszkaniowy przysługuje w okresie wykonywania pracy, a także w okresach:

1) nie świadczenia pracy, za które przysługuje wynagrodzenie;
2) pobierania zasiłku chorobowego;
3) odbywania zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, okresowej służby wojskowej; w przypadku jednak, gdy z nauczycielem powołanym do służby zawarta była umowa o pracę na czas określony, dodatek wypłaca się nie dłużej niż do końca okresu, na który umowa ta była zawarta;
4) korzystania z urlopu wychowawczego.

8. Prawo do dodatku wygasa:

1) z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym ustały warunki uprawniające do pobierania zasiłku;
2) z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem.

9. Wypłacanie przysługującego dodatku ulega zawieszeniu na okres urlopu bezpłatnego nauczyciela, dłuższego niż miesiąc kalendarzowy.

10. Dodatek ulega odpowiedniej zmianie w przypadku zmiany liczby członków rodziny nauczyciela.

11. Wznowienie wypłacania dodatku po ustaniu przyczyny zawieszenia, następuje po złożeniu przez nauczyciela pisemnego wniosku i na zasadach określonych w ust. 5.

12. Nauczyciel, któremu wypłacany jest dodatek, obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie pracodawcę o okolicznościach powodujących utratę prawa do dodatku lub zawieszenia jego wypłacania.

13. Dodatek przysługujący za niepełne miesiące kalendarzowe, wypłaca się w wysokości 1/30 dodatku za każdy dzień.

§ 10. Traci moc uchwała Nr XVIII/100/2008 Rady Powiatu Drawskiego z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie uchwalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Powiat Drawski na 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 54, poz. 1199).

§ 11. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Drawskiego oraz Dyrektorom szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Drawski.

§ 12. Uchwała podlega opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2009 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Mikołajczyk

Poz. 1393

UCHWAŁA NR XXXIII/178/2009
Rady Powiatu Drawskiego
z dnia 23 kwietnia 2009 r.

w sprawie zmiany Statutu Powiatu Drawskiego.

Na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458) Rada Powiatu Drawskiego uchwala, co następuje:

§ 1. W Statucie Powiatu Drawskiego stanowiącym załącznik do uchwały Nr XIV/127/2004 Rady Powiatu Drawskiego z dnia 13 lutego 2004 r. w sprawie Statutu Powiatu Drawskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 37, poz. 696; z 2006 r. Nr 64, poz. 1161 i z 2007 r. Nr 21, poz. 295) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 10 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) powoływanie i odwoływanie, na wniosek Starosty, Skarbnika Powiatu będącego głównym księgowym budżetu powiatu,";
2) § 68 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Czynności z zakresu prawa pracy wobec Starosty wykonuje:
1) Przewodniczący Rady Powiatu - związane z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy;
2) Wicestarosta, a w przypadku jego nieobecności Sekretarz - pozostałe czynności, z wyłączeniem wyboru i odwołania Starosty oraz ustalania jego wynagrodzenia".

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Mikołajczyk

Poz. 1394

UCHWAŁA NR XXVII/267/2009
Rady Powiatu w Gryfinie
z dnia 19 lutego 2009 r.

w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 153, poz. 1271, Nr 167, poz. 1759; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111) oraz art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, Nr 23, poz. 136, Nr 192, poz. 1381; z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391) Rada Powiatu w Gryfinie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała ustala wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg powiatowych na terenie Powiatu Gryfińskiego, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, dotyczących:

1) prowadzenia robót w pasie drogowym;

2) umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego;
3) umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam;
4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności, w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.

§ 2. Wysokość dziennych stawek opłaty za zajęcie 1 m^2 powierzchni pasa drogowego, o którym mowa w § 1 pkt 1, określa załącznik nr 1 do uchwały.

§ 3. 1. Wysokość rocznych stawek opłaty za zajęcie 1 m^2 powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia, w przypadku o którym mowa w § 1 pkt 2, określa załącznik nr 2 do uchwały.

2. Roczne stawki opłat w wysokości określonej w ust. 1 obejmują pełny rok kalendarzowy umieszczenia urządzenia infrastruktury technicznej w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

3. Za niepełny rok kalendarzowy wysokość rocznych stawek opłaty, obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

§ 4. Wysokość dziennych stawek opłaty za zajęcie 1 m^2 powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy obiektu budowlanego albo powierzchni reklamy, w przypadku o którym mowa w § 1 pkt 3, określa załącznik nr 3 do uchwały.

§ 5. Wysokość dziennych stawek opłat za zajęcie 1 m^2 powierzchni pasa drogowego, w przypadku o którym mowa w § 1 pkt 4, określa załącznik nr 4 do uchwały.

§ 6. 1. Zajęcie pasa drogowego, o którym mowa w § 1 pkt 1-4, przez okres krótszy niż 24 godziny traktowane jest jak zajęcie pasa drogowego przez 1 dzień.

2. Zajęcie pasa drogowego, o powierzchni mniejszej niż 1 m^2 lub powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy obiektu budowlanego lub urządzenia mniejszej niż 1 m^2 jest traktowane jak zajęcie 1 m^2 pasa drogowego.

3. Jeżeli zajęcie pasa drogowego, o którym mowa w § 1 pkt 1-4, dotyczy różnych jego elementów, stawkę należnej opłaty ustala się odrębnie dla każdego z rodzajów elementów zajętego pasa drogowego.

§ 7. Traci moc uchwała Nr XIV/159/2004 Rady Powiatu w Gryfinie z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Gryfinie.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Roman Michalski

Załączniki do uchwały Nr XXVII/267/2009
Rady Powiatu w Gryfinie
z dnia 19 lutego 2009 r. (poz. 1394)

Załącznik nr 1

Wysokość dziennych stawek opłaty za zajęcie 1m^2 powierzchni pasa drogowego w celu prowadzenia robót niezwiązanych z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg

<table>
<tr><td colspan="2">Jezdnia, chodniki, place utwardzone, zatoki autobusowe i postojowe, ścieżki rowerowe, ciągi piesze i pieszo-jezdne</td><td colspan="2">Pozostałe elementy pasa drogowego</td></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="3">Stawka [zł] za 1m^2 obliczana według wzoru:</td><td rowspan="3">pasy dzielące, torowiska, pobocza</td><td rowspan="3">inne elementy pasa drogowego</td></tr>
<tr><td>na terenie zabudowanym</td><td>poza terenem zabudowanym</td></tr>
<tr><td>4 + 5x</td><td>3 + 5x</td></tr>
<tr><td colspan="2">gdzie: x – zajęta część (ułamek) elementu pasa drogowego</td><td>2,50 zł</td><td>1,00 zł</td></tr>
</table>

Załącznik nr 2

Wysokość rocznych stawek opłaty za zajęcie 1m^2 powierzchni pasa drogowego przez rzut poziomy urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązanego z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego

Jezdnia, chodniki, place utwardzone, zatoki autobusowe i postojowe, ścieżki rowerowe, ciągi piesze i pieszo-jezdne	w pozostałych elementach pasa drogowego	w drogowym obiekcie inżynierskim
81,00 zł	41,00 zł	200,00 zł

Załącznik nr 3

Wysokość dziennych stawek opłaty za zajęcie 1m^2 pasa drogowego przez rzut poziomy obiektu budowlanego albo powierzchni reklamy

Poz.	Obiekty	Stawka
1	kioski i pawilony: handlowe, usługowe, wystawowe oraz ekspozycyjne, a także wiaty i altany służące do celów komercyjnych	0,70 zł
2	rusztowania budowlane	0,30 zł
3	inne obiekty: kabiny telefoniczne, wszelkiego rodzaju automaty (biletowe, do sprzedaży napojów, do robienia zdjęć itp.), witryny, gabloty, urządzenia rozrywkowe, elementy budynku związane z zabudową mieszkaniową (wiatrołapy, ganki, schody, wykusze, docieplenia budynków, świetliki, szyby wentylacyjne, szybiki zsypowe, balkony, zadaszenia, itp.), markizy, parasole, urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne, pomniki i obiekty małej architektury[1)], maszty antenowe, wiaty i altany nie służące do celów komercyjnych, klomby, kwietniki i gazony kwiatowe	0,10 zł
Poz.	**Reklamy**	
4	za 1m^2 reklamy, z zastrzeżeniem poz. 5 i 6	1,50 zł
5	reklamy na szyldach[2)]	0,50 zł
6	reklamy pozostałe: na markizach i parasolach, na witrynach i gablotach, okrągłe słupy reklamowe oraz przenośne tablice reklamowe umieszczane w ciągach pieszych i pieszo-jezdnych, reklamy zawierające informacje o mieście, powiecie lub województwie, w szczególności w postaci planów, map, tablic, plansz itp., o treści propagującej bezpieczeństwo na drodze[3)], o treści informującej o sponsorowaniu (finansowaniu) odbywającego się remontu obiektu zabytkowego, umieszczane na tym obiekcie na czas trwania remontu, zabytkowe słupy reklamowe umieszczane w ciągach pieszych i pieszo-jezdnych wykorzystywane przez instytucje kultury wyłącznie do propagowania ich działalności	0,10 zł

[1)] niewielkie obiekty, w szczególności: kapliczki, krzyże przydrożne, figury, posągi, wodotryski, ławki, zegary słoneczne i inne obiekty architektury ogrodowej, a także piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki,

[2)] szyldy będące graficznym oznaczeniem podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, zawierające nazwę (firmę) lub imię i nazwisko przedsiębiorcy oraz zwięzłe określenie rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, umieszczone nad lub na obiekcie, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza,

[3)] jeżeli zawiera: nazwę, graficzne oznaczenie oraz inne treści, które dotyczą podmiotu, produktu, albo marki.

Załącznik nr 4

Wysokość dziennych stawek opłaty za zajęcie 1m^2 powierzchni pasa drogowego zajętej na prawach wyłączności w celach określonych w § 1 pkt 4 uchwały

Poz.	Cel zajęcia	Stawka
1	ogródki gastronomiczne i piwne	2,50 zł
2	stoiska (stragany): handlowe, wystawowe i ekspozycyjne, przekrycia namiotowe i powłoki pneumatyczne , wydzielone indywidualne miejsce parkingowe (koperta)	2,00 zł
3	zaplecze budowy (w tym obiekty kontenerowe i barakowozy), składowanie materiałów,	0,50 zł
4	Inne cele: ekspozycja i sprzedaż prac plastycznych, targowiska, auto-komisy, projekcje filmów, akcje promocyjne	0,10 zł

Poz. 1395

UCHWAŁA NR XXX/192/2009
Rady Powiatu w Łobzie
z dnia 28 kwietnia 2009 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie określenia tygodniowego wymiaru zajęć dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Łobeski.

Na podstawie art. 12 pkt 11 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 200, poz. 1688; z 2003 r. Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; z 2009 r. Nr 223, poz. 1458), w związku z art. 42 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, Nr 170, poz. 1218, Nr 220, poz. 1600; z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 158, poz. 1103, Nr 102, poz. 689, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369, Nr 247, poz. 1821; z 2008 r. Nr 145, poz. 917, z 2008 r. Nr 145, poz. 917; z 2009 r. Nr 1, poz. 1) Rada Powiatu Łobeskiego uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XI/88/2007 Rady Powiatu w Łobzie z dnia 30 sierpnia 2007 r. w sprawie określenia tygodniowego wymiaru zajęć dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Łobeski:

1) § 1 pkt 3 otrzymuje nowe brzmienie:
„3) tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późniejszymi zmianami) zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć, nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagogów, psychologów logopedów i doradców zawodowych”;
2) § 5 otrzymuje nowe brzmienie:
„§ 5. Określa się dla pedagogów, psychologów, logopedów i doradców zawodowych, prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w wysokości 25 godzin.”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łobeskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Kubacki

Poz. 1396

UCHWAŁA NR XXX/193/2009
Rady Powiatu w Łobzie
z dnia 28 kwietnia 2009 r.

w sprawie zaliczenia do kategorii dróg powiatowych dotychczasowej drogi gminnej „Sielsko do skrzyżowania z drogą powiatową Nr 0914Z”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1759; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458) oraz art. 6a ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, Nr 23, poz. 136, Nr 192, poz. 1381; z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391,

Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101), w porozumieniu z Zarządem Województwa Zachodniopomorskiego, po zasięgnięciu opinii Burmistrza Węgorzyna oraz Zarządów Powiatów w: Goleniowie, Gryficach, Stargardzie Szczecińskim, Drawsku Pomorskim, Świdwinie i Kołobrzegu, Rada Powiatu w Łobzie uchwala, co następuje:

§ 1. Zalicza się do kategorii dróg powiatowych dotychczasową drogę gminną „Sielsko do skrzyżowania z drogą Nr 0914Z" - jako ciąg drogi powiatowej Nr 0937Z.

§ 2. Zaliczenie drogi, o której mowa w § 1 do kategorii dróg powiatowych następuje z mocą od dnia 1 stycznia 2010 r. pod warunkiem pozbawienia tej drogi kategorii drogi gminnej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łobeskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Kubacki

Poz. 1397

UCHWAŁA NR XXX/194/2009
Rady Powiatu w Łobzie
z dnia 28 kwietnia 2009 r.

w sprawie pozbawienia dróg położonych w gminie Węgorzyno kategorii dróg powiatowych.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1759; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458) oraz art. 6a ust. 2 i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, Nr 23, poz. 136, Nr 192, poz. 1381; z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391, Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101), w porozumieniu z Zarządem Województwa Zachodniopomorskiego, po zasięgnięciu opinii Burmistrza Węgorzyna oraz Zarządów Powiatów w: Goleniowie, Gryficach, Stargardzie Szczecińskim, Drawsku Pomorskim, Świdwinie i Kołobrzegu, Rada Powiatu w Łobzie uchwala, co następuje:

§ 1. Pozbawia się kategorii dróg powiatowych drogi położone w gminie Węgorzyno oznaczone:

1) Nr 0952Z stanowiącą ulicę Szkolną w Węgorzynie;
2) Nr 0949Z stanowiącą ulicę Ks. F. Sosnowskiego w Węgorzynie;
3) Nr 0951Z stanowiącą ulicę Przemysłową w Węgorzynie;
4) część drogi Nr 0937Z Mielno - Runowo - na odcinku od miejscowości Sielsko do miejscowości Runowo,

– w celu zaliczenia do kategorii dróg gminnych.

§ 2. Pozbawienie dróg, o których mowa w § 1 kategorii dróg powiatowych następuje z mocą od dnia 1 stycznia 2010 r. pod warunkiem zaliczenia tych dróg do kategorii dróg gminnych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łobeskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Kubacki

Poz. 1398

UCHWAŁA NR XXVII/III/188/09
Rady Powiatu w Sławnie
z dnia 27 marca 2009 r.

w sprawie udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze powiatu sławieńskiego.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1759; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458), art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 238, poz. 2390; z 2006 r. Nr 50, poz. 362, Nr 126, poz. 875; z 2007 r. Nr 192, poz. 1394), w zw. z art. 167 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, Nr 169, poz. 1420; z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381, Nr 249, poz. 1832; z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791, Nr 140, poz. 984; z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, Nr 209, poz. 1317, Nr 216, poz. 1370, Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 19, poz. 100) Rada Powiatu w Sławnie uchwala, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe warunki i tryb udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku nieruchomym i ruchomym, wpisanym do rejestru zabytków położonym na obszarze powiatu sławieńskiego, sposób ich rozliczania, kontroli realizacji zadań i zwrotu niewykorzystanych kwot dotacji.

§ 2. Z budżetu powiatu sławieńskiego mogą być udzielane dotacje na prace lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków znajdującym się na terenie powiatu sławieńskiego, zwanych dalej „dotacjami", posiadającym istotne znaczenie historyczne, artystyczne lub kulturowe oraz znajdującym się w złym stanie technicznym.

§ 3. 1. O dotacje mogą ubiegać się osoby fizyczne, prawne lub jednostki organizacyjne będące właścicielem lub na podstawie tytułu prawnego posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadające taki zabytek w trwałym zarządzie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku własności zbiorowej, w szczególności wspólnoty mieszkaniowej, o dotację występują wszyscy właściciele wydzielonej lub nie wydzielonej części obiektu zabytkowego.

§ 4. Dotacja obejmuje nakłady określone w art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zwanej dalej „ustawą".

§ 5. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie:

1) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku następującym po roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji, z zastrzeżeniem pkt 2;
2) nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku 2009, zgodnie z wnioskiem złożonym w terminie wskazanym w § 10 ust. 2.

§ 6. Łączną kwotę dotacji na dany rok budżetowy określa uchwała budżetowa powiatu sławieńskiego.

§ 7. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, z zastrzeżeniem art. 82 ust. 1 ustawy.

§ 8. 1. Podstawą udzielenia dotacji jest wniosek o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze powiatu sławieńskiego, zwany dalej „wnioskiem", złożony przez uprawniony podmiot, o którym mowa w § 3.

2. Na zasadach określonych w niniejszej uchwale, wnioskodawca może wystąpić z więcej niż jednym wnioskiem, jeżeli posiada tytuł prawny do więcej niż jednego zabytku.

§ 9. 1. Wniosek winien zawierać w szczególności:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres wnioskodawcy lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
2) wskazanie zabytku, przy którym mają być prowadzone prace i rodzaj tych prac;
3) uzasadnienie konieczności wykonania prac lub robót;
4) poświadczenie o wpisie zabytku do rejestru zabytków;
5) dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do zabytku i odpis z księgi wieczystej wydany nie wcześniej niż 3 miesiące przed datą złożenia wniosku;
6) zgodę wszystkich współwłaścicieli, jeżeli zabytek jest własnością kilku podmiotów;
7) zgodę właściciela, jeżeli o dotację zwraca się użytkownik zabytku;
8) dokumentację fotograficzną stanu zabytku;
9) pozwolenie właściwego organu ochrony zabytków na przeprowadzenie prac lub robót budowlanych przy zabytku, które mają być przedmiotem dotacji;
10) kosztorys przewidywanych prac lub robót ze wskazaniem źródła ich finansowania;
11) projekt i pozwolenie na budowę, jeśli prace wymagają takiego pozwolenia lub program prac przy zabytku ruchomym;
12) harmonogram realizacji zadania;
13) wnioskowaną kwotę dotacji;
14) całkowity koszt zadania, w tym oświadczenie o wysokości środków własnych i otrzymanych dotacji lub o wystąpieniu o udzielenie dotacji do innych podmiotów;
15) wykaz prac lub robót budowlanych wykonanych przy zabytku w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku, z podaniem łącznej wysokości nakładów, w tym wysokości i źródeł finansowania ze środków publicznych;
16) informację o pomocy publicznej otrzymanej przed dniem złożenia wniosku sporządzoną w zakresie i według zasad określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404; z 2008 r. Nr 93, poz. 585) w przypadku, gdy wnioskodawca jest przedsiębiorcą.

2. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 10. 1. Wniosek o przyznanie dotacji w danym roku winien być złożony do dnia 20 września roku poprzedniego.

2. Wniosek o przyznanie dotacji w roku 2009 winien być złożony do dnia 31 lipca 2009 r.

3. W przypadku, gdy stan zabytku wymaga podjęcia natychmiastowych działań interwencyjnych lub niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku w wyniku zdarzenia losowego wnioski można składać w każdym terminie.

4. Datą złożenia wniosku, o której mowa w ust. 1 jest data wpływu do Starostwa Powiatowego w Sławnie.

§ 11. 1. Złożenie wniosku nie jest równoznaczne z przyznaniem dotacji.

2. Złożenie wniosku nie gwarantuje przyznania dotacji w wysokości określonej we wniosku.

§ 12. 1. Wnioski opiniuje, sporządza listę rankingową wniosków i proponuje wysokość dotacji Komisja ds. oceny wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, zwana dalej „Komisją”.

2. Skład Komisji oraz regulamin i tryb pracy Komisji ustali Zarząd Powiatu w Sławnie.

3. Przedstawiciel Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków i/lub Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie może być włączony w prace Komisji związane z oceną merytoryczną i formalną wniosków.

4. Listę wniosków rekomendowanych wraz z propozycją wysokości udzielenia dotacji ustala Zarząd Powiatu w Sławnie i przedkłada Radzie Powiatu w Sławnie.

5. Rada Powiatu w Sławnie podejmuje uchwałę w sprawie przyznania dotacji w ciągu 60 dni od dnia przyjęcia uchwały budżetowej na dany rok, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. W roku 2009 Rada Powiatu w Sławnie podejmuje uchwałę w sprawie przyznania dotacji do dnia 30 września.

7. Uchwała, o której mowa w ust. 5 określa nazwę dotowanego, nazwę zadania i kwotę przyznanej dotacji.

§ 13. Przy rozpatrywaniu wniosków Komisja uwzględnia w szczególności:

1) dostępność zabytku dla społeczności lokalnej i turystów;
2) upowszechnianie historii i kultury, a tym samym promowanie dziedzictwa kulturowego powiatu sławieńskiego;
3) stan zachowania zabytku;
4) kontynuację prac wykonanych przed złożeniem wniosku;
5) wysokość zaangażowania środków własnych.

§ 14. 1. Wniosek złożony po upływie terminu wskazanego w § 10 ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem § 10 ust. 3 oraz w przypadku braku danych, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1-5 pozostaje bez rozpatrzenia.

2. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wnioskodawca może zostać wezwany do ich uzupełnienia w terminie 14 dni.

§ 15. 1. Jeżeli kwota dotacji jest niższa od wnioskowanej, a wnioskodawca podejmuje się realizacji zadania, jest on obowiązany przedstawić skorygowany zakres robót, kosztorys i harmonogram realizacji zadania proporcjonalnie do wysokości kwoty dotacji w terminie 14 dni od daty otrzymania informacji o przyznaniu dotacji oraz zachowania deklarowanej we wniosku wysokości środków własnych.

2. W przypadku odstąpienia od zawarcia umowy wnioskujący ma obowiązek pisemnie powiadomić Zarząd Powiatu w Sławnie o swojej decyzji w ciągu 14 dni od daty otrzymania informacji o przyznaniu dotacji.

§ 16. 1. Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, zwanej dalej „umową", zawartej pomiędzy Zarządem Powiatu w Sławnie a dotowanym, określającej w szczególności:

1) zakres prac lub robót i termin ich wykonania;
2) kwotę dotacji, tryb i termin jej przekazania;
3) sposób i termin rozliczenia udzielonej dotacji;
4) zobowiązanie dotowanego do poddania się kontroli w zakresie należytego wykonywania prac lub robót, w tym udostępnienie na żądanie niezbędnej dokumentacji;
5) zasady zwrotu dotacji, w tym jej niewykorzystanej części.

2. Umowę zawiera się na czas realizacji zadania, nie dłuższy niż do dnia 15 grudnia danego roku.

3. W przypadku udzielenia dotacji na przeprowadzenie prac, których wykonawca winien być wyłoniony zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655; z 2008 r. Nr 171, poz. 1058, Nr 220, poz. 1420, Nr 227, poz. 1505) dotowany obowiązany jest przedłożyć Zarządowi Powiatu w Sławnie informację dotyczącą wyboru wykonawcy w terminie 14 dni od rozstrzygnięcia.

§ 17. 1. Dotacja nie może być przeznaczona na cele inne niż określone w umowie, w tym w szczególności na finansowanie kosztów stałych działalności podmiotu, zakupy i zadania inwestycyjne oraz prace remontowo-budowlane nie objęte umową.

2. Kwota niewykorzystanej dotacji, wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranej w nadmiernej wysokości podlega zwrotowi wraz z odsetkami zgodnie z postanowieniami umowy.

§ 18. 1. Kontrolę, o której mowa w § 16 ust. 1 pkt 4 przeprowadza Komisja Kontrolna powołana przez Starostę Sławieńskiego.

2. Kontrolą obejmuje się w szczególności rzetelność realizowanego zadania zgodnie z zawartą umową, w tym w szczególności:

1) rzeczywisty przebieg realizacji celów zadania;
2) zgodność realizowanego zadania z przepisami prawa i zawartą umową;
3) dokumentację, w tym dokumentację finansową dotyczącą zadania.

3. Kontrola może być przeprowadzona w terminie do 3 lat od dnia zakończenia realizacji zadania.

§ 19. W przypadku nie dotrzymania warunków umowy dotowany traci prawo do ubiegania się o dotację z budżetu powiatu sławieńskiego przez kolejne 3 lata.

§ 20. Podstawą rozliczenia dotacji lub jej części jest protokół odbioru wykonanych prac lub robót, potwierdzony przez służby konserwatorskie.

§ 21. 1. Dotowany składa sprawozdanie z realizacji zadania, zgodnie z terminem określonym w umowie, zawierające w szczególności:

1) opis realizacji zadania z uwzględnieniem celów, terminów i wykonanych prac;
2) zestawienie dokumentów księgowych oraz ich kopie;
3) oświadczenie o zgodności przedłożonych informacji ze stanem faktycznym wraz z pouczeniem o odpowiedzialności z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

2. Wzór sprawozdania stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 22. Dotowany obowiązany jest umieszczać na wszelkich dokumentach, tablicach, w materiałach przekazywanych do prasy i innych. informacji o finansowaniu prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków ze środków powiatu sławieńskiego.

§ 23. 1. Rada Powiatu w Sławnie prowadzi wykaz udzielonych dotacji.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 z oznaczeniem adresatów dotacji, rodzajów zadań i kwot dotacji podawany jest do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

3. Zarząd Powiatu w Sławnie informuje Ministra właściwego do spraw kultury, Wojewodę Zachodniopomorskiego, Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków oraz wójtów gmin i burmistrzów miast powiatu sławieńskiego o udzielonych dotacjach.

§ 24. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Sławnie.

§ 25. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Grzegorz Januszewski

Załączniki do uchwały Nr XXVII/III/188/09
Rady Powiatu w Sławnie
z dnia 27 marca 2009 r. (poz. 1398)

Załącznik nr 1

WNIOSEK
o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na obszarze powiatu sławieńskiego

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O WNIOSKODAWCY I ZABYTKU	
A. WNIOSKODAWCA	
1.	**imię, nazwisko / nazwa**
2.	**adres / siedziba**
3.	**NIP**
4.	**inne dane dotyczące wnioskodawcy**[1] *forma prawna* *nr i nazwa rejestru / ewidencji* *data wpisu do rejestru / ewidencji* *REGON* *osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy* *nr konta bankowego* *nazwa i adres banku*
B. DANE ZABYTKU	
1.	**nazwa zabytku**
2.	**dane zabytku** *nr w rejestrze zabytków* *data wpisu do rejestru zabytków*

3.	**dokładny adres zabytku lub miejsce jego przechowywania**

C. UZASADNIENIE ISTOTNEGO ZNACZENIA ZBYTKU

D. TYTUŁ PRAWNY DO WŁADANIA ZBYTKIEM

☐ własność[2] ☐ ograniczone prawo rzeczowe
☐ użytkowanie wieczyste ☐ stosunek zobowiązaniowy
☐ trwały zarząd

dla nieruchomości prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w

księga wieczysta nr

E. UZYSKANE POZWOLENIA

1.	**Pozwolenie na przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku** *z dnia* *wydane przez* *nr pozwolenia*
2.	**Pozwolenie na budowę** *z dnia* *nr pozwolenia*

II. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O PRACACH LUB ROBOTACH

A. ZAKRES RZECZOWY PRAC LUB ROBÓT I JEGO CHARAKTERYSTYKA

B. UZASADNIENIE CELOWOŚCI PRAC LUB ROBÓT

C. TERMIN REALIZACJI PRAC LUB ROBÓT

D. PRZEWIDYWANE KOSZTY REALIZACJI PRAC LUB ROBÓT I ŹRODŁA ICH FINANSOWANIA

przewidywane koszty realizacji prac lub robót i źródła ich finansowania	***zakres rzeczowy***	***kwota (w zł)***	***udział w całości kosztów (w %)***
ogółem			
przedmiot i kwota wnioskowanego dofinansowania			
udział środków własnych			
udział środków pozyskanych z:			
budżetu państwa			
budżetów jednostek samorządu terytorialnego			
innych źródeł			

III. DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZACE WNIOSKODAWCY

wykaz wykonanych przez wnioskodawcę w ostatnich 3 latach prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót przy zabytku nieruchomym / ruchomym wpisanym do rejestru zabytków z podaniem wydatków poniesionych na ich przeprowadzenie , w tym finansowanych ze środków publicznych

rok	***zakres wykonanych prac***	***poniesione wydatki***	***dotacje ze środków publicznych*** *(wysokość, źródło, przeznaczenie)*

IV. WYKAZ DOKUMENTÓW NIEZBĘDNYCH PRZY SKŁADANIU WNIOSKU[2]

☐ dokument potwierdzający wpis do rejestru zabytków
(odpis z księgi wieczystej
(dokument potwierdzający tytuł władania zabytkiem
☐ pełnomocnictwo, jeżeli wnioskodawca reprezentowany jest przez przedstawiciela
☐ zgoda współwłaścicieli zabytku
☐ zgoda właściciela zabytku
☐ dokumentacja fotograficzna zabytku
☐ harmonogram przewidywanych prac lub robót
☐ kosztorys przewidywanych prac lub robót ze wskazaniem źródeł ich finansowania
☐ decyzja organu ochrony zabytków zezwalająca na przeprowadzenie prac lub robót
☐ projekt i pozwolenie na budowę, gdy wniosek dotyczy prac lub robót przy zabytku nieruchomym
☐ program prac przy zabytku ruchomym
☐ oświadczenie o wysokości środków własnych
☐ informacja o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów
☐ informację o pomocy publicznej de minimis otrzymanej w ciągu ostatnich 3 lat
☐ ekspertyza rzeczoznawcy lub decyzja Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego

V. OŚWIADCZENIA I PODPISY

1. Oświadczam, że zapoznałem/-am się z treścią uchwały Nr XXVII/III/188/09 Rady Powiatu w Sławnie z dnia 27 marca 2009 roku w sprawie udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonym na obszarze powiatu sławieńskiego.

2. W przypadku otrzymania dotacji zobowiązuję się do wydatkowania przyznanych środków na realizację wskazanego zadania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.).

3. Nie zalegam z płatnościami na rzecz podmiotów publiczno-prawnych.

4. Dane zawarte we wniosku są zgodne ze stanem faktycznym oraz znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

W przypadku stwierdzenia, iż we wniosku podano nieprawdziwe dane Powiat Sławieński zastrzega sobie prawo żądania zwrotu przyznanych środków.

Podpis wnioskodawcy (osób uprawnionych do reprezentowania wnioskodawcy)

miejscowość *Pieczęć* *podpis*

data

[1] **nie dotyczy osób fizycznych**
[2] **zaznaczyć właściwe**

Załącznik nr 2

imię, nazwisko / nazwa dotowanego

adres dotowanego

SPRAWOZDANIE
z wykonania prac konserwatorskich, restauratorskich
lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,
położonym na obszarze powiatu sławieńskiego

I. PODSTAWOWE INFORMACJE	
☐ sprawozdanie częściowe[1]	☐ sprawozdanie końcowe
Prace ..... przy zabytku ..... położonym / przechowywanym w .... wykonane w okresie od ..... do ..... zgodnie z umową nr ..... z dnia	
II. SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE	
A. W jakim stopniu zakładane cele zostały zrealizowane.	
Celem realizacji było	
B. Opis wykonanych prac lub robót	

C. Informacja o wykonawcach zadania

nazwa wykonawcy	*adres wykonawcy*

III. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

A. Informacja o poniesionych wydatkach

Całkowity koszt zadania w okresie sprawozdawczym (w zł brutto)

w tym koszty pokryte z udzielonej dotacji
w zł
%
w tym środki własne
w zł
%

B. Źródła finansowania prac lub robót

źródła finansowania	***kwota** (w zł)*	***udział w całości zadania** (w %)*
ogółem		*100 %*
ze środków powiatu sławieńskiego		
środki własne		
z budżetu państwa		
z budżetów jednostek samorządu terytorialnego		
z innych źródeł (jakich)		

C. Zestawienie dokumentów księgowych

l.p.	***nr dokumentu księgowego***	***nr pozycji księgowej***	***data zakupu***	***nazwa wydatku***	***kwota** (w zł)*	***w tym z dotacji powiatu** (w zł)*
				Łącznie		

D. Podsumowanie realizacji zadania

Kwota dotacji określona w umowie (w zł brutto)

Dotychczas przekazana kwota dotacji
zł
%
Pozostała do przekazania kwota dotacji
zł
%

IV. WYKAZ PRZEDKŁADANYCH DOKUMENTÓW[1]
☐ protokół odbioru wykonanych prac przez właściwe służby ☐ kosztorys powykonawczy realizacji zadania z uwzględnieniem zakupu materiałów ☐ kopie dokumentów księgowych ☐ kopie umów z wykonawcami ☐ dokumentacja fotograficzne realizacji zadania
V. OŚWIADCZENIA I PODPISY
1. Oświadczam, iż środki publiczne na realizację zadania otrzymane z budżetu powiatu sławieńskiego zostały wydatkowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). **2.** Dane zawarte w sprawozdaniu są zgodne ze stanem faktycznym oraz znana jest mi odpowiedzialność karna z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).
W przypadku stwierdzenia, iż we wniosku podano nieprawdziwe dane Powiat Sławieński zastrzega sobie prawo żądania zwrotu przyznanych środków.
Podpis dotowanego (osób uprawnionych do reprezentowania dotowanego) *miejscowość* *pieczęć* *podpis* *data*

[1] **zaznaczyć właściwe**

Poz. 1399

UCHWAŁA NR III/52/09
Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie
z dnia 18 lutego 2009 r.

w sprawie zmian w planie finansowym Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie na 2009 rok.

Na podstawie art. 73a ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz § 13 pkt 2 Statutu Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2001 r. Nr 27, poz. 580; z 2005 r. Nr 70, poz. 1508) Zgromadzenie Ogólne Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwia (zwane dalej „Zgromadzeniem") uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr III/51/09 Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie z dnia 23 stycznia 2009 r. w sprawie przyjęcia budżetu Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie na 2009 r. wprowadza się zmiany w ten sposób, że:

1) do § 3 niniejszej uchwały dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Źródłem pokrycia deficytu w kwocie 7.256 zł stanowiącym różnicę pomiędzy planowanymi dochodami określonymi w § 2 ust. 1 a planowanymi wydatkami określonymi w § 3 ust. 1 jest nadwyżka budżetowa Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie z 2008 r.";
2) § 6 otrzymuje brzmienie:
„§ 6. Wykonanie planu finansowego powierza się Zarządowi Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie i zobowiązuje się Zarząd Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie do przedłożenia informacji z przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze w terminie do 31 sierpnia 2009 r.".

§ 2. Realizację niniejszej uchwały powierza się Zarządowi Związku Gmin Zlewni Jeziora Miedwie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY ZWIĄZKU

Kazimierz Szarżanowicz

Poz. 1400

OGŁOSZENIE
Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie
z dnia 29 czerwca 2009 r.

w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego w okresie od stycznia do maja 2009.

Na podstawie art. 9 ust. 6 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.) ogłasza się, iż do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego zostały wpisane następujące obiekty:

MIEJSCOWOŚĆ	GMINA	POWIAT	OBIEKT	NR	DATA	NR DECYZJI
Bierzwnica	Świdwin	świdwiński	kościół Niepokalanego Poczęcia NMP wraz z cmentarzem w granicach ogrodzenia z elementami architektury	A-384	09-03-30	DZ-4200/6/K/2009

Darłówko	Darłowo	sławieński	budynek latarni morskiej oraz dawnej stacji pilotów (ob. latarni morskiej i pomieszczeń gościnno-socjalnych) wraz z otoczeniem	A-397	09-05-15	DZ-4200/03/AR/K/2008/2009
Jagów	Pełczyce	choszczeński	kościół św. Apostołów Piotra i Pawła wraz z otoczeniem	A-383	09-01-27	DZ-4200/01/AR/2009
Kamienny Jaz	Chojna	gryfiński	kościół św. Wawrzyńca wraz z terenem cmentarza przykościelnego	A-393	09-05-06	DZ-4200/9/K/2009
Łobez	Łobez	łobeski	zespół dwóch willi ob. budynek mieszkalny wraz z terenem posesji ul. Niepodległości 66a-68	A-390	09-04-20	DZ-4200/5/K/2009
Radziszewo	Gryfino	gryfiński	kościół Matki Bożej Królowej Polski wraz z terenem cmentarza przykościelnego	A-392	09-05-06	DZ-4200/9/K/2009
Sitno	Mieszkowice	gryfiński	kościół Najświętszego Zbawiciela wraz z otoczeniem	A-396	09-05-15	DZ-4200/22/K/2009
Szczecin	Szczecin	Szczecin	budynek urzędu finansowego ob. Komisariatu Policji Szczecin – Niebuszewo wraz z podwórzem na tyłach budynku oraz przedogródkiem al. Jana Pawła II nr 37, 37a	A-388	09-04-15	DZ-4200/58/O/K/2008/2009
Szczecin	Szczecin	Szczecin	kościół św. Wojciecha wraz z otoczeniem zagospodarowanym zielenią pl. Zwycięstwa	A-391	09-04-20	DZ-4200/65/O/K/2008/2009
Wolin	Wolin	kamieński	otoczenie wiatraka holenderskiego	A-385	09-02-11	DZ-4200/36/O/2008/2009
Wolin - Unin	Wolin	kamieński	aleja przydrożna przy drodze powiatowej Międzywodzie – Wolin nr 0006Z	A-394	09-05-06	DZ-4200/37/O/K/2008/2009
Żółwia Błoć	Goleniów	goleniowski	dawny cmentarz przykościelny	A-386	09-02-19	DZ-4200/59/O/2008/2009

ZACHODNIOPOMORSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Ewa Stanecka

Wydawca: Wojewoda Zachodniopomorski

Redakcja: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, Wydział Nadzoru i Kontroli
ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin, tel.: 091 43-03-380
e-mail: dziennikzuw@szczecin.uw.gov.pl

Skład, druk i rozpowszechnianie: PRINT GROUP Daniel Krzanowski, ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin.

Egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych, w miarę posiadanych rezerw, można nabywać:

- na podstawie nadesłanego zamówienia: w Zakładzie Obsługi Administracji Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin, tel. 091 43-03-402,
- w punktach sprzedaży:

  Biblioteka Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, pok. 137, codziennie w godzinach 7^{30} – 15^{30},

  Biblioteka Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie – Delegatura w Koszalinie, ul. Andersa 34, pok. 100, codziennie w godzinach 7^{30} – 15^{30}.

Dzienniki Urzędowe wraz ze skorowidzami wyłożone są do powszechnego wglądu w bibliotekach: Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie oraz w Delegaturze Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie – codziennie w godzinach pracy bibliotek.

Tłoczono z polecenia Wojewody Zachodniopomorskiego
ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin.

ISSN 1508-4744 **Cena 33,44 zł** (w tym 7% VAT)